

www.pb.pl

Puls Biznesu

PulsDnia

Pionierska wyprawa Puro Hotels

Jeszcze żadna rodzima sieć hotelowa nie prowadziła ekspansji za granicą, tym bardziej na trudnym Zachodzie. A tam właśnie wybiera się spółka Puro Hotels, dla której oryginalne hotele stawia siostrzane Puro Hotel Development kierowane przez Przemysława Wierzchorka. ▶6-7

cena 9,00 zł (w tym 8% VAT)

NR 93 (6350) INDEKS 349 127 WYD. A+B

dane
z godz. 18.00
z 16.05

↓ USD
4,13 PLN

↓ EUR
4,49 PLN

↓ CHF
4,61 PLN

↑ WIG20
+0,42%

↓ DAX
-0,12%

Stoicki spokój szefa Mercatora

Spółka, której inwestorzy nie mogą darować spadku kursu i niedotrzymanych obietnic, nie ucieknie przed nimi z giełdy ▶4-5

Wiesław Żyżnowski – zawodowo prezes i główny akcjonariusz producenta i dystrybutora rękawic, a prywatnie filozof – nie planuje delistingu swojej spółki, mimo że od końca pandemii odczuwa raczej cienie niż blaski obecności na GPW. Jak wyjaśnia w wywiadzie, na parkiecie trzyma go krakowski konserwatyzm. Obiecuje też więcej konserwatyizmu w rysowaniu wizji przyszłości – rynkowi chce komunikować wyłącznie fakty, a nie plany. Firmową górę gotówki z czasów pandemii lokuje w akcjach i obligacjach, choć rozgląda się też za przejęciami. Prywatny majątek, zbudowany podczas covidowej hossy, inwestuje w ziemię, nie tylko komercyjnie.

PulsDnia

Minister przesiał Szybką Ścieżkę

Przez sito resortu funduszy nie przedostało się aż 17 ze 115 skontrolowanych projektów, które chciało dofinansować NCBR. ▶8

Rafał Brzoska woli dmuchać na zimne

Wyniki InPostu w I kwartale były nadspodziewanie dobre mimo zadyszki w e-commerce. Zdaniem analityków to dobry prognostyk dla całego roku. Nie skłania to jednak szefa i założyciela spółki do większego optymizmu. ▶8

ZielonaGospodarka

Trudniej będzie zakładać ekoszaty

Sięganie przez firmy po greenwashing nie będzie tak łatwe jak obecnie, bo w raportowaniu liczą się konkretne dane – uważają eksperci. ▶16-17

PulsFirmy

Nowość: kredyt ekologiczny dla firm

Przedsiębiorcy dostaną unijne pieniądze na zwiększenie energooszczędności produkcji i inne projekty środowiskowe. ▶20

PulsInwestora

Najlepsze konta przyniosą 8 proc.

Wydawało się, że oprocentowanie kont oszczędnościowych będzie już tylko spadać, ale niektóre banki rzuciły jeszcze coś na przynętę. ▶24

Jak sport napędza biznes – marketing sportowy Impact'23 str. 12-15

9 771427 685330

Redaktor wydania
Katarzyna Latek

EKONOMIA A POLITYKA

200 zł zagrażało,
300 zł bezpieczneJACEK ZALEWSKI
j.zalewski@pb.pl

Zoczywistych powodów nie milkną echa przedwyborczej zapowiedzi Jarosława Kaczyńskiego, której moc równa się w PiS rozkazowi. Na posiedzeniach Rady Ministrów kolejka do przyjmowania projektów rozdawnictwa kolejnych miliardów jest tak duża, że wykonanie niedzielnego rozkazu wymaga ustalenia specjalnego harmonogramu. Zostanie on przyjęty na dodatkowym posiedzeniu rządu w środę, oczywiście będzie zakładał opublikowanie nowych aktów w Dzienniku Ustaw przed 15 października. PiS przyjmuje za pewnik przedłużenie władzy na trzecią kadencję, ale w jakiej konfiguracji rządowej – nikt nie wie. Dlatego jeśli rozkazy prezesa miałyby wejść w życie, to cała ścieżka legislacyjna, łącznie z podpisem prezydenta, musiałaby się skończyć jeszcze w tej kadencji. Na razie rząd przyjął dawno zapowiadany projekt wypłacania 14. emerytury corocznie, analogicznie do 13.

Nominalny budżet państwa wszystkie dodatkowe wydatki podobno ma łyknąć. W tym również szacowane na przynajmniej 26 mld zł koszty wykonania niedzielnego rozkazu. Obiektywne komentarze analityków podkreślają, że nikt nie neguje arytmetycznego sensu urealnienia świadczenia 500 zł, przez siedem lat jego wartość nabywcza zjechała do 330-340 zł. Zdecydowanie lepszy byłby jednak mechanizm rewaloryzacji systematycznej i przewidywalnej. Tymczasem od początku obecnej kadencji był to temat tabu, jeszcze w ubiegłym roku sam prezes Jarosław Kaczyński odżegnywał się od podwyższania z 500 do 700 zł i wyraźnie deklarował, że byłoby to posunięcie proinflacyjne. Obecnie okazało się, że nie skromne dwie, lecz wypasione trzy setki nie będą inflacji podwyższały. Czyżby zelały twarde ekonomiczne realia? W żadnym wypadku, po prostu radykalnie skrócił się horyzont wyborczy. ©

800 zł jak obniżka stóp

PAWEŁ MAJTKOWSKI
analityk eToro, ekspert rynków finansowych

Zapowiedziana zmiana powszechnego świadczenia na dzieci z 500 do 800 zł pozwoli przywrócić pierwotną wartość jego siły nabywczej. Obecnie, aby rodzina mogła dokonać takich samych zakupów jak przy starcie programu w kwietniu 2016 r., powinno ono miesięcznie wynosić 740 zł. Przy założeniu inflacji wynoszącej na koniec roku 10 proc. r/r, musiałoby to w grudniu być 788 zł. A zatem zmiana od 1 stycznia 2024 r. kwoty na 800 zł jedynie przywraca realną wartość świadczenia, a nie jest właściwie realną jego podwyżką. Warto też wskazać, że od roku 2016 do 2022 dochody budżetu wzrosły o około 60 proc., z 315 do 505 mld zł. A zatem procentowo o tyle samo, ile wynosi proponowany wzrost kwoty świadczenia.

Zapowiedź wprowadzenia podwyżki jest umiarkowanie dobrze przyjmowana przez rynki. Ważne, że nie zahamowała obserwowanego ostatnio silnego umocnienia złotego. Trzeba jednak pamiętać, że wzrost świadczenia o 300 zł zdecydowanie utrudni walkę z inflacją. Dodatkowe pieniądze zwiększą możliwości zakupowe części polskich rodzin, co naturalnie przełoży się ożywienie popytu. Można założyć, że wygenerowany w ten sposób dodatkowy popyt konsumpcyjny może mieć dla rynku efekt taki, jakim byłoby obniżenie stóp procentowych przez Radę Polityki Pieniężnej o 0,25 punktu proc.

Co jest pornografią?
Rząd już wie

Dostawcy internetu będą weryfikować i blokować strony porno w ramach ochrony dzieci. Niewykonanie tego obowiązku grozi surową karą finansową

Jarosław
Królak

j.krolak@pb.pl ☎ 22-333-98-13

Na skutek dużej krytyki resort cyfryzacji poprawił nieco projekt ustawy o ochronie małoletnich przed dostępem do treści nieodpowiednich w internecie.

– 16 maja nasz projekt przyjęła Rada Ministrów – mówi PB Janusz Cieszyński, minister cyfryzacji.

Chodzi o uniemożliwienie dzieciom dostępu do pornografii w sieci. Wszystko spadnie na barki dostawców internetu, którzy mocno skrytykowali tę koncepcję.

Firmy jako strażnicy moralności

Operatorzy telekomunikacyjni mają stać się strażnikami internetu. Ich obowiązkiem będzie przedstawienie abonentom usługi blokady treści pornograficznych, by zablokować dostęp do nich dzieciom. Dostawcy staną się więc swoistą komisją antypornograficzną, która będzie musiała samodzielnie ocenić, co jest pornografią, a co nie. Za to m.in. krytykowali projekt w trakcie konsultacji, wytykając, że nie będą mogli wypełnić tych zadań choćby z powodu braku definicji pornografii. Teraz będzie im nieco łatwiej, bo skrytykowany za jej brak resort cyfryzacji uzupełnił o nią projekt, który 16 maja przyjął rząd. Problem w tym, że najnowszy projekt nie jest dostępny. Nie wiadomo więc na razie, jak brzmi definicja pornografii. Za niewykonanie obowiązków operatorom grozić będą kary nawet do 3 proc. rocznego obrotu.

Branża telekomunikacyjna twierdziła ponadto, że to dostawcy treści jako najbardziej kompetentni powinni być obarczeni ustalaniem, co jest, a co nie jest pornografią oraz że powinno to być zadaniem państwa. Sugerowali też wzmocnienie zadań rodziców w celach uświadamiających dzieciom szkodliwość korzystania z treści porno.

„Projekt ustawy powinien przede wszystkim być adresowany do osób i podmiotów prezentujących pornografię w internecie i nałożyć na nie obowiązek wdrożenia skutecznych mechanizmów weryfikacji wieku. Warto zauważyć, że w Polsce od lat funkcjonuje już mechanizm blokowania domen internetowych. Tym samym istnieją rozwiązania techniczne i prawne, które przy stosunkowo prostej modyfikacji mogłyby w sposób właściwy i sprawiedliwy zminimalizować problem dostępu małoletnich do pornografii w sieci” – napisał w opinii do pro-

► **KOSMETYCZNE ZMIANY:** Janusz Cieszyński, minister cyfryzacji, pilotuje projekt ustawy mającej chronić dzieci przed pornografią w sieci. Główny ciężar zadań spadnie na barki dostawców internetu. (FOT.WM)

jektu Włodzimierz Schmidt, prezes IAB Polska.

Podobnych stanowisk było więcej. „Dostawca internetu nie może blokować dostępu do żadnych treści, aplikacji czy usług, które są zgodne z prawem, a pornografia jest w Polsce, z wyjątkami, legalna. Ponadto zarządzanie ruchem w sieci nie polega na monitorowaniu treści” – napisał Karol Skupień, prezes Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej.

Projekt spotkał się z ostrą krytyką nie tylko branży telekomunikacyjnej, która domaga się wyrzucenia go do kosza, wiele zastrzeżeń wystosowały także Konfederacja Lewiatan, Rządowe Centrum Legislacji i Urząd Komunikacji Elektronicznej (główne zastrzeżenia w ramce).

Zamknąć internet wszystkim

Projekt stanowi, że dostawcy internetu mają raportować resortowi cyfryzacji wywiązywanie się z zadań. Mają do niego wpływać informacje o abonentach, którzy zgodzili się na blokadę stron porno, ale także tych, którzy się nie zgodzili. Po interwencji Urzędu Ochrony Danych Osobowych resort cyfryzacji miał się wycofać z żądania uzyskiwania danych osobowych. „Przedsiębiorcy będą weryfikować jedynie wiek użytkownika, a nie odwiedzane strony. Nie ma zatem ryzyka przetwarzania danych wrażliwych. Weryfikacja wieku może sprowadzać się

do okazania dokumentu tożsamości lub stosowania innych mechanizmów, na potrzeby których może dojść do przetwarzania danych jednakże tylko i wyłącznie w zakresie niezbędnym do tej weryfikacji” – poinformował resort cyfryzacji.

Podobne obowiązki mają spaść także na dostawców wi-fi w centrach handlowych i restauracjach. Urząd Komunikacji Elektronicznej wytknął, że nie wiadomo, w jaki sposób centra handlowe i restauracje miałyby weryfikować wiek osób korzystających z dostępu do stron porno. Resort cyfryzacji odpowiedział, że dobór sposobów weryfikacji będzie należał do udostępniających wi-fi. „W przypadku braku możliwości wprowadzenia skutecznych mechanizmów weryfikacji wieku blokowaniem będą objęci wszyscy użytkownicy” – poinformował resort. To oznacza przejście do zasad odpowiedzialności zbiorowej.

Urzednicy będą mogli kontrolować dostawców internetu pod kątem wypełniania obowiązków. „W ramach tych czynności analizie poddane mogą być np. dokumentacje, środki techniczno-organizacyjne wykorzystywane przez dostawców, informacje zawarte w raporcie. Kontrole powinny dotyczyć aspektów technicznych oferowanych usług, tj. wywiązywania się z obowiązków zapewnienia prostej aktywacji usługi, skuteczności wdrożonych środków, wywiązywania się z obowiązków informacyjnych. Kontrole wszczynane są z urzędu, natomiast ich przyczyną może być indywidualna skarga i wówczas również postępowanie będzie dotyczyło indywidualnych użytkowników” – poinformował resort cyfryzacji.

Projekt trafi teraz do Sejmu. ©

Zarzuty wobec projektu**Organizacje biznesowe wytykają:**

- naruszenie prawa Unii Europejskiej
- deprecjonowanie wagi i roli edukacji i wychowania
- pomijanie przepisów prawa oraz rozwiązań technicznych służących ochronie małoletnich przed nieodpowiednimi treściami
- nieuzasadnione i niesprawiedliwe nakładanie obowiązków na dostawców internetu
- przetrzymywanie na prywatnych przedsiębiorców zadań państwa
- tworzenie fałszywej wizji rozwiązania skomplikowanego problemu społecznego przez proste zakazy i nakazy
- stwarzanie politycznej pokusy do blokowania kolejnych kategorii treści i usług

Centrum u[danych] rozwiązań w Polsce!

Microsoft rozwija Polską Dolinę Cyfrową.

Drogi zespole Microsoft!

Serdecznie gratulujemy otwarcia Azure Poland Central
– regionu przetwarzania danych w chmurze. Szczególne gratulacje dla Dominiki, Joanny, Pawła, Piotra, Patrycji, Karoliny, Kamili i Tamasa.

Pozdrawiamy!

Wojtek z zespołem GFT

Konserwatyzm trzyma

Wiesław Żyznowski, prezes i główny akcjonariusz Mercatora, mówi o przyszłości spółki na giełdzie i o tym, co robi z pieniędzmi

Marcel Zatoński

m.zatonski@pb.pl ☎ 22-333-98-15

PB: Zagląda pan czasem na fora inwestorskie? Delikatnie mówiąc, nie jest tam pan popularny...

Wiesław Żyznowski: Kiedy akcje idą w górę i można na nich łatwo zarobić, to prezesa i głównego akcjonariusza się lubi, a jak jest odwrotnie, to się go nie lubi. Prosty sentyment. Nic się na to nie poradzi. Jeśli jednak coś jest uciążliwego w byciu na giełdzie, to nie drobni inwestorzy, którzy kupili akcje na górze i teraz nie są zadowoleni ze swojej decyzji. Ponoszenie strat, podobnie jak osiąganie zysków, jest nieodłączną częścią aktywności na giełdzie i chyba każdy inwestor jest tego świadomy.

To co jest uciążliwe?

Z mojego punktu widzenia ogrom wymogów formalnych – ich wypełnienie angażuje relatywnie dużo zasobów, które powinny być wykorzystane do rozwoju biznesu. Chciałbym zachęcić media do zainteresowania się tematyką przesadnych – w wielu przypadkach – wymagań wobec spółek oraz tym, że potencjalnie olbrzymie kary finansowe mogą być często kompletnie nieadekwatne do potencjalnych naruszeń. Te topory kar wiszące nad każdym biznesem giełdowym naprawdę zniechęcają do obecności na GPW.

W takim razie, po co panu i Mercatorowi giełda? Przy obecnej wycenie mógłby pan ogłosić wezwanie i spółkę z parkietu zdjąć.

Patrząc na notowania i sytuację rynkową rzeczywiście znalazłby się przesłanki do zdjęcia spółki z GPW. Nie potrzebujemy kapitału z giełdy, mamy nadwyżkę gotówki, którą moglibyśmy bardziej agresywnie inwestować, gdybyśmy byli spółką prywatną.

Ale planów delistingu nie ma?

Mercator dużo giełdzie zawdzięcza. Pieniądze uzyskane przy okazji debiutu dekadę temu pozwoliły nam się rozwinąć i zbudować bazę produkcyjną w Tajlandii. Oczywiście pojawiały się myśli o zdjęciu spółki z giełdy, sugerowali to różni doradcy, ale absolutnie nie mam takich planów. Ja mam krakowskie, konserwatywne podejście, nie lubię zbyt wielu zmian i jak coś robię, to długoterminowo. Skoro lata temu podjąłem decyzję o obecności na giełdzie, to tego się trzymam. Na pewno bycie spółką giełdową przynosi też – oprócz niedogodności – korzyści: wspiera transparentność i pozycję w relacjach biznesowych, zwiększa też prestiż.

To co się będzie działo z Mercatorem jako giełdową spółką? Pandemiczne zyski już nie wrócą, a jakiegolwiek?

Jesteśmy teraz jako branża w historycznym dołku ze względu na skalę, w jakiej w czasie pandemii wzrosły moce produkcyjne. W związku z tym produkcja rękawic – tych podstawowych, mainstreamowych – jest nierentowna i niestety trudno powiedzieć, jak długo to potrwa. Najwięcej mocy dobudowali Chińczycy, którzy są nietransparentni i nie wiadomo dokładnie, jaki jest ich pełny potencjał produkcyjny, a ponadto otrzymują subwencje rządowe do eksportu. W tej sytuacji trudno szacować, kiedy krzywa popytu przetnie się z krzywą podaży i możliwe będzie generowanie zysków na działalności produkcyjnej. W dystrybucji rękawic, która jest drugim filarem naszego biznesu, widać już jednak ożywienie i odbudowę marż. Ten proces powinien być kontynuowany w drugim półroczu. Mam nadzieję, że za kilka miesięcy nasza działalność dystrybucyjna w Europie będzie co najmniej na poziomie zero plus, jeśli chodzi o rentowność.

Mercator w czasie rękawiczkowej hossy sam rozpoczął budowę kolejnej fabryki w Tajlandii, która już ruszyła i kosztowała ponad 200 mln zł. Z dzisiejszej perspektywy to była słusna decyzja? Lubię zajmować się historiami alternatywnymi, ale prywatnie, nie w biznesie – skoro decyzja zapadła, to nie ma co zastanawiać się, co by było gdyby. Trudno tę decyzję traktować jako błąd, bo od początku nie nastawialiśmy się w trzeciej fabryce w Tajlandii na produkcję rękawic mainstreamowych, z którymi jest teraz największy kłopot. Podkreślam, że nowa fabryka nie zajmuje się produkcją najprostszyc rękawiczek, tylko wytwarza rękawice premium, profesjonalne, specjalistyczne, które rządzą się innymi prawami.

Co z tego wynika?

W czasie pandemii wszyscy masowo produkowali rękawice mainstreamowe do celów medycznych, my również przestawiliśmy się na taką produkcję. Segment premium został zaniedbany, ale popyt na takie produkty się odbudowuje. Z tym asortymentem będziemy celować głównie w rynek amerykański, gdzie kilka czynników działa na naszą korzyść. Po pierwsze – przed pandemią

Rękawiczkowa bessa

► W 2020 r. Mercator zarobił na czysto 930 mln zł, a w 2021 r. 447 mln zł. Operacyjnie spółka zaczęła przynosić straty w drugim kwartale ubiegłego roku, co tłumaczono nadpodażą rękawic na rynku globalnym i presją kosztową, ale jeszcze w połowie roku przedstawiciele zarządu spółki publicznie wyrażali nadzieję, że zamknie ona rok na plusie. Ostatecznie Mercator ubiegły rok zamknął stratą netto na poziomie 190 mln zł, co wynikało m.in. z dużych odpisów wartości aktywów produkcyjnych. Jego kapitalizacja giełdowa jest obecnie niewiele wyższa od wartości gotówki i innych aktywów finansowych. We wtorek podał wstępne wyniki za I kw. 2023 r. – miał 113 mln zł przychodów, o 17,4 proc. mniej niż rok wcześniej. Podstawowa działalność wciąż jest na minusie – na poziomie EBITDA spółka straciła 17,8 mln zł, a na poziomie netto 14,6 mln zł.

”
Patrząc na notowania i sytuację rynkową rzeczywiście znalazłby się przesłanki do zdjęcia spółki z GPW. Nie potrzebujemy kapitału z giełdy, mamy nadwyżkę gotówki, którą moglibyśmy bardziej agresywnie inwestować, gdybyśmy byli spółką prywatną.

większość naszej produkcji z Tajlandii trafiała do USA, więc mamy tam dobre relacje handlowe. Po drugie – klienci amerykańscy unikają uzależnienia się od dostawców chińskich, a ci z kolei wolą koncentrować się na masowej produkcji i prostszych technologiach, a nie na krótkich, specjalistycznych seriach. W segmencie premium więc będziemy konkurować z producentami z Chin tylko w ograniczonym stopniu.

W Tajlandii ruszyliście z trzecią fabryką, a jednocześnie zawiesiliście produkcję w pierwszej i ścięliście zatrudnienie. Jest jeszcze pole do redukcji kosztów? Zatrudnienie zmniejszyliśmy z 1,5 do 1,1 tys. osób, więc to znacząca redukcja. Nowa fabryka jest znacznie bardziej zautomatyzowana, zainwestowaliśmy też w farmę solarną, dzięki czemu zakład przez pięć godzin na dobę może pracować wyłącznie na własnym prądzie. Prowadzimy wiele projektów w celu poprawy efektywności, choć tego w bieżących wynikach specjalnie nie widać, bo mamy do czynienia z gigantycznym uderzeniem w branżę na poziomie globalnym. Inwestorzy z GPW widzą nasze odpisy, straty i spadek kursu, ale dokładnie to samo dzieje się u naszych malezyjskich konkurentów notowanych na tamtych giełdach.

Na koniec 2022 r. Mercator – już po inwestycji w fabrykę i trzech skupach akcji – miał ponad 420 mln zł w gotówce, obligacjach, certyfikatach funduszy i walorach innych spółek. Co z tą górką pieniędzy zrobicie?

Zarządzanie aktywami finansowymi to teraz w praktyce trzeci filar naszego biznesu obok produkcji i dystrybucji. Już wspominałem, że pewnie moglibyśmy inwestować te pieniądze bardziej agresywnie, gdybyśmy nie byli spółką publiczną. Może byłoby to bardziej efektywne, ale na pewno wyższe byłoby też ryzyko. Robimy, co możemy, żeby inflacja w jak najmniejszym stopniu odbiła się na naszych zasobach gotówkowych. Inwestujemy w sposób zdywersyfikowany, w tym częściowo w akcje, czym zajmują się zewnętrzne profesjonalne podmioty.

Jeszcze w 2020 r., przy okazji zapowiedzi nowej strategii Mercatora, mówił pan publicznie o planach wejścia w nową gałąź działalności. Minęło 2,5 roku i wciąż nic się nie wydarzyło. Przyznaję, że niepotrzebnie nakreśliłem temat, który wydawał się wtedy niemal pewny, ale nie był jeszcze faktem. Mielismy już przygotowane wejście w komplementarną działalność, wszystko było gotowe w 95 proc., ale finalnie ze względu na kwestie personalne wycofaliśmy się. Nadal pracujemy nad różnymi wariantami zainwestowania nadwyżek, potencjalnie widzimy sporo ciekawych możliwości. Osobiście poświęcam się w dużym stopniu analizie potencjalnych fuzji i przejęć – i w naszej branży, i w branżach uzupełniających ofer-

tę Mercatora. Mam jednak nauczkę i już niczego nie będę zapowiadał, a opowiem tylko o faktach już dokonanych.

W branży rękawiczkowej jest coś do kupienia?

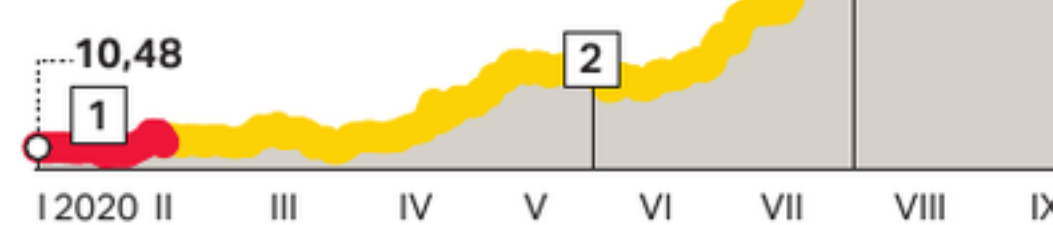
Oczywiście, ale jeśli za czymś się rozglądamy, to za firmami dystrybucyjnymi, a nie za fabrykami. Sytuacja wygląda jednak tak, że w pandemii wszyscy w tej branży zarobili duże pieniądze i nawet jeśli właściciele już wypłacili sobie całość zysków, a firmy przynoszą straty, to i tak wciąż wyceniają tę działalność dosyć wysoko. Dystrybutorzy tracą teraz pieniądze, ale zakładają, że w długim terminie będą osiągać marże nie gorsze niż przed pandemią covid. Ja to nawet rozumiem, ale rezultat jest taki, że bardzo trudno porozumieć się w sprawie transakcji.

W co inwestuje pan swoje prywatne nadwyżki kapitałowe?

Od momentu, gdy stałem się przedsiębiorcą, czyli od ponad trzech dekad, inwestuję w nieruchomości, które mają u mnie status nieprzeznaczonych do komercjalizacji, nawet jeśli można na nich budować. Kupuję pola uprawne i lasy, mam tego całkiem sporo. Skupuję ziemię na terenach, gdzie mój ród żyje od przynajmniej 350 lat oraz w ulubionych regionach kraju. Moja myśl jest taka, aby żaden deweloper tej ziemi nigdy nie zbudował. Zakładam, że docelowo te grunty trafią do mojej fundacji rodzinnej. Sam sadzę też lasy – w 1988 r. posadziłem pierwsze drzewo, a do teraz – już nie tylko własnymi rękami – posadziłem ich już ponad 1 mln, w tym roku będzie to 50 tys. Zalesiłem grubo ponad 100 ha ziemi. Kupuję też książki i dzieła sztuki. Trudno jednak traktować te grunty i sztukę jako klasyczne inwestycje, bo nie robię tego dla zysku i nie zamierzam niczego z tej kolekcji sprzedawać. Wspieramy również rodzinnie wiele projektów społecznie ważnych.

To co ma generować zyski?

Gdy w ostatnich latach pojawiły się naprawdę duże nadwyżki finansowe, wszedłem w działalność deweloperską. Realizuję projekty w partnerstwach z profesjonalnymi firmami. Są to wspólne projekty w zakresie osiedli mieszkaniowych czy obiektów turystycznych, jak hotele, apartamenty urlopowe. Inwestuję głównie w mojej rodzinnej Małopolsce i szerzej pojętej Polsce południowej, ale nie wykluczam również innych regionów. Stworzyłem już zespół w celu obsługi tych inwestycji i to teraz drugi, poza Mercatorem, znaczący obszar mojej działalności biznesowej. © P

INDEKSY

Nastroje w Niemczech gorsze niż prognozy

Indeks nastrojów gospodarczych ZEW spadł w maju z 4,1 w kwietniu do -10,7 w maju. Prognozowano spadek o -5,3. Tymczasem indeks sytuacji bieżącej spadł do -34,8 z -32,5 w kwietniu wobec oczekiwań na poziomie -37,5. Ekspertów spodziewają się, że w ciągu najbliższych sześciu miesięcy sytuacja jeszcze bardziej się pogorszy, a gospodarka może osunąć się w łagodną recesję. Spadek

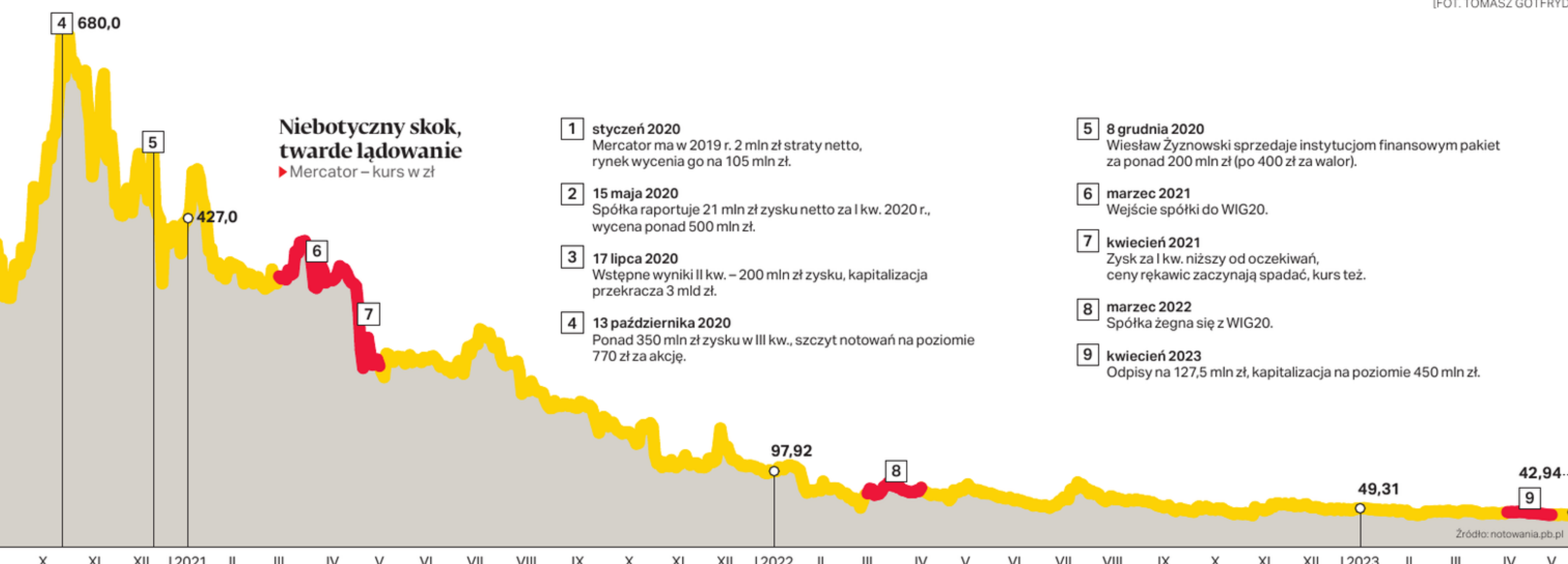
nastrojów jest częściowo spowodowany oczekiwaniami na dalsze podwyżki stóp przez EBC. Ekonomiści spodziewają się, że podczas czerwcowego i lipcowego posiedzenia EBC po raz kolejny podniesie stawki. Wszystko wskazuje na to, że stopy mogą wzrosnąć po 25 pkt baz. Niektórzy uważają nawet, że stawki ponownie mogą wzrosnąć we wrześniu i sięgnąć 4 proc. [SKIB]

PulsDnia

Mercatora na giełdzie

[FOT. TOMASZ GOTFRYD]

Puro Hotels zmierza na Z

Sieć hotelowa, której udziałowcem jest fundacja Piechockich, kupiła właśnie działkę w Pradze, a wcześniej w Budapeszcie. To koniec zakupów w regionie. Czas wyeksportować oryginalny koncept na dojrzałe rynki Europy

Paweł
Berłowski

p.berlowski@pb.pl ☎ 22-333-99-33

Kupiona właśnie nieruchomość w ścisłym centrum Pragi (ul. Revoluční 7) to kolejny po znajdującej się w ścisłym centrum Budapesztu działce (ul. Paulay 23) zagraniczny nabytek rodzimej sieci Puro Hotels, która wcześniej rozwijała się jedynie w największych miastach w Polsce. Zaimplementowanie w tych dwóch zagranicznych stolicach, które są w czołówce rynków hotelowych Europy Środkowo-Wschodniej, sprawi, że Puro z sieci krajowej stanie się pierwszą regionalną siecią hotelową z polskim rodowodem.

– Jest to kolejny krok w realizacji naszej strategii. Mamy obecnie do wybudowania 1,5 tys. pokoi [w Pradze, Budapeszcie, Katowicach, we Wrocławiu i w dwóch lokalizacjach w Warszawie – red.]. Gdy zakończymy te inwestycje i otworzymy pozostałe obiekty, które jeszcze powstają w Polsce, będziemy się rozwijać na rynkach Europy Zachodniej, bo tam widzimy lepsze perspektywy dalszego wzrostu naszej marki – mówi Przemysław Wiczorek, prezes Puro Hotel Development, spółki zajmującej się inwestycjami w tej sieci.

Praska inwestycja doda do portfela sieci ok. 170 pokoi, budapesztańska – 213.

Gdy inni czekali, Puro kupowało

Pandemia, która zmroziła cały rynek hotelowy, nie przeszkodziła Puro Hotel w nabywaniu gruntów pod nowe obiek-

OKIEM EKSPERTA

Klienci z nowej bajki

ALEX KLOSZEWSKI
partner zarządzający w Hotel Professionals

Dotychczas żadna krajowa marka hotelowa nie weszła na inny rynek w regionie. Bardzo mnie ciekawi, jaki kraj wybierze Puro po Węgrzech i Czechach. W Niemczech na przykład można otworzyć nowy hotel szybciej niż w Polsce, a oferta polskiej sieci mogłaby tam zostać bardzo dobrze przyjęta. Jest skierowana do młodych profesjonalistów, biznesmenów, założycieli start-upów z branży modowej, mediowej, rozrywki, architektury i filmu. Tacy klienci nie lubią hoteli z pięcioma gwiazdkami, nie czują się w nich swobodnie – szukają raczej autentycznych lokalnych klimatów. Takie pozycjonowanie oferty w Polsce świetnie się sprawdza.

Firma wykorzystała okno transakcyjne, kupując działkę przy ul. Canaletta 4 w Warszawie oraz – jak twierdzi – bodaj ostatnią niezabudowaną działkę w ścisłym centrum Budapesztu.

– To wspaniała lokalizacja, tuż przy bulwarach Andrassy, uznawanych za budapesztańskie Champs Elysees – mówi Przemysław Wiczorek.

Na praskiej działce stoi obecnie budynek biurowy, który – jak wszystko w hi-

Sieć Puro Hotels liczy obecnie siedem obiektów mających łącznie niespełna 1,1 tys. pokoi w Warszawie, Krakowie (dwa), Wrocławiu, Poznaniu, Gdańsku i Łodzi.

OKIEM EKSPERTA

Żelazna logika

TOMASZ PIENIAŻEK
partner w Mumotive Group

Strategia rozwoju Puro w centrach największych miast w Polsce zdała egzamin. Hotele sieci są już w nich mocno osadzone, a w kraju nie ma więcej tak mocnych ośrodków, w których mogłyby jeszcze powstać. Logiczną kontynuacją jest więc ekspansja do innych największych miast. Większość polskich firm zaczyna taki pochód od inwestycji regionalnych i to również ma uzasadnienie. Praga i Budapeszt to rynki porównywalne do Warszawy. Niektórzy dodają do tej triady jeszcze Bukareszt. Natomiast planowane potem wejście na dojrzałe rynki będzie znacznie trudniejsze ze względu na inną mentalność, także klientów. To będzie test dla całej koncepcji Puro, jednak już dzisiejsze rezultaty każą zdjąć czapki z głów.

starym centrum – podlega ochronie konserwatora zabytków.

– Nie możemy, tak jak było w przypadku naszego hotelu przy ul. Widok 9 w Warszawie, zburzyć istniejącego obiektu i budować od podstaw. Mamy ograniczony wpływ na fasadę, kubaturę i kształt budynku oraz umiejscowienie klatek schodowych. Będziemy natomiast przesuwać i wzmacniać ściany, co sprawi, że budynek będzie zdrowy przez kolejne

100 lat. Zgodnie z projektem zamierzamy zbudować taras z widokiem na Hradczany z tylnej strony budynku. Chcemy zrobić tam Sky Bar, jak przy ul. Widok – mówi Przemysław Wiczorek.

Otwarcie hotelu Puro w Pradze planowane jest na 2026 r.

Pokoje rosną w największych miastach

Sieć Puro Hotels liczy obecnie siedem obiektów mających łącznie niespełna 1,1 tys. pokoi w Warszawie, Krakowie (dwa), Wrocławiu, Poznaniu, Gdańsku i Łodzi. Przed pandemią rozpoczęła budowę hotelu w Katowicach, którą jednak trzeba było zamrozić. Obecnie firma przygotowuje się do wznowienia inwestycji.

– Szybciej, w ostatnim kwartale 2024 r., nastąpi otwarcie hotelu przy ul. Canaletta. Z budową startowaliśmy, gdy rynek hotelowy był bardzo słaby. Nie chcieliśmy tracić czasu [budowa trwa dwa lata – red.], a z drugiej strony chcieliśmy skorzystać z nie najgorszego obecnie rynku budowlanego – tłumaczy Przemysław Wiczorek.

Jego zdaniem koniunktura w branży powraca, a sieć Puro jest zadowolona z wyników. Szef Puro Hotel Development informuje, że w ostatnich 12 miesiącach jej hotele miały blisko 80-procentowe obłożenie, znacznie wyższe od średniej rynkowej.

Firma ma w stolicy jeszcze dwie działki: przy ul. Mariańskiej 5, na tyłach biurowca Sky Sawa, gdzie może powstać tzw. ołówkowiec (budynek bardzo wąski i wysoki), oraz na rogu ulic Grzybowskiej i Waliców.

– Obecnie największym wyzwaniem jest uzyskanie finansowania bankowego.

Globalna firma redukuje zatrudnienie, globalnie

Sabre Corporation, której drugie co do wielkości centrum programistyczne znajduje się w Krakowie, poinformowała o globalnej redukcji zatrudnienia o 15 proc.

Od kilku miesięcy globalne firmy technologiczne informują o zwolnieniach. Tym razem na cześć zdecydowała się Sabre Corporation. To notowana na NASDAQ spółka technologiczna, której kapitalizacja wynosi ponad 1,3 mld USD. Firma z siedzibą w Southlake, w Teksasie w USA, obsługuje

klientów w ponad 160 krajach na świecie.

Dostosowując się do panujących warunków spowodowanych rosnącą inflacją, sytuacją geopolityczną na świecie i długotrwałymi skutkami pandemii, Sabre Corporation przedstawiła nową strategię, która skupia się na optymalizacji działalności. Zaprezentowany plan zakłada wykorzystanie nowych możliwości rozwoju oraz doskonalenie obecnej oferty w celu osiągnięcia trwałego wzrostu przychodów.

W odpowiedzi na zachodzące zmiany Sabre Corporation zdecydowała o konieczności zredukowania zatrudnienia o 15 proc. w skali globalnej.

Sabre Corporation zdecydowała o konieczności zredukowania zatrudnienia o 15 proc. w skali globalnej. Optymalizacja struktury zatrudnienia objęła 55 oddziałów na świecie.

Optymalizacja struktury zatrudnienia objęła 55 oddziałów na świecie. Pod koniec 2022 r. firma zatrudniała 7500 osób, zwolnienia dotknęły więc ponad 1100 pracowników.

„Taki krok ma zapewnić środki na dalszą transformację technologiczną spółki, a tym samym przyczynić się do utrzymania i zrealizowania długoterminowego celu dotyczącego wzrostu spółki oraz rozwoju produktów dla

jej klientów. Zmiany kadrowe przyniosą oszczędności na poziomie 100 mln USD w drugiej połowie 2023 r.” – podała spółka w komunikacie.

Zwolnienia nie ominęły polskiego oddziału Sabre, który prowadzi działalność od 2000 r. jako Centrum Rozwoju Oprogramowania. Krakowskie centrum stanowi drugie co do wielkości i znaczenia centrum programistyczne rozwijające technologie i produkty Sabre.

Według sprawozdania spółki na koniec 2021 r. zatrudnienie wynosiło 1372 osoby.

W polskim oddziale zredukowano poziom zatrudnienia o 7,5 proc. Przyjmując za punkt wyjścia liczbę pracowników na koniec 2021 r., oznacza to, że pracę mogło stracić ponad 100 osób. Spółka poinformowała, że zwolnienia dotyczyły pracowników wszystkich szczebli i obszarów, jednak w mniejszym stopniu dotknęły one pracowników technologicznych.

Polski oddział ma pozostać jednym z najważniejszych centrów technologicznych Sabre.

– Decyzja o restrukturyzacji była trudna, ale konieczna dla

utrzymania stabilności, długoterminowego rozwoju i dostosowania struktury kosztów do sytuacji na rynku. Ożywienie sektora podróżniczego po pandemii to nierównomierny i przedłużający się proces, którego tempo jest poza naszą kontrolą. Musimy się temu podporządkować i odpowiednio reagować na otaczającą nas rzeczywistość – mówi Wojciech Gworek, prezes Sabre Polska.

W polskim oddziale tworzone i rozwijane są produkty i oprogramowanie wspierające branżę turystyczną na świecie. W 2021 r. oddział wypracował 29,3 mln zł zysku netto i 402 mln zł przychodów. [GSU] © P

PRAWO

UE będzie mogła śledzić transfery kryptoaktywów

To zła wiadomość dla tych, którzy wykorzystywali kryptoaktywa w nielegalnej działalności, do obchodzenia sankcji lub finansowania terroryzmu i wojny. Takie praktyki nie będą już w Europie możliwe. To ważny krok w walce z praniem pieniędzy — oświadczyła Elisabeth Svantesson, minister finansów Szwecji, która przewodniczy Radzie UE. Rada przyjęła znowelizowane przepisy o informacjach

towarzyszących transferom pieniężnym, obejmującymi kryptoaktywa.

Dostawcy usług będą zobowiązani do gromadzenia i udostępniania informacji na temat nadawcy i odbiorcy dokonywanych przez nich transferów kryptoaktywów, niezależnie od ich kwoty. To część pakietu, który wzmacnia walkę z praniem pieniędzy oraz finansowaniem terroryzmu. [DI, PAP]

PulsDnia

achód

Banki nie czują się komfortowo w relacjach z branżą hotelową, która podczas lockdownów nie była w stanie obsługiwać zadłużenia. Koniunktura wraca, ale banki ruszą z ofertą dla branży dopiero, gdy zobaczą trwale zmiany na całym rynku. Mamy jednak nadzieję stać się jednym z wyjątków w przypadku inwestycji przy Canaletta — mówi Przemysław Wieczorek.

Zdaniem prezesa Puro Hotel Development, sytuacja z finansowaniem inwestycji hotelowych przez banki powinna ulec poprawie w ciągu najbliższego półrocza. Finansowane będą jednak na razie tylko najbezpieczniejsze projekty na dojrzałych rynkach.

Uzyskanie finansowania utrudniają m.in. wyższe niż przed kryzysem koszty budowy. To problem w przypadku pozostałych hoteli, bo koszt ich budowy jest taki jak w Warszawie, spodziewane przychody są niższe. Dlatego Puro analizuje możliwość zmiany projektów inwestycji w Katowicach i we Wrocławiu. © P

Norwegowie i Piechoccy

► Puro Hotels to polska sieć z norweskim kapitałem działająca od 2009 r. Jej założycielem jest Ole Henrik Nesheim, który do 2007 r. był jednym z szefów i głównych akcjonariuszy polskiej sieci Qubus Hotel. W 2018 r. w Puro Hotels zainwestowała fundacja rodzinna Piechockich, m.in. Marka Piechockiego, współtwórcy LPP. Puro to tzw. hotele lifestylowe.

Twórcy sieci stawiają na dobrą architekturę i wyszukany design, przywiązują dużą wagę do atmosfery panującej w częściach wspólnych, zwłaszcza barach i restauracjach. Chcą sprzedawać doświadczenia, a nie tylko noclegi.

W połowie 2020 r. spółka podzieliła się na dwie linie biznesowe: hotelarską — Puro Hotels, której prezesem jest Rune Askevoid, i inwestycyjną — Puro Hotel Development, którą kieruje Przemysław Wieczorek.

► **EUROPA ŚRODKOWO-WSCHODNIA:** Jeśli chodzi o region, Praga stawia kropkę nad i. Inne miasta są dla nas mniej atrakcyjne — mówi Przemysław Wieczorek, prezes Puro Hotel Development. [FOT. WM]

Wynikom Polsatu służy sprzęt

Grupa Zygmunta Solorza pozytywnie zaskoczyła rynek wzrostem przychodów. Rentowność jest pod presją kredytów i strategicznej wolty.

278 mln zł, czyli o 160 mln zł więcej niż rok wcześniej — takie odsetki od kredytów, pożyczek i obligacji (wraz z premią za wcześniejszy wykup) zapłaciła w I kw. grupa Polsat Plus. W kolejnych będzie spłacała je na innych warunkach, bo we wtorek formalnie zrefinansowała stary dług, zaciągając w konsorcjum banków nowy w wysokości ponad 10,5 mld zł (w złotym i EUR).

Po refinansowaniu koszty obsługi długu wyniosą kilkadziesiąt milionów złotych rocznie, ale trudno mówić o konkretnych kwotach ze względu na wpływ, jaki ma na to wysokość stóp — mówi Katarzyna Ostap-Tomann, szefowa finansów grupy.

W pierwszym kwartale grupa miała 3,2 mld zł przychodów, czyli o 7 proc. więcej niż rok wcześniej. Znaczący wzrost, bo o ponad 40 proc., zanotowano ze sprzedaży sprzętu, głównie dzięki temu, że klienci kupują coraz droższe smartfony. Najważniejsze dla grupy przychody detaliczne od klientów indywidualnych i biznesowych zwiększyły się nieznacznie, o 1 proc.

Gorzej, choć zgodnie z rynkowymi oczekiwaniami, wyglądały zyski. Wynik EBITDA (zysk operacyjny powiększony o amortyzację) spadł o prawie 5 proc., do 761 mln zł, skurczył się też — o blisko 70 proc., do 71 mln zł — zysk netto. Przedstawiciele spółki zwracają uwagę na rolę sprzedawania pojedynczym klien-

tom kilku usług (konwergencja, nazywana w Polsce „strategią multiplay”) w utrzymaniu dobrych wyników.

— Strategia multiplay jest szczególnie istotna w obecnych, trudnych warunkach ekonomicznych, gdy spada siła nabywcza konsumentów. Utrzymujemy stabilną bazę klientów, z których 42 proc. korzysta z więcej niż jednej usługi — mówi Maciej Stec, wiceprezes grupy ds. strategii i nowych obszarów biznesowych.

Spadek liczby klientów jest natomiast widoczny z segmentu płatnej telewizji.

— To wynika z rezygnacji z cenowej oferty. Mielśmy pewną liczbę klientów telefonii mobilnej z dokupioną Iplą, generujących niskie przychody, którzy wykuszają się po zmianie Ipli w inaczej wycenianą usługę Polsat Box — tłumaczy Maciej Stec.

W segmencie mediowym spółka spodziewa się w tym roku wzrostu rynkowych wydatków na reklamę telewizyjną na „niskim jednocyfrowym poziomie”, a w reklamie internetowej (na którą ma ekspozycję za sprawą Interii) o 6-7 proc. W nowych segmentach na razie generuje głównie koszty — zwłaszcza w zielonej energetyce, w ramach której realizuje projekty wiatrowe i słoneczne o mocy blisko 600 MW. Jej przedstawiciele zapewniają, że — przynajmniej na tym etapie — nie szukają partnerów do tych inwestycji.

— Żeby była jasność — to nie są dla nas koszty, tylko inwestycje w przyszły cash flow — mówi Katarzyna Ostap-Tomann, szefowa finansów grupy.

Podczas wtorkowej sesji notowania Polsatu rosły o ponad 2 proc., do najwyższego poziomu od marca. [MZAT] © P

Polacy wydają krocie, płacąc Blikiem

Liczba transakcji rośnie jak na drożdżach. Już co piąta to przelew na numer telefonu.

Operator systemu płatności ma już niemal 30 proc. udziału w rynku transakcji płatniczych ogółem i kolejne pomysły na rozwój. Użytkownicy Blika, który na dobre zadomowił się w smartfonach, zrealizowali prawie 83 mln przelewów w kanale P2P — o 88 proc. więcej niż w I kw. 2022 r. Liczba transakcji w terminalach płatniczych była prawie dwukrotnie wyższa w skali roku i przekroczyła 71 mln. Co druga transakcja Blikiem realizowana

jest online. Użytkownicy wykonali z e-commerce 206 mln transakcji, o 32 proc. więcej r/r.

— Nadal dominującym kanałem jest e-commerce, który reprezentuje obecnie 55,3 proc. wszystkich transakcji Blikiem, ale traci udział na rzecz dwóch dynamicznie rosnących kanałów — przelewów na numer telefonu, który miał 22 proc. udziałów w ogólnej liczbie transakcji, oraz tradycyjnego — w terminalach POS, który uwzględni 12 proc. transakcji z wykorzystaniem kodu BLIK oraz 7 proc. płatności zbliżeniowych — udział ten podwoił się w ciągu roku — mówi Monika Król, wiceprezeska PSP.

134

zł ► Tyle wyniosła średnia kwota transakcji Blikiem w I kw. 2023 r.

Średnia kwota przelewu na telefon wzrosła do 137 zł w I kw. br. wobec 124 zł rok wcześniej. Wartość płatności P2P od stycznia do końca marca zwiększyła się o 112 proc. do 10,8 mld zł.

Wzrosła także liczba transakcji Blikiem w terminalach płatniczych. Z łącznej liczby 71,2 mln transakcji w I kw.

2023 r., ponad jedną trzecią stanowiły płatności zbliżeniowe, a z usługi tej klienci banków skorzystali prawie 25 mln razy.

Miliardy płyną

W I kw. klienci płacili Blikiem średnio 4,2 mln razy dziennie, tj. o ponad połowę częściej niż rok wcześniej. Zrealizowali 374 mln płatności (wzrost ponad 50 proc. r/r) o wartości 50,1 mld zł. Tym samym liczba transakcji wykonanych od początku jego funkcjonowania przekroczyła 3 mld. Liczba osób korzystających z Blika przekroczyła 13,5 mln na koniec marca 2023 r. i w ciągu roku wzrosła o prawie jedną

trzecią. Stanowi ona połowę wszystkich użytkowników aplikacji mobilnych, którzy są zarejestrowani w systemie Blik.

Blik to obecnie najpopularniejszy sposób płatności w e-commerce, który na dobre już zdeklasował karty płatnicze. Liczba transakcji Blikiem wyniosła 212,4 mln na koniec ubiegłego roku i była wyższa od liczby transakcji kartami o ok. 159 mln (wg danych NBP).

Nowe możliwości

Jak zapowiada Monika Król, 2023 r. ma być dla PSP rokiem rozwoju płatności odroczonej. Spółka będzie także rozszerzała współpracę z jednostkami administracji publicznej.

Jej pierwszym efektem było wdrożenie Blika w e-Urzędzie Skarbowym, a z początkiem czerwca płatności Blikiem mają pojawić się w aplikacji mObywatel.

— Bardzo intensywnie pracujemy z Bankiem Millennium nad usługą płatności odroczonej. Jest ona obecnie w fazie pilotażu i testów. Jesteśmy skupieni na tym, by było to bardziej rozwiązanie płatnicze niż kredyt konsumencki. Zakładamy, że w najbliższym kwartale usługa zostanie udostępniona użytkownikom Banku Millennium, a do końca roku w kolejnych bankach, które są naszymi udziałowcami — mówi wiceprezeska PSP. [AMO] © P

InPost wyprzedza e-commerce

Operator paczkomatów rośnie szybciej niż rynek e-handlowy, ale w prognozach zrobił się ostrożny. Wkrótce wystartuje z nowymi usługami

Marcel Zatoński

m.zatonski@pb.pl 22-333-98-15

W ostatnich kwartałach w e-handlu widać było oznaki zadyszki wywołanej większą ostrożnością konsumentów, ale zadyszki nie widać na razie w wynikach InPostu. W I kw. spółka kuriersko-logistyczna miała 1,996 mld zł przychodów (wzrost o 29 proc. rok do roku). Wygenerowała 557 mln zł skorygowanej EBITDA (zysku operacyjnego powiększonego o amortyzację), co oznacza wzrost o 36 proc. Na poziomie netto zarobiła prawie 116 mln zł.

Notowania InPostu na giełdzie w Amsterdamie zareagowały na te wyniki wzrostem o ponad 2 proc. na początku wtorkowej sesji, ale spółka dzień zakończyła spadkiem.

Nadal rośniemy szybciej niż branża e-commerce na wszystkich naszych kluczowych rynkach. Wyniki te udało nam się osiągnąć, choć pierwszy kwartał jest sezonowo najmniej dynamicznym kwartałem w roku – mówi Rafał Brzoska, prezes i znaczący akcjonariusz InPostu.

Ostrożny optymizm

Przy okazji publikacji wyników za I kw. spółka podtrzymała cele całoroczne – wzrost w tempie szybszym od rynku na wszystkich kluczowych rynkach, poprawę marż w Polsce, dojście do końca roku do progno rentowności w Wielkiej Brytanii i spadek zadłużenia.

Pozostajemy bardzo ostrożni, jeśli chodzi o nasze oczekiwania wynikowe – działamy w środowisku wysokiej inflacji, wysokich cen energii i niepewności konsumenckiej. Otoczenie jest bardzo zmienne, w praktyce co dwa tygodnie sytuacja się

odwraca: pierwsza połowa kwietnia była słaba, druga nadganiała, maj natomiast wygląda nadzwyczaj pozytywnie, co być może związane jest ze zwrotem podatku dochodowego. Przy tak dużej zmienności trudno jednak prognozować długoterminowy trend. Jesteśmy umiarkowanymi optymistami, jeśli chodzi o wyniki za 2023 r., dlatego podtrzymujemy nasze prognozy ogłoszone przy okazji publikacji wyników rocznych – mówi Rafał Brzoska.

Przedstawiciele spółki na razie wstrzeźmieliwie odnoszą się do obietnic wyborczych, które mogą zwiększyć skalę wydatków konsumenckich – np. plany podniesienia świadczenia 500+ o 300 zł.

Każda dystrybucja pieniędzy do konsumentów w krótkim terminie przekłada się na wzrost ich wydatków, choć jednocześnie wpływa na utrzymanie się inflacji na wysokim poziomie. Może w firmach retailowych, jak Biedronka, Dino czy Eurocash, otworzono szampana po deklaracji w sprawie 800+, bo na handel tradycyjny taki transfer przełoży się bardziej niż na e-commerce – tłumaczy Rafał Brzoska.

Brytyjski wzrost

W I kw. InPost dostarczył prawie 199 mln paczek, czyli o 21 proc. więcej niż rok wcześniej. Większość, bo 132 mln, dostarczono w Polsce i to ona generuje większość zysków grupy. Spółka chwali się też szybkim wzrostem wolumenów na rynkach, na których jest obecna dzięki przejęciu w 2021 r. Mondial Relay (Francja, Hiszpania, Portugalia, kraje Beneluksu), a także w Wielkiej Brytanii i we Włoszech.

O ile Mondial Relay jest rentowne (71,6 mln zł EBITDA w I kw.), o tyle na dwóch ostatnich rynkach zagranicznych spółka wciąż generuje straty – zwłaszcza w Wielkiej Brytanii, gdzie postawiła już ponad 5 tys. paczkomatów (wobec 20 tys.

OKIEM ANALITYKA

Poprawa mimo trudnego otoczenia

KRZYSZTOF KAWA
analityk Erste

Reakcja kursu InPostu na raport kwartalny nie była zbyt mocna, ale już w ostatnich dniach notowania rosły niejako w antycypacji dobrych wyników. Były one lepsze i od konsensusu, i od moich oczekiwań. Pozytywnie należy odebrać poprawę marży w Polsce mimo trudnego otoczenia i względnej słabości rynku e-handlowego w ostatnich miesiącach. Widać, że presja po stronie kosztów jest z nawiązką równoważona pod-

wyżkami cen i efektem dźwigni operacyjnej. InPost radzi też sobie coraz lepiej w Wielkiej Brytanii i we Włoszech. W tym pierwszym kraju zmniejszeniu uległa strata na paczkę, co dobrze wróży w kontekście zapowiedzi zarządu o wyjściu na plus w skali kwartału do końca roku. Włochy z kolei, choć są jeszcze małym rynkiem dla InPostu, pokazują dynamiczny wzrost wolumenów. Małym zaskoczeniem na minus były tylko wyniki spółki Mondial Relay, której wyniki w większym od oczekiwanego stopniu są obciążone inwestycjami w logistykę oraz wzrostem płac.

w Polsce). W I kw. na rynkach brytyjskim i włoskim spółka straciła na poziomie EBITDA 46,2 mln zł.

W ubiegłym roku w Wielkiej Brytanii traciliśmy na poziomie EBITDA 10 zł na każdej paczce, teraz tracimy 3,3 zł. Wolumen obsługiwanych przesyłek wzrósł rok do roku o 100 proc. – to już 7 mln paczek. Sieć szybko rośnie, wraz ze wzrostem rozpoznawalności pojawiają się w coraz lepszych lokalizacjach, co sprawia, że użycie nowych maszyn od początku jest znacznie wyższe, niż to było w przypadku starszych. Będziemy na tym rynku rozwijać się organicznie, wspominaliśmy o możliwości akwizycji, ale na tym etapie nie mamy w tej sprawie nic do zakomunikowania. We Włoszech natomiast rośniemy w modelu capex light głównie dzięki punktom odbioru osobistego, ja osobiście traktuję ten rynek jako naszego czarnego konia – mówi prezes InPostu.

Nowe usługi

Spółka liczy na to, że w przyszłości znaczącą część jej biznesu będzie stanowiła obsługa przesyłek transgranicznych.

Aby nasza usługa cross-borderowa była atrakcyjna dla sprzedawców, nie wystarczy w ofercie tych dziewięć rynków zagranicznych, na których jesteśmy. Jej budowa to projekt rozpisany na najbliższych 18 miesięcy, a pierwszych sprzedawców chcemy wpiąć do systemu transgranicznego do końca tego roku. Przesyłki transgraniczne to taka gałąź biznesu, na której nasi międzynarodowi konkurenci generują największe zyski, więc chcemy im tę gałąź trochę podpiłować – mówi Rafał Brzoska.

Przedstawiciele InPostu zapowiadali, że w maju może wystartować usługa płatnicza firmy pod szyldem InPost Izi.

Na temat usługi płatniczej na tym etapie nie możemy powiedzieć nic nowego, testujemy ją wraz ze sprzedawcami na zamkniętych grupach odbiorców. To bardzo skomplikowany projekt, największa innowacja w InPoście od czasu wprowadzenia paczkomatu. To moim zdaniem będzie prawdziwa rewolucja, jeśli chodzi o łatwość robienia e-zakupów. Do konsumenckiego startu usługi jeszcze chwila – mówi Rafał Brzoska. ©

Co siódma firma wypadła z Szybkiej Ścieżki

Wśród 25 projektów, które zdaniem ministerstwa wymagały wydłużonej kontroli, aż 12 nie zasługuje na granty wcześniej przyznane im przez NCBR.

Właśnie zakończyła się przedłużona kontrola 25 wniosków o dofinansowanie z prowadzonego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) programu Szybka Ścieżka – Innowacje Cyfrowe. Chodzi o te projekty, które – w opinii Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (MFPR) – wymagały wnikiwszego sprawdzenia. Większość z pra-

wie 120 wniosków, którym NCBR przyznał pod koniec zeszłego roku granty w ramach tego programu, udało się resortowym ekspertom sprawdzić między 1 marca a 28 kwietnia tego roku. W 85 przypadkach uznali oni, że wszystko jest w porządku i dofinansowanie może być wypłacone, ale w pięciu stwierdzili „nieprawidłowości, które uniemożliwiają finansowanie z funduszy europejskich” (dwóch wnioskodawców jeszcze przed kontrolą zrezygnowało z ubiegania się o pieniądze z NCBR i wobec ich projektów resort nie sformułował żadnych zaleceń).

Tym razem okazało się, że negatywnie zweryfikowano znacznie większą grupę podmiotów. Resortowi kontrolerzy doszli do

wniosku, że pieniądze z NCBR nie należą się prawie połowie ze sprawdzonych do połowy maja beneficjentów. Jakże konkretnie nieprawidłowości we wnioskach tych 12 podmiotów sprawiły, że nie będą one mogły otrzymać przyznanych już przecież grantów? Tego dokładnie nie wiadomo. MFPR na tak zadane pytanie odpowiedział nam tylko „ponowna weryfikacja wykazała, że projekty te nie spełniają kryteriów oceny lub naruszone zostały postanowienia Regulaminu Konkursu”.

W wyniku ministerialnej kontroli okazało się, że dofinansowanie należy się tylko 98 projektom, w których nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Natomiast aż 17, czyli prawie

15 proc. wszystkich, którym NCBR przyznał w 2022 r. granty z programu Szybka Ścieżka, tych pieniędzy zdaniem MFPR nie powinno dostać.

W tym gronie jest m.in. firma Chime Networks, której projekt miał być dofinansowany kwotą 123 mln zł (najwyższy grant w ramach Szybkiej Ścieżki). O tym, że nie otrzyma pieniędzy, jej prezes Piotr Maziewski dowiedział się pod koniec kwietnia.

Warunków konkursu – jak wynika z uaktualnionej właśnie przez NCBR listy beneficjentów – nie spełnił także projekt „Rozwiązanie IOT do śledzenia towarów w łańcuchu dostaw i monitorowania parametrów ich transportu”, jakie zgłosiło przedsiębiorstwo Postquant.

W tym przypadku konieczna była wydłużona, trwająca do połowy maja kontrola. A przypomnijmy, że Postquant miał otrzymać drugie pod względem wysokości w ramach Szybkiej Ścieżki dofinansowanie – prawie 55 mln zł.

Chime Networks i Postquant to dwa podmioty, które – jak w lutym ujawnili posłowie Koalicji Obywatelskiej Dariusz Joński i Michał Szczerba – miały być personalnie powiązane ze współzrządzającą i nadzorującą NCBR Partią Republikańską Adama Bielaną. To właśnie po upublicznieniu tych informacji MFPR zdecydowało się na badanie wszystkich projektów firm-beneficjentów programu Szybka Ścieżka.

Z listy beneficjentów NCBR skreślili – pod koniec kwietnia lub teraz – także projekty m.in. firm: Netrix (wcześniej instytucja przyznała jej prawie 9,3 mln zł dofinansowania), Good Safe (5,5 mln zł), Mondi Simet (3,2 mln zł), Vivid Games (prawie 3,9 mln zł), Deeptale.ai (4,2 mln zł), LDE Polska (ponad 7,5 mln zł), NeuroSYS (3,3 mln zł), Aptiv Services Poland (6,7 mln zł), TIZ Implements (7,75 mln zł) oraz Esports LAB (5,6 mln zł). Przedstawiciele części z tych podmiotów, z przedstawicielami których rozmawialiśmy, są już po konsultacjach ze swoimi prawnikami i czekają na uzasadnienie decyzji o odebraniu im przyznanych już grantów, by podjąć kroki prawne wobec NCBR. [BAM] ©

Dostępność danych: zagrożenie czy szansa dla rozwoju

O przyszłości danych i ich mądrym wykorzystywaniu rozmawiali **Aniela Hejnowska**, dyrektorka generalna IQVIA, i **Maciej Reluga**, główny ekonomista i członek zarządu Santander Bank Polska, goście kolejnego odcinka audycji Trendbook

Informacje napływają do nas z każdej strony. Decyzje na ich podstawie podejmują zarówno przedsiębiorcy, menedżerowie, jak i konsumenci. Firmy gromadzą dane, by analizować zachowania klientów w celu zaoferowania im spersonalizowanych usług. Wśród odbiorców pojawia się jednak obawa, czy wiedza przedsiębiorstw na ich temat nie jest zbyt duża. W raporcie firmy Deloitte o globalnych trendach w marketingu czytamy, że aktywne nasłuchiwanie urzędów budzi niepokój 53 proc. respondentów, a granica wykorzystywania danych klientów do tego, co pomaga i tego, co wywołuje niepewność, jest bardzo cienka. Jak gromadzone są informacje i czy konsumenci powinni się obawiać?

– Większość danych jest gromadzona automatycznie w celu rozwoju biznesu. W bankowości z informacjami mamy do czynienia także ze względu na regulacje prawne. Jako ekonomista i analityk wyciągam z nich wnioski i buduję scenariusze. Dla mnie ważne jest, dlaczego i po co coś się dzieje, więc korzystam z danych, które mi na te pytania odpowiedzą, a klienci potrzebują wiedzy na temat konkretnych zdarzeń – twierdzi na antenie Radia 357 Maciej Reluga, główny ekonomista i członek zarządu Santander Bank Polska.

Różne obszary dostępności

Jest wiele sposobów pozyskiwania informacji. Ogólnodostępne dane publiczne – gromadzone, dostarczane lub opłacane przez organy publiczne – są określane mianem informacji sektora publicznego i bezpłatnie udostępniane do ponownego wykorzystania w dowolnym celu. Warunki korzystania z nich określa licencja. Z kolei ogólnodostępne dane prywatne pochodzą bezpośrednio od konsumenta i to on jest

głównym źródłem informacji. Jak to wpływa na działanie przedsiębiorstw?

– Dane prywatne pozyskujemy na przykład w ochronie zdrowia. Pacjent jest najlepszym informatorem, ponieważ przychodzi do lekarza ze swoimi wynikami. Sektor medyczny jest ograniczany przez brak ogólnodostępnej bazy danych pacjentów. Taki system ułatwiłby lekarzowi weryfikację dokumentów medycznych podczas wizyty. Myślę, że naprawdę trzeba to nadrobić, bo dzięki temu będziemy mogli sprawniej diagnozować i leczyć pacjentów – mówi Aniela Hejnowska, dyrektorka generalna IQVIA, międzynarodowej firmy z branży technologii informacji medycznej i badań klinicznych.

Także w bankowości do prawidłowej analizy niezbędne są prywatne dane konsumentów. W tym sektorze są jednak przedsiębiorstwa pełniące funkcję bazy danych, np. Biuro Informacji Kredytowej czy Biuro Informacji Gospodarczej. Aniela Hejnowska sądzi, że podobnie powinno być w ochronie zdrowia, barierą jest jednak mentalność pacjentów i przedsiębiorstw.

– Firmy medyczne niechętnie wymieniają się danymi, a pacjent informację o swoim zdrowiu traktuje jak złotą. Warto wiedzieć, że dane bez wniosków nie są żadną wartością, i uświadomić sobie,

▶ Maciej Reluga

Trendbook Pulsu Biznesu i Radia 357

▶ Trendbook to pierwszy wspólny projekt Radia 357 i „Pulsu Biznesu”.

To rozmowy z cenionymi przedsiębiorcami i menedżerami o trendach, które tu i teraz zmieniają to, jak żyjemy, pracujemy czy kupujemy.

Stuchaj w każdy czwartek o 15:40 w internetowym Radiu 357 i czytaj środy w „Pulsie Biznesu”.

Wszystkie odcinki w formie podcastu znajdziesz na trendbook.pb.pl.

że mamy już mechanizmy pozwalające odpowiednio zabezpieczyć wszelkie dane i zanonimizować je, żeby wszyscy czuli się bezpiecznie. Kolejną barierą jest format zbieranych informacji. W każdym szpitalnym systemie jest inny, ale to też da się połączyć przy pomocy technologii. Bardzo dużą rolę powinien odgrywać regulator, który narzuci jeden spójny format, do jakiego będziemy dążyć – podkreśla.

Informacyjna przyszłość

Nie musimy czekać na ogłoszenie konkretnych danych przez instytucję zajmującą się ich gromadzeniem, ponieważ dostęp do nich jest możliwy w każdym momencie. Maciej Regula uważa, że taki model pomaga analizować finansową rzeczywistość.

– Wskaźniki wyprzedzające są publikowane dla całej gospodarki, ale można znaleźć wycinek tego, co nas interesuje, wiedząc, jaki jest nasz udział w rynku w poszczególnych sektorach. Daje to nam dużo większe zdolności predykcyjne, ale na krótki okres. Nie zmienia to możliwości analizy sytuacji i prognozowania tego, co będzie się działo w gospodarce np. przez rok – dodaje.

W dziedzinie zdrowia wskaźniki jest dążenie do praktyki krajów skandynawskich, które, mając dostęp do danych w czasie rzeczywistym – real world evidence, sprawniej diagnozują pacjenta i dopasowują terapię do jednostek i całej populacji.

– Badamy efektywność poszczególnych terapii i oceniamy tech-

▶ Aniela Hejnowska

nologie medyczne, ale w oddziaływaniu na jednostkę. Bez dostępu do rzeczywistych danych nie dowiemy się, jak działają na całą populację. Posiadanie tej wiedzy przyspieszyłoby leczenie chorób cywilizacyjnych, np. w onkologii, chorobach kardiologicznych i cukrzycy. Niestety, często bywa tak, że w Polsce diagnozujemy chorobę za późno. To zła wiadomość dla pacjenta, lecz także dla płatnika, bo wtedy wykorzystuje się najdroższe terapie, a pacjent ma mniejszą szansę przeżycia – wskazuje Aniela Hejnowska.

Intuicja czy nieomyślność technologii

Codzienny napływ danych powoduje, że ich automatyzacja jest coraz bardziej potrzebna. Niektórzy eksperci uważają, że będzie to zadanie dla sztucznej inteligencji.

– Tak długo, jak analizuję i prognozuję konkretne zagadnienie, wiem, skąd pochodzi wysnuty wniosek. Zastanawia mnie, co będzie, jeśli weryfikację informacji całkowicie zlecimy technologii i otrzymamy tylko wynik bez wyjaśnienia. Warto się zastanowić, co jest dla nas ważne – czy tylko rezultat, czy także sposób wykonania analizy – mówi Maciej Reluga.

Mimo dostępu do wielu informacji przedsiębiorcy i menedżerowie podejmują decyzje także na podstawie własnego doświadczenia.

– Czasami, gdy źle ustawimy modele, kluczowe wskaźniki efektywności i nie uwzględnimy innych czynników, może się okazać, że przegapiliśmy trend na rynku istotny dla naszego biznesu. Dlatego dobrze angażować swoją intuicję. Wszyscy menedżerowie z czasem uczą się jej ufać i równocześnie korzystać z dostępnych danych – mówi Aniela Hejnowska. ©

Marta Maj

TRENDBOOK | sezon 3 odcinek 5

JEDZENIE PO NOWEMU

goście: Karolina Poznar, współwłaścicielka marki Dobra Kaloria
Zuzanna Rzymanek-Omulecka, współwłaścicielka marki Wege Siostry

śluchaj już jutro o 15.40 w Radiu 357, czytaj w środę 24 maja w „Pulsie Biznesu” i na trendbook.pb.pl

partner: Santander

Dysonans w mieszkaniach

Stawki, jakich oczekują za 1 m kw. sprzedawcy, są coraz wyższe. W ostatecznym rozrachunku wygrywa jednak kupujący.

W I kw. 2023 r. średnia cena transakcyjna nowego mieszkania w siedmiu największych polskich miastach wyniosła 11 346 zł – wynika z najnowszych danych Narodowego Banku Polskiego. To o 0,7 proc. mniej niż w IV kw. 2022 r., gdy metr kosztował średnio 11 427 zł. W przypadku lokali używanych spadek był większy i wyniósł 1,4 proc. – z 10 366 do 10 221 zł.

Wzrosły natomiast ceny ofertowe – na rynku pierwotnym o 1,9 proc. (z 11 695 do 11 919 zł), a na wtórnym o 1,6 proc. (z 11 495 do 11 684 zł).

Na zwężki wskazują także dane redNet Property Group i serwisu TabelaOfert.pl, z których wynika, że od grudnia 2022 r. do kwietnia 2023 ceny nowych mieszkań urosły realnie o 5,4 proc. we Wrocławiu, o 4,8 w Krakowie, o 3,1 w Warszawie, o 2,5 w Poznaniu i o 2,1 proc. w Gdańsku.

– Wyniki badań pokazują, że deweloperzy najpierw rezygnowali z rabatów, a dopiero potem zaczęli podwyższać ceny. To nie jest jednak tak, że chcą sprzedawać drogo. Chcą po prostu uzyskać określoną marżę, tymczasem właściciele gruntów robią rozeznanie na rynku i oferują takie stawki, na jakie – według ich wiedzy – deweloper będzie mógł sobie pozwolić. To jest windowanie cen – mówi Robert Chojnacki, prezes redNet Property Group.

Firma poprosiła także 120 deweloperów o prognozy dotyczące cen mieszkań w najbliższych sześciu miesiącach. Aż 76,3 proc. spodziewa się, że pójdą w górę,

23,7 proc. prognozuje stabilizację. Nikt nie wieszcy natomiast spadku. Sytuacja wygląda nieco inaczej w przypadku sprzedaży. Choć dokładnie trzech na czterech deweloperów spodziewa się większych obrotów, a 19,7 proc. uważa, że sytuacja się nie zmieni, to 5,3 proc. szykuje się na spadek liczby klientów.

Ekspert zwracają jednocześnie uwagę, że sytuacja mieszkaniowa Polaków wciąż pozostawia wiele do życzenia.

– Jednym ze wskaźników, który zdaniem wielu ekspertów najlepiej oddaje stopień zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych w danym kraju, jest liczba mieszkań na 1000 osób. Z danych GUS wynika, że ten

„ Analitycy serwisu GetHome.pl podkreślają, że choć odsetek Polaków mieszkających w przeludnionych lokalach jest nadal wysoki, to od 2010 r. zmniejszył się o 12 pkt proc.

wskaźnik zwiększył się po 2004 r. z 332 do 405, zaś powierzchnia mieszkań na osobę z niespełna 23 do ponad 30 m kw. Choć nadrabiamy cywilizacyjny dystans do wielu zachodnich krajów UE, to wciąż wyraźnie od nich odstajemy. Na przykład wskaźnik pokazujący odsetek populacji żyjącej w przeludnionych mieszkaniach jest u nas jednym z najwyższych w UE – wynosi aż 35,7 proc. Według Eurostatu gorzej jest tylko w Bułgarii i Rumunii oraz Łotwie – mówi Marek Wielgo, ekspert portalu GetHome.pl. [AGO] © P

► **WODOROWY POTENCJAŁ:** PKN Orlen zbuduje 13 wielostanowiskowych ogólnodostępnych stacji ładowania aut elektrycznych oraz pięć stacji tankowania wodorem. W tym drugim przypadku szczególnie liczy na zainteresowanie podmiotów transportu publicznego. [FOT. ARC]

UE i BGK sfinansują plany Orlenu

Bank Gospodarstwa Krajowego sfinansuje dwa projekty realizowane przez PKN Orlen. Kosztem 3,6 mln EUR powstanie 13 stacji ładowania dostawczych aut elektrycznych i pięć stacji wodorowych.

W 2020 r. Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK) sfinansował realizowaną przez PKN Orlen budowę pierwszych w Polsce stacji tankowania dla aut wodorowych w Poznaniu i Katowicach oraz mobilnej stacji we Wrocławiu (projekt Clean Cities – Hydrogen Mobility in Poland, faza I). Teraz BGK dofinansuje dwa kolejne projekty PKN Orlen, które przeszły pozytywną ocenę Komisji Europejskiej i będą wspierane z funduszy unijnych CEF 2 AFIF.

Druga faza Clean Cities przewiduje budowę pięciu ogólnodostępnych stacji tankowania wodoru: w Bielsku-Białej, Gorzowie Wielkopolskim, Krakowie, Pile i Warszawie. Inwestycja obejmie także niezbędną infrastrukturę, w tym stacjonarne magazyny wodoru. Stacje

będą zlokalizowane na sieci drogowej lub w węzłach miejskich TEN-T. Infrastruktura będzie przeznaczona dla samochodów osobowych, małych i dużych samochodów ciężarowych oraz transportu publicznego. Wszystkie stacje będą wyposażone w dystrybutory o ciśnieniu 350 i 700 barów. BGK udzieli na ten projekt wsparcia w wysokości 2,6 mln EUR.

Drugi projekt zakłada budowę 13 ogólnodostępnych stacji ładowania lekkich dostawczych pojazdów elektrycznych. Każda ze stacji ma mieć po osiem punktów ładowania, a każdy z punktów moc co najmniej 150 kW. Stacje będą działać całą dobę przez siedem dni w tygodniu. Huby z ładowarkami staną przy głównych szlakach komunikacyjnych, wzdłuż sieci drogowej TEN-T. Finansowanie BGK wyniesie około 1 mln EUR.

– Pełnimy czołową rolę w transformacji europejskiej motoryzacji, wykorzystując do tego najnowocześniejsze i przyjazne środowisku technologie. Stawiamy na zeroemisyjne paliwa alternatywne, w tym wodor. Szczególnie duży potencjał wodoru widzimy w transporcie publicznym. W naszej strategii

do 2030 r. zadeklarowaliśmy budowę ponad 100 stacji tankowania wodoru w Europie Środkowej i konsekwentnie realizujemy ten cel. Przy wsparciu BGK stacje wodorowe będą powstawać w kolejnych polskich miastach. Równoległe nawiązujemy współpracę z samorządami i miejskimi spółkami komunikacyjnymi, które będą potencjalnymi odbiorcami naszego ekologicznego paliwa – mówi Grzegorz Józwiak, dyrektor biura technologii wodorowych i paliw syntetycznych PKN Orlen.

Finansowanie, które dostarcza BGK, jest elementem programu CEF 2 AFIF Komisji Europejskiej. Finansuje on rozwój infrastruktury dla dostaw paliw alternatywnych przez połączenie dotacji z funduszy unijnych z kredytem instytucji finansowych. BGK, jako partner wdrażający CEF, wspiera wnioskodawców, ocenia projekty oraz udziela kredytu (kredyt na minimum 10 proc. wartości projektu).

– Projekty związane ze zrównoważonym transportem to przede wszystkim duże ułatwienie dla kierowców aut z napędem wodorowym oraz elektrycznym, którzy dzięki rozwiniętej infrastrukturze

ładowania i tankowania będą mogli efektywniej planować podróże – mówi Michał Kopec, dyrektor departamentu programów europejskich w BGK.

Zgodnie z założeniami stacje w Bielsku-Białej, Gorzowie Wielkopolskim, Krakowie, Warszawie i Pile zostaną oddane do użytku do połowy 2025 r.

Natomiast już w drugiej połowie 2023 r. otwarte zostaną stacje tankowania wodoru w Poznaniu i Katowicach, na których budowę PKN Orlen otrzymał dofinansowanie w 2021 r. (w ramach pierwszej fazy projektu Clean Cities – Hydrogen Mobility in Poland).

Jeśli chodzi o stacje ładowania, to jak informuje biuro prasowe koncernu, „poszczególne lokalizacje będą stopniowo oddawane do użytku posiadaczy aut elektrycznych, ale nie później niż do 2025 r.”

Warto dodać, że strategia Orlenu zakłada rozwój infrastruktury ładowania pojazdów elektrycznych do poziomu ponad 10 tys. szybkich punktów ładowania. Ponad połowa z nich ma znajdować się w Polsce. © P

Marcin Bołtryk
m.bołtryk@pb.pl • 22-333-99-20

OGŁOSZENIE 46624

PKG SA (administrator części komercyjnej TSK)
informuje, że od dnia 12.06.2023 r.

będzie dostępne pomieszczenie D3/D4

o powierzchni 58,4 m² przeznaczone na wynajem w celu prowadzenia działalności celno-spedycyjnej na drogowym przejściu granicznym w Koroszczyń - Terminal Samochodowy.

Serdecznie zapraszamy zainteresowane podmioty do kontaktu.
Tel. 83 376 33 30, e-mail: koroszczyn@pkg.sa.pl

OGŁOSZENIE 46624

Likwidator POLKOMA sp. z o.o. likwidacji z siedzibą w Warszawie
oferuje do sprzedaży

375 udziałów w spółce Combis sp. z o.o.

z siedzibą w Woli Rzędzińskiej o łącznej wartości nominalnej 150.750 PLN, stanowiących 7% kapitału zakładowego.

Pisemne oferty należy składać na adres: 00-382 Warszawa, ul. Solec 81B lok. A-51

Finanse

Choć sporo wiemy, nie umiemy korzystać z wiedzy

Wiedza finansowa dorosłych jest na poziomie średniej dla krajów OECD – wynika z najnowszego badania ośrodka analiz „Pulsu Biznesu” SpotData i Evidence Institute, któremu patronuje Provident

Jeszcze korzystniejsza sytuacja wygląda wśród polskich dzieci, które są wyedukowane lepiej niż w innych krajach najbardziej rozwiniętych gospodarczo. Mimo to stan wiedzy finansowej nie przekłada się na dobre nawyki w tej dziedzinie. Eksperti apelują – potrzebne są pilne zmiany, by Polakom żyło się lepiej, a gospodarka szybciej rosła.

Stan wiedzy finansowej wpływa nie tylko na dobrobyt poszczególnych osób, lecz również na zdolności rozwoju całej gospodarki, co może wpływać na ograniczenie problemu ubóstwa. W skrócie: lepsze decyzje jednostki w obszarze finansów to lepsza sytuacja ogółu. Polacy nie słyną z umiejętności gromadzenia pokaźnych oszczędności ani ich dalszego pomnażania. Inicjatorzy raportu „Edukacja finansowa w Polsce: analiza stanu umiejętności finansowych i możliwości ich rozwoju” podjęli się próby znalezienia przyczyn tego stanu rzeczy, by następnie stworzyć rekomendacje dla utworzenia powszechnej strategii uczenia zarządzania pieniędzmi w naszym kraju.

Premiera publikacji odbyła się podczas konferencji Impact w Poznaniu w dniach 10-11 maja. Prezentacji towarzyszyła dyskusja ekspertów ze środowisk naukowego, edukacyjnego oraz różnych instytucji finansowych na temat zmian, jakich w obszarze wiedzy na temat finansów potrzebują Polacy, nie tylko ci najmłodsi.

Dlaczego jest źle, choć jest tak dobrze?

Opracowanie stanowi syntezę danych zgromadzonych m.in. przez OECD w Programie Międzynarodowej Oceny Umiejętności Uczniów, raporcie dotyczącym znajomości zagadnień finansowych w Polsce oraz w badaniu „Poziom wiedzy finansowej Polaków 2022” przeprowadzonym na zlecenie Fundacji Warszawski Instytut Bankowości i Fundacji GPW.

Wyniki raportu zaskoczyły jego twórców. Pokazują, że choć na co dzień relatywnie rzadko korzystamy z bardziej zaawansowanych instrumentów finansowych, np. produktów oszczędnościowych i inwestycyjnych – w porównaniu z innymi narodami sporo wiemy o finansach.

– Polacy umieją odpowiedzieć, jak korzystać z instrumentów finansowych. Padamy ofiarą oszustw rządziej niż średnia w OECD. Nasza wiedza rośnie z wiekiem. Najgorszy stan wśród dorosłych reprezentują 18-19-latkowie oraz seniorzy. Obszar, w którym niedomagamy, to kompetencje, np. umiejętność czytania ze zrozumieniem czy krytyczne myślenie – wyjaśniał podczas spotkania Tomasz Gajderowicz, współautor raportu z Evidence Institute.

Zdaniem Ignacego Morawskiego, współautora raportu i szefa ośrodka analiz SpotData, luka pomiędzy stanem wiedzy finansowej Polaków a ich wyborami wynika z pewnego zagubienia decyzyjnego i braku odpowiednich nawyków. Ekspert wskazywał też na znaczenie źródeł, z których najchętniej czerpiemy wiedzę i kompetencje finansowe.

– Głównym źródłem informacji o finansach są dla nas rodzina, przyjaciele i media, nie zaś szkoła, to zatem rodziny po-

► RODZINNE ŹRÓDŁO WIEDZY: Nasze kompetencje finansowe są w głównej mierze dziedziczone, dlatego powinniśmy edukować rodziny. To one są dla Polaków w dużej mierze źródłem informacji o finansach – mówił w trakcie Impactu Ignacy Morawski, współautor raportu „Edukacja finansowa w Polsce: analiza stanu umiejętności finansowych i możliwości ich rozwoju” i szef ośrodka analiz SpotData. (FOT. WOJCIECH ROBAKOWSKI)

winniśmy edukować. To też oznacza, że nasze kompetencje finansowe są w głównej mierze dziedziczone. Osoby zamożne mają tu przewagę – przekonywał Ignacy Morawski.

Czas na działanie

Autorzy raportu na przykładach innych krajów, które z sukcesem edukują swoich obywateli na temat finansów, wskazali kilka najistotniejszych działań, które mogą zostać podjęte w naszym kraju. Na pierwszym miejscu znalazła się kompleksowa strategia realizowana przez jedną wybraną instytucję. Obecnie wiele mniejszych inicjatyw jest prowadzonych na mniejszą skalę przez wiele podmiotów. Ważne, by z poszczególnymi działaniami trafić do osób najbardziej wykluczonych, czyli osób uboższych i seniorów. A także, by użyć odpowiednich środków.

– Zwracamy uwagę na dobre praktyki ze świata, które można stosunkowo łatwo implementować w naszym kraju. Korzystajmy z dostępnej wiedzy, ale też ze sprawdzonych metod naukowych. Trzeba również badać preferencje i zachęty dla odbiorców przy takich programach, tak jak jest w przypadku badań marketingowych rynku. Na końcu konieczna jest ewaluacja projektów z wykorzystaniem metod naukowych. Sprawdzajmy, co działa, i wprowadzajmy niezbędne zmiany na przyszłość – mówił Tomasz Gajderowicz.

Eksperti wskazywali też na potrzebę stworzenia jednej platformy szerokiej wiedzy na temat dostępnych instrumentów finansowych, z której mogłaby skorzystać każda osoba chcąc wziąć kredyt lub zainwestować swoje oszczędności. Krzysztof Rek, dyrektor Wydziału Edukacji i Komunikacji Biura Rzecznika Finansowego, zwracał uwagę, że wiele osób korzysta dziś z porad influencerów internetowych, którzy nie zawsze wprost informują o swojej współpracy np. z komercyjnymi instytucjami finansowymi.

A Polacy cenią bezpośredni kontakt z ekspertami. Przedstawiciel Rzecznika Finansowego jeszcze w tym roku uruchomi zamiejscowe biura urzędu w miastach powiatowych. Instytucja od lat organizuje dni informacyjne w mniejszych miastach, które cieszą się dużym zainteresowaniem. Z ankiet, które wypełniają uczestnicy, wynika, że informacje przekazywane właśnie podczas spotkań bezpośrednich przez pracowników urzędu są najbardziej pożądane przez osoby o małej wiedzy dotyczącej finansów.

Na rolę edukacji w codziennym kontakcie z klientem zwracała uwagę też Agnieszka Kłos-Siddiqui, prezeska Provident Polska. Największa instytucja pożyczkowa w Polsce obsłużyła już blisko 4,5 mln Polaków.

– Walczymy o włączenie edukacyjne Polaków, bo na co dzień nasi doradcy pełnią także funkcję edukacyjną. Prawie nikt nie rozumie pojęcia RRSO, dlatego to my musimy dbać o bezpieczeństwo naszych klientów. Z naszych danych wynika np., że najbardziej niebezpieczne są pożyczki na 14 i 30 dni. Klienci nie są często w stanie poprawnie oszacować swoich możliwości zaoszczędzenia określonej kwoty – mówiła prezeska Provident Polska.

Zabawa w dorosłe życie

W dyskusji o efektywnej edukacji finansowej nie może oczywiście zabraknąć szkoły. Zdaniem uczestników spotkania podczas Impact w Poznaniu w kwestii przekazywania wiedzy finansowej diametralnie zmienić się muszą nie tylko metody nauczania – na te wykorzystujące bardziej praktyczną wiedzę, lecz również rola nauczyciela.

– Musimy unikać wykluczenia finansowego, a można to wspierać grami i symulacjami, np. zarządzania budżetem, myślenia projektowego, zespołowego. Już w szkole podstawowej można ćwiczyć tworzenie firmy i konkretne modele finansowe. To umożliwia lepsze rozumienie praw ekonomii – wyjaśniał Jan Bartkowiak, założyciel

fundacji Econverse, która uczy licealistów m.in., jak założyć start-up.

Do gamifikacji edukacji przekonywał także Krzysztof Rek.

– Jesteśmy światowym zagłębiem twórców gier. Wierzę, że możemy stworzyć grę komputerową, która powiększałaby wiedzę finansową – mówił ekspert.

Podobne pomysły z powodzeniem funkcjonują już m.in. w Kanadzie, gdzie uczniowie w ramach zajęć uczą się zakładania firmy, tworzenia biznesplanu, a następnie pozyskiwania finansowania dla swojej działalności.

Zuzanna Piasecka, prezeska Fundacji Empiria i Wiedza powołanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego, zwracała uwagę na konieczność zmiany roli nauczyciela w procesie uczenia o zarządzaniu finansami.

– Nauczyciel może ponownie wejść w rolę mentora. Ma towarzyszyć uczniowi, inspirować, nie tylko podawać wiedzę. W przyszłości rolę dostarczania teorii przejmie prawdopodobnie sztuczna inteligencja – przekonywała Zuzanna Piasecka.

Spotkanie podsumowała prezeska Provident Polska, który objął patronatem raport na temat edukacji finansowej, jednocześnie zapowiadając kolejną inicjatywę edukacyjną instytucji.

– Mamy diagnozę, wiemy, na czym się skupić. W Providencie będziemy rozszerzać projekty edukacyjne. Tym razem chcemy skoncentrować się na kobietach z Ukrainy w Polsce, którym brakuje wiedzy na temat finansów, a także ich praw w tej dziedzinie – mówiła Agnieszka Kłos-Siddiqui.

Z pełną treścią raportu „Edukacja finansowa w Polsce: analiza stanu umiejętności finansowych i możliwości ich rozwoju” można zapoznać się pod adresem: edukacjafinansowapolsce.pl. Znajdą tam państwo również więcej rozmów z ekspertami na temat tego, jak uczyć dzieci skutecznego zarządzania pieniędzmi.

PARTNEREM PUBLIKACJI JEST PROVIDENT POLSKA

Marketing sportowy

Jak sport napędza biznes

GRZEGORZ NAWACKI
redaktor naczelny PB

Bohaterami ścieżki marketingu sportowego, zorganizowanej przez „Puls Biznesu” podczas Impact’23, byli najlepsi eksperci i gwiazdy sportu światowego formatu. Dziewięć na 10 osób w Polsce interesuje się sportem – wynika z badań, a jak powszechnie wiadomo – zna się na nim każdy. I o ile to drugie to tylko mit, to prawdą jest, że fani sportu chętniej kupują produkty i usługi firm, które angażują się w sponsorowanie sportu. Dlatego nie dziwi, że wartość tego rynku z roku na rok rośnie, a razem z nią liczba firm chcących wypromować markę przy okazji sportowych emocji. Jak w każdym biznesie, także w tym wygrać nie jest jednak łatwo. Czasy prostego wyeksponowania logo na koszulce czy kombinezonie dawno minęły. Skąd to wiadomo? Bo coraz lepiej potrafimy mierzyć efekty wydatków. Jak zatem inwestować w sport, by wygrać? By budować świadomość zalet, ale

też wyzwani związanych z marketingiem sportowym, już po raz drugi „Puls Biznesu” zorganizował ścieżkę marketingu sportowego podczas Impact’23, najlepszego eventu innowacyjnego biznesu w Polsce. Mimo że odbywała się po południu drugiego dnia kongresu, to momentami na widowni brakowało miejsc. Debaty z udziałem ekspertów z Polski oraz regionu przeplatane były wystąpieniami wybitnych sportowców, także z zagranicy (po raz pierwszy w Polsce wystąpiło dwóch kierowców F1). W inspirujących rozmowach opowiadali o karierze, ale także o radzeniu sobie ze stresem, o szukaniu motywacji, gdy są na szczycie, i podnoszeniu się po porażkach. To solidna inspiracja dla wszystkich ludzi biznesu. Jeśli się uczyć, to od najlepszych, dlatego gorąco zapraszam do przeczytania obszernej relacji z kongresu, a wszystkie wystąpienia można obejrzeć na pb.pl.

Sport musi opowiadać ciekawe historie

Trzy dyscypliny, trzy kraje i trzy perspektywy – menedżerowie sportu z Litwy, Niemiec i Czech podzielili się doświadczeniami i radzili, jak przykuć uwagę młodych kibiców i utrzymać sponsorów.

niejszy jest sport i wyniki, to nie można zapominać o tym, jakie wartości reprezentuje klub oraz że piłka ręczna to sport drużynowy.

– Właśnie to chcemy pokazywać: że zawsze jesteście drużyną, także z naszymi partnerami – mówił Viktor Szilágyi, dyrektor zarządzający w THW Kiel.

Nowe podejście do mediów

To czołowy klub na arenie europejskiej, ale wywodzący się z miasta, gdzie nie ma konkurencji w postaci silnej drużyny piłki nożnej. Z jeszcze mniejszego miasta, bo liczącego około 27 tys. mieszkańców Litwinova, wywodzi się HC Verva, klub grający w najwyższej lidze hokejowej w Czechach. Na arenie krajowej ma silniejszych rywali, ale lokalnie konkurencji nie ma, co toruje drogę do kibiców i sponsorów. Tytułarnym sponsorem jest Orlen, ale są też np. restauracje – kibice mogą wygrać w konkursach zaproszenia do nich, albo firmy zainteresowane biletami dla pracowników. Jednak bez obecności w mediach ani rusz – przynajmniej menedżerowie.

– Największą naszą wartością są prawa medialne. Staramy się je zróżnicować. Oferujemy relacje z podziałem geograficznym – na Litwie prawa sprzedaliśmy jednemu kanałowi, w Niemczech internetnie, sprzedaliśmy również prawa do transmisji telewizyjnej bukmacherów – powiedział Justinas Liaudinskas, który nie ukrywał, że litewska liga ma ambicje globalne, a droga do nowego wiedzy przez cyfryzację.

– Najbardziej pożądane teraz są treści, które można szybko obejrzeć – urywki z najlepszymi akcjami, rzutami itp.,

► **ŻADNYCH GRANIC:** Vladislav Kollert z czeskiego klubu VC Verva, Justinas Liaudinskas z Litewskiej Ligi Koszykówki i Viktor Szilágyi z handballowego THW Kiel opowiadali o specyfice zabiegów marketingowych w innych krajach i różnych dyscyplinach. (FOT. WM)

które w przyszłości wcale nie muszą być wykorzystywane tylko przez telewizję. Łatwo mi sobie wyobrazić współpracę z Tinderem czy Microsoftem i np. osadzeniem w Excelu okienka, które w czasie pracy będzie wyskakiwać i dzięki temu będziemy mogli obejrzeć najlepsze zagrania – podkreślił menedżer.

Nowe podejście wymuszają inne potrzeby młodszych kibiców.

– Nagrywamy wszystkie spotkania ligowe w trakcie sezonu. Część trafia do ogólnokrajowej telewizji, a część do internetowej. Dostrzegamy jednak, że trwająca 2,5 godziny relacja nie jest interesująca dla młodszych, dlatego zainwestowaliśmy w produkcję urywków. Wzorowaliśmy się i wykorzystujemy technologię taką, jaką od lat wykorzystuje NBA – powiedział Justinas Liaudinskas.

Najlepsza liga koszykarska na świecie zdecydowała się na automatyczne klipowanie transmisji, dzięki czemu możliwe jest pocięcie meczu nawet na 500 epizodów, których temat można zdefiniować. Krótkie, darmowe filmiki szybko rozchodzą się po mediach społecznościowych i docierają do większej grupy młodych ludzi. Efekt?

– Z badań wynika, że koszykówka jest jedyną dyscypliną drużynową, której widownia młodnieje – stwierdził Justinas Liaudinskas.

Wyzwania dla szefów klubów

Przynajmniej, że oglądalność koszykówki na Litwie w starszym pokoleniu na razie nie spada, ale w końcu pewnie to nastąpi.

– Przygotowujemy się na to i inwestujemy w technologię.

influencerów z TikToka, żeby promowali klub – powiedział Vladislav Kollert.

– W naszym przypadku mocną stroną są tradycja i rzesze kibiców. To ludzie z dwóch, może nawet trzech pokoleń. To duże wyzwanie, by utrzymać starsze pokolenie blisko klubu, a jednocześnie zdobywać nowych i z nimi się komunikować. Trzeba używać dwóch różnych ścieżek i jednym w 25 sekund pokazać to, co najbardziej interesujące, a innym dać 5-10 minut. Jedni kibice koncentrują się na sporcie, inni na tym, co mówią sportowcy i przedstawiciele klubu. Pracujemy nad tym, również z naszymi partnerami, bo musimy rozumieć także ich potrzeby – mówił Viktor Szilágyi.

W erze nowych mediów mniejsze kluby i mniej popularne dyscypliny muszą konkurować o uwagę z globalnymi markami – łatwo teraz być kibicem Barcelony czy Realu Madryt albo zachwycać się Robertem Lewandowskim czy Leo Messim.

– Litewski futbol nie pokazuje litewskich piłkarzy, dlatego Ronaldo, Lewandowski czy Messi tak dominują. Gdyby przechodził tu po sali Stephene Curry, świetny gracz NBA, to pewnie nawet byśmy nie zauważyli, że to sportowiec, ale NBA pokazała jego najlepsze rzuty, jego pracę w lokalnej społeczności i w ten sposób go „sprzedała”. Tacy sportowcy są wszędzie i warto ich pokazywać na lokalnych rynkach, trzeba tylko znaleźć sposób, żeby dobrze opowiedzieć historię. Będzie to oczywiście o tyle łatwiejsze, o ile będzie on dobrze grał w koszykówkę, hokeja czy piłkę – podkreślił Justinas Liaudinskas. © P

Natalia Grzebisz-Zatońska

” Jednym z najlepszych sposobów radzenia sobie ze stresem jest skupienie się na wykonywanej czynności, a ponadto budowanie przekonania, że sobie z tym poradzę. W sporcie jest to trudne, bo buduje się to na wynikach, które bywają też słabsze. Najprostszą rzeczą jest zaufanie sobie i zrobienie wszystkiego na zasadzie automatyzmu. Ja skupiam się na równoległym ułożeniu nart i zaufaniu sobie.

Kamil Stoch

trzykrotny mistrz olimpijski w skokach narciarskich

Marketing sportowy wymaga cierpliwości

Firmy, które od lat łożą na sport, nie mają wątpliwości, że to się opłaca, choć zwrot z inwestycji jest czasem trudny do zmierzenia

Dyrektorzy finansowi traktują tzw. ekwiwalent reklamowy jak bożka, ale ci, którzy decydują o wydawaniu pieniędzy na sport, na efekty patrzą trochę inaczej. Liczą się wymierne – np. pobrania aplikacji, ale też trudno mierzalne – np. rozpoznawalność, zaufanie do marki i pokazanie, że... Polak potrafi. Właśnie o tym rozmawiali uczestnicy debaty w ramach ścieżki marketingu sportowego zorganizowanej przez PB na kongresie Impact'23.

Różne miary sukcesu

PKN Orlen przedstawił najnowszy raport sponsoringowy, z którego wynika, że grupa wzmocniona przejściem Lotosu i PGNiG w 2022 r. wspierała prawie 100 indywidualnych sportowców, ponad 70 klubów, kilka związków i 300 tys. dzieci objętych programami sportowymi. Koncern idzie więc ławą, bo uważa, że marketing sportowy to najlepsza platforma do komunikacji, sprzedaży produktów, budowania zaufania i rozpoznawalności marki. W wymiarze globalnym drogą do tego jest obecność w wyszczególnionych formułach F1.

– F1 gwarantuje rozpoznawalność niezależnie od wyniku teamu [od 2023 r. Orlen jest partnerem głównym Scuderia AlphaTauri – red.]. Po czterech latach zaangażowania uplasowaliśmy się w ubiegłym roku na 30. miejscu wśród 100 najbardziej widocznych brandów w tym sporcie. Dzięki F1 nauczyłem się, jak monetyzować sport. Każdy centymetr ubrania czy sprzętu ma tam swoją cenę. Wart podkreślenia jest fakt, że to chyba jedyna dyscyplina, w której to my pukamy do drzwi sportowców, a nie oni do nas – mówił Adam Burak, członek zarządu PKN Orlen ds. komunikacji i marketingu, podkreślając, że dzięki obecności w F1 możliwa była rozmowa i nawiązanie współpracy z wieloma partnerami, którzy bez reklamy w sporcie pewnie nie zauważyliby Orlenu.

Koncern podliczył, że w 2022 r. dzięki projektom sponsoringowym wypracował około 2 mln publikacji w mediach, co przelożyło się na 1,4 mld zł tzw. ekwiwalentu reklamowego. Adam Burak przyznał, że jest dość sceptycznie nastawiony do tego wskaźnika.

– Oczywiście chcemy wiedzieć, jakie realne efekty daje sponsoring. O ekwiwalent reklamowy pytają dyrektorzy finansowi, ale udzielenie odpowiedzi jest trudne. Jeśli jednak wykorzystujemy sportowców w re-

klamach, to muszą być widoczne rezultaty. W zeszłym roku siatkarze i Robert Kubica wystąpili w kampanii promującej wakacyjną obniżkę cen paliwa. Aplikację Orlen Vitay zainstalowało wówczas 2,3 mln osób. To wymierne, możliwe do zmonetyzowania działania i właśnie takich mierników staramy się używać – mówił Adam Burak.

Pieniądze to nie wszystko

Ale nie tylko o pieniądze i sprzedaż w sponsoringu sportowym chodzi. Asseco Poland od kilkunastu lat wspiera klub siatkarski z Rzeszowa, a Adam Góral, założyciel i prezes największej grupy informatycznej w regionie, podkreślił, że w jego przypadku strategia marketingowa ściśle wiąże się ze społeczną odpowiedzialnością biznesu.

– Zdecydowałem się na sponsoring sportowy, gdy poznałem Marka Karbarza, mistrza świata i mistrza olimpijskiego, który pokazał mi, że w tamtym czasie siatkówka w Rzeszowie ginęła i potrzebowała wspar-

► NIE TYLKO EKWIWALENT REKLAMOWY: Korzyści z marketingu sportowego są niełatwe do zmierzenia, bo często dotyczą zaufania i rozpoznawalności – z taką tezą zgodzili się: Magdalena Szozda z Ferrero Commercial Polska, Adam Góral, założyciel i prezes Asseco Poland oraz Adam Burak, członek zarządu PKN Orlen odpowiedzialny za komunikację i marketing. (FOT. WM)

cia. Nie byłem pozytywnie nastawiony do dawania pieniędzy działaczom i związkom, ale żeby nie sprawić mu przykrości, zdecydowałem się na wsparcie tej dyscypliny i po pewnym czasie zobaczyliśmy efekty – mówił Adam Góral.

Efekty nawet przerosły oczekiwania, bo – jak przyznaje menedżer – nawet w Rzeszowie nazwa Asseco (dołączono ją do nazwy klubu Resovia) kojarzyła się bardziej z siatkówką niż z firmą IT.

– Martwiło mnie to trochę, ale dzięki temu wywarliśmy presję na nasz PR i w końcu poprawiliśmy rozpoznawalność firmy – dodał Adam Góral.

Dla Asseco sport jest ważny, choć ze sponsoringiem czy bez firma byłaby taka sama jak teraz. Adam Góral nie mierzy tego, co przynosi nakłady na sport, bo... nie musi.

– Zawsze lubiłem wydawać pieniądze na coś, w co wierzę, że może być najlepsze. Tak było z siatkówką. Duża część mojego życia przypadła na czas komunizmu i dlatego

chciałem ciągle udowodniać Zachodowi, że coś potrafimy. Było to osiągalne dzięki sportowi. Dzisiaj mamy najlepszą ligę w Europie, a satysfakcja ludzi, którzy pracują w mojej firmie, jest bezcenna. Nigdy nie spotkałem się z komentarzami podającymi w wątpliwość sens dawania pieniędzy na sport. Sport nie przysłania jednak wszystkiego, bo przekazujemy pieniądze również innym potrzebującym – mówił Adam Góral.

Dzielić się wiedzą

Siatkówkę wspiera też Grupa Ferrero, która od 2007 r. organizuje Kinder Joy of moving, ogólnopolskie mistrzostwa w minisiatkówce. Celem programu jest szeroko rozumiana edukacja sportowa oraz promocja aktywnego stylu życia wśród dzieci, młodzieży i ich rodzin.

– Dla nas najważniejsze są zaufanie i wizerunek, które buduje się przez partnerstwo ze związkami sportowymi i organizacjami non profit. Bierzymy dużą odpowiedzialność za to, jak te programy są realizowane, i na tym budujemy zaufanie rodzin do naszej firmy i produktów – mówiła Magdalena Szozda, która w Ferrero Polska Commercial odpowiada za projekty wizerunkowe marek oraz CSR.

Firmy, które od lat wspierają związki czy kluby sportowe, chcą pójść o krok dalej i dzielić się wiedzą z zakresu prowadzenia przedsiębiorstwa, w tym marketingu sportowego.

– Z lat doświadczeń i współpracy ze związkami sportowymi wynika, że czasem brakuje tam ludzi, którzy zajmują się marketingiem i reklamą, a ich zatrudnienie zazwyczaj ułatwia kontakt ze sponsorem i pozyskanie go – stwierdziła Magdalena Szozda.

Wiedzę na temat sensu wspierania sportu chętnie przekazałby potencjalnym sponsorem Adam Góral.

– Ci, którzy w firmach wydają pieniądze na reklamę, nie do końca wiedzą, jaki będzie efekt, tymczasem mamy kilka przykładów wsparcia sportu i efektów, jakie to przyniosło. Nie wiem jednak, dlaczego sponsoring w sporcie nie jest jeszcze tak popularny. Chyba nie ma w nas wiary w to, że jeśli ludzie otrzymają pieniądze, to dobrze je wykorzystają. Mam nadzieję, że nowe pokolenie działaczy spowoduje zmiany w związkach – mówił Adam Góral. © P

Natalia Grzebisz-Zatońska

” Patentem na układanie dobrych relacji ze sponsorem jest robienie tego, czym się zajmujesz, najlepiej jak potrafisz. Czekaliśmy z moim zespołem na sukces, ale mówi się, że jak przyjdzie wynik, to przyjdzie reszta. Nie ma co szukać na siłę wsparcia, bo nie skupiasz się na tym, co trzeba. Teraz przyszedł czas, że mam stabilnych parterów i mogę robić rzeczy, których nie mógłbym bez nich.

Bartosz Zmarzlik

trzykrotny Indywidualny mistrz świata w żużlu

Marketing sportowy

” Nie ma różnicy, czy jest się sportowcem pełnosprawnym czy nie. Najważniejsze jest pokonywanie barier w głowie. To sprawdza się też w życiu. Liczy się determinacja. Nie trzeba się bać, ale warto łapać okazje, jakie daje nam życie.

Aleksandra Matczak

zawodniczka amputacji, laureatka UEFA Grassroots Award w kategorii Najlepsza Inicjatywa dla Osób Niepełnosprawnych

” Żeby zapisać się w historii sportu, trzeba było zrobić coś nowego, np. wytyczyć nową drogę lub zdobyć szczyt, na którym jeszcze nikt nie był. Mimo że nie zawsze się udawało, to uważałem, że nie ma porażek, są tylko nowe doświadczenia. Uczyłem się zatem czegoś nowego na każdej wyprawie. Porażka natomiast jest tylko jedna – i jest nią śmierć.

Krzysztof Wielicki

piąty człowiek na świecie, który zdobył Koronę Himalajów

” Będąc małym chłopcem, marzyłem o tym, by znaleźć się wśród 20 najlepszych kierowców na świecie. To może zabrzmieć, jakbym był stary i zdobył wszystko, ale ważne jest, aby ciągle wyznaczać sobie nowe cele i dążyć do ich realizacji. To prowadzi do rozwoju i pomaga być lepszym. Pomaga mi w tym na pewno rodzina. Szczególnie tata i siostra, którzy podróżowali ze mną po Europie i postawili wszystko na jedną kartę. To wsparcie, które jest nieocenione, gdy chce się być w tak elitarniej grupie zawodników jak dwudziestka najlepszych na świecie.

Nyck De Vries

kierowca zespołu F1 Scuderia Alpha Tauri

” Miałam 26 lat, gdy pomyślałam, że przegrałam życie. Nie miałam czasu na spędzanie go z przyjaciółmi, mój związek praktycznie nie istniał, a jedyne, co potrafiłam, to biegać na nartach i strzelać do tarczy, i to nie zawsze celnie. Punktem zwrotnym było skorzystanie z pomocy coacha. Dałam sobie czas na zmiany, zamknięcie pewnych spraw i zgromadzenie zasobów na przyszłość. Rok później, w 2015 r., gdy chciałam skończyć karierę sportową, zdobyłam pierwszy medal mistrzostw świata. Zalana łzami pomyślałam wtedy, że jednak ma to sens.

Weronika Nowakowska

dwukrotna medalistka mistrzostw świata w biathlonie

” Jestem nauczona, że wszystko w życiu trzeba osiągnąć katorżniczą pracą. Wmawiano mi, że nie mam talentu i muszę robić więcej niż moje rywalki. Słyszałam też, że żadna łódka ze mną nie popłynie. To było dla mnie największą motywacją do pokonywania własnych słabości, ale również w pewnym momencie mnie zgubiło. Nie potrafiłam bowiem utrzymać balansu między odpoczynkiem a pracą. To dowodzi, że medale olimpijskie to o wiele więcej niż tylko teoria, nauka i przewidywanie.

Agnieszka Kobus-Zawajska

dwukrotna medalistka olimpijska w wioślarstwie

” Przed startem bywam śpiący, dlatego piję energetyki, napoje z dużą dawką kofeiny i pobudzam się ulubioną muzyką, np. słucham piosenek Eminema i jego „Lose Yourself”. Po rozgrzewce, gdy wsiadam do bolidu, cały stres znika. To jak wejście do innego świata. Wszystko zaczyna działać na zasadzie automatyzmu. Poza samochodem stres jest odczuwalny, ale gdy już jestem w środku, wszystko znika, a ja koncentruję się na tym, co mam do zrobienia.

Yuki Tsunoda

kierowca zespołu F1 Scuderia Alpha Tauri

Jak innowacje zmieniają sport

Nowe technologie przenoszą rywalizację na inny poziom. Ułatwiają też zwiększenie popularności i sportowców, i dyscyplin – również niszowych

Trener Franciszek Smuda bagatelizował wyniki badań wydolnościowych – twierdził, że wystarczy mu spojrzenie piłkarzowi w oczy. Takie podejście to już jednak przeszłość i dziś z nowinek technologicznych chętnie korzystają wszyscy, którzy sportem żyją: trenerzy, sportowcy, kibice, media i sponsorzy. Przedstawiciele tych grup rozmawiali o roli innowacji w sporcie podczas zorganizowanej przez PB ścieżki tematycznej konferencji Impact'23.

Bezpieczeństwo i wyniki

Jedną z nowinek technologicznych oferuje start-up ReSpo.Vision. Jego narzędzie, bazując na obrazie i wykorzystując sztuczną inteligencję, przeprowadza analizę, która ma dać przewagę w sporcie.

– To, czy technologia będzie używana, jest pytaniem retorycznym. W sporcie profesjonalnym cel to maksymalizacja wyniku, więc narzędzia, które to umożliwiają, na pewno będą wykorzystywane. Ten proces odbywa się jednak powoli, bo za każdym odkryciem musi iść seria dowodów, które przekonają trenerów i zawodników. Drugim aspektem, który hamuje popularyzację nowych technologii, jest istota wycucia ciała i jego możliwości. Nie można zapominać, że zarówno organizm ludzki, jak i inne czynniki mogą wpływać na uzyskany wynik – i bywa to trudne do przewidzenia. Moim zdaniem jednak ci, którzy zrezygnują z technologii, będą w przyszłości na straconej pozycji – stwierdził Paweł Osterreicher, współzałożyciel i prezes ReSpo.Vision.

O tym, jak wyraźnie w ostatniej dekadzie zmienił się monitoring zmian zachodzących w ciele pod wpływem wysiłku fizycznego i jak można wykorzystać technologię w osiąganiu sportowych celów, dużo do powiedzenia ma Andrzej Bargiel, narciarz wysokogórski (skialpinista), biegacz górski i himalaista. Mimo ponadprzeciętnych predyspozycji do sportów wytrzymałościowych chętnie korzysta z technologii – zwłaszcza w wysokich górach.

– Monitorowanie ciała znacząco się zmieniło, jednak jeszcze większą transformację przeszła aktywność w górach. Poruszamy się w dzikim terenie, ale mamy dużo urządzeń, które zwiększają nasze bezpieczeństwo i pozwalają odpowiednio zarządzać ryzykiem. Z punktu widzenia profesjonalnego sportu samopoczucie to element, na którym opiera się trening i działanie. Technologia jest pożyteczna dla początkujących. My z niej korzystamy, ale nie słuchamy w 100 proc. – powiedział zdobywca szczytu K2, z którego wierzchołka zjechał na nartach.

► PRECYZJA POMIARÓW:

Wykorzystanie innowacji w sporcie to konieczność, ale nadal ważne w ocenie będzie odczucie i doświadczenie ludzi, a nie maszyn – to jedna z konkluzji z panelu, w którym dyskutowali (od lewej): Bogdan Czaja, wiceprezes Warner Bros. Discovery w Polsce, Andrzej Bargiel, narciarz wysokogórski, Mateusz Stasiak z Totalizatora Sportowego oraz Paweł Osterreicher, założyciel ReSpo.Vision.

[FOT. WM]

Przypomniał akcję ratunkową w Karakorum, podczas której dron pomógł uratować Ricka Allena, szkockiego himalaistę.

– Pięć lat temu użycie drona na wysokości ponad 7 tys. m n.p.m. było przełomem. Dziś to już standard. Potencjał zmian jest olbrzymi. Młode osoby wygrywają Tour de France, co wcześniej było nie do pomyslenia. Selekcja i precyzja treningu mają ogromny wpływ na osiąganie sukcesu w sporcie, a sięganie po innowacyjność to klucz do realizacji wyznaczonych celów – podsumował Andrzej Bargiel.

Zdaniem Mateusza Stasiaka, zastępcy dyrektora w departamencie strategii, innowacji i współpracy międzynarodowej Totalizatora Sportowego, wykorzystanie innowacyjnych rozwiązań musi się w Polsce upowszechnić, abyśmy nie zostali w tyle za resztą świata.

Technologia i biznes

Innowacje w sporcie i biznesie potrzebują pieniędzy. Jest to szczególnie ważne w przypadku młodych dyscyplin, jak gra w koszykówkę 3x3 czy wspinaczka na czas, które są widowiskowe i przyciągają uwagę. Głównie te cechy decydują o sponsorowaniu zawodników przez Totalizator Sportowy.

– Jesteśmy firmą, która zajmuje się rywką. Szybkie sporty i ich widowiskowość są więc dla nas ważne i spójne z tym,

co chcemy zapewnić naszym klientom. Chcemy wspierać nie tylko sportowców z niszowych dyscyplin, ale również popularyzować tego typu aktywność. Ważny jest dla nas rozwój, dlatego pomagamy finansować takie działania, jakie oferuje np. ReSpo.Vision – powiedział Mateusz Stasiak.

Pieniądze wiążą się też ściśle z konsumpcją sportu.

– Relacje z wydarzeń sportowych należą do nielicznych programów, które są w stanie zgromadzić przed telewizorem kilka milionów widzów – podkreślił Bogdan Czaja, dyrektor operacji programowych Warner Bros. Discovery w Polsce, który nadzoruje m.in. kanały Eurosport.

Nowe możliwości transmisyjne pozwalają na obejrzenie od kuchni np. zawodów żużlowych albo na żywo każdej rywalizacji na igrzyskach olimpijskich, nie tylko najbardziej popularnej.

– Transformacja technologiczna, jaką przeszedł Eurosport, pozwala też na obsługę z jednego studia wielkich kolarskich tourów, jak Giro d'Italia, np. jednocześnie dla polskiej, holenderskiej i belgijskiej widowni. To wygodne rozwiązanie, gdy gdzieś jest zajęte studio lub można przeprowadzić transmisję szybciej i taniej – powiedział Bogdan Czaja.

Zmiany w sporcie dotyczą również jego konsumpcji.

– Telewizja się zmienia – niektóre sporty zyskują na znaczeniu, a inne tracą. Kilka lat temu wspinaczka na czas była inaczej odbierana niż dziś. Obecnie sporty tradycyjne tracą, a zyskują widowiskowe i trwające krócej. Podążamy za tym i dzięki możliwości streamowania możemy pokazywać niszowy sport niezależnie od jego oglądalności. Ponadto należy wziąć pod uwagę, że coraz więcej osób ogląda telewizję w swoim tempie – stwierdził Bogdan Czaja.

Do zmian w zachowaniach konsumentów nawiązał również Paweł Osterreicher. Zwrócił uwagę, że pokolenie Z w 30 proc. konsumuje mecz, a w 70 proc. – same podsumowania.

– Coraz więcej ludzi śledzi zawodników, a nie wydarzenie. Narracja w sporcie przechodzi w personalną. Technologia umożliwia nam śledzenie poszczególnych zawodników, ale moim zdaniem jesteśmy dopiero na początku ścieżki innowacyjności. Sport trudniej ująć w liczbach i przewidzieć w nim rezultat niż choćby w przypadku fabryki, gdzie wszystko jest stabilne i powtarzalne. Ze względu na mnogość zmiennych postęp technologii w sporcie jest spowolniony, ale jest nieunikniony – uważa współzałożyciel i prezes ReSpo.Vision. © ©

Natalia Grzebisz-Zatońska

” Nigdy nie lubiłem mediów społecznościowych, bo nie wiesz, z kim w nich rozmawiasz. To nie jest mój świat. Generalnie internet jakoś nieszczególnie mnie interesuje. Media społecznościowe założyłem, by móc spełniać zobowiązania sponsorskie. Jestem wychowany na starej szkole. Wszyscy moi koledzy byli sporo ode mnie starsi i tam, jeżeli trzeba było coś załatwić, to robiło się to w cztery oczy. Najważniejsza w życiu jest cierpliwość i wiara w siebie. To proste rzeczy, ale najważniejsze. W sytuacji podbramkowej zostajemy sami i musimy sami dźwignąć problemy i dać z siebie wszystko. Wiara w siebie to podstawa, drugi klucz do sukcesu to cierpliwość. Jeśli sumiennie coś robimy, to sukces musi przyjść.

Paweł Fajdek

pięciokrotny mistrz świata w rzucie młotem

Zielona **gospodarka**

Czy greenwashing odejdzie

Już niedługo firmy będą miały obowiązek raportowania czynników ESG według nowych standardów. Co się zmieni i czy jest szansa na skuteczną walkę z fałszywym zielonym wizerunkiem?

Ostatnie lata to eksplozja działań związanych z zielonym marketingiem. Wiele firm i przedsiębiorstw stara się stosować ekologiczne rozwiązania, by lepiej prezentować się w oczach klientów oraz wpływać pozytywnie na stan środowiska. Jednakże wraz z rozwojem działań proekologicznych pojawiło się także zjawisko ekomanipulacji, zwane greenwashingiem. Chodzi o wyolbrzymianie czy podkreślanie często mało znaczących działań prośrodowiskowych przy równoczesnym ukrywaniu lub przemilczaniu prawdziwego wpływu organizacji na środowisko. Zabiegi z obszaru greenwashingu częściej stosowane są w branżach, których działalność jest mocno oddziałująca na środowisko naturalne.

– W energetyce będzie to zwracanie uwagi na działania z zakresu energetyki odnawialnej, które w rzeczywistości stanowią niewielki procent zasobów firmy. W branży spożywczej czy przemśle odzieżowym – zielone metki z odniesieniem do „ekologicznego” sposobu produkcji czy materiału bez podania konkretnych danych na temat pochodzenia, a w kosmetycznej – zielone opakowania czy informacje o nietestowaniu na zwierzętach bez potwierdzenia w postaci np. certyfikatów. W obecnej sytuacji, kiedy w końcu nadeszedł czas postawienia przez biznes na zrównoważony rozwój, greenwashing zagościł wszędzie. Zjawisko jest bowiem nie tylko działaniem marketingowym, ale można się z nim spotkać także w deklaracjach czy strategiach ESG (ang. environmental, social, governance) firm – uważa Agnieszka Kłopotowska, starsza menedżerka projektów w Forum Odpowiedzialnego Biznesu, odpowiedzialna za program Chapter Zero Poland.

Dokumentowanie działań niefinansowych...

Raportowanie czynników ESG jest procesem długotrwałym i do jego przygotowania należy podejść odpowiedzialnie. Coraz więcej firm decyduje się na szkolenie pracowników z tego zakresu lub zatrudnienie ekspertów specjalizujących się w tej tematyce. Obszar dopiero rozwija się na rynku, dlatego specjalistów wciąż brakuje.

– Niezwykle ważne jest rozpoczęcie prac nad raportem od odpowiedzi na pytania o cel tworzenia takiej publikacji, kluczowe obszary działań organizacji, które powinny znaleźć się w raporcie, a także o odbiorców, do

których chcemy trafić. Znaczenie ma także to, czy dana organizacja podlega bądź wkrótce będzie podlegała obowiązkowi raportowania, czy raczej chcemy się nim zająć ze względu na obecność w łańcuchach wartości firm, zobowiązanych do tego innymi dyrektywami. Kolejną kwestią powinna być decyzja o standardzie, zgodnie z którym raport będzie przygotowywany – chociaż tutaj już niedługo będzie łatwiej ze względu na finalizowane właśnie Europejskie Standardy Raportowania (ESRS) – mówi Agnieszka Kłopotowska.

Obowiązek raportowania danych niefinansowych i z zakresu zrównoważonego rozwoju obejmuje obecnie – zgodnie z dyrektywą NFRD (non-financial reporting directive) z 2014 r. – duże organizacje zainteresowania publicznego notowane na giełdzie, czyli w Polsce dotyczy to ok. 300 podmiotów. Kilkaset kolejnych raportuje ze względu na strategię globalnej organizacji lub z myślą o przygotowaniu się na wchodzące od 2024 r. zmiany.

– W raportowaniu dominują najczęściej dwa kierunki. Pierwszy, mało ambitny, nierzadko powierzany działom HR czy marketingu, to zrobić raport i wykonać obowiązek. Z drugiej strony mamy zupełnie odmienne podejście. Bazuje na zespole, który chce dokonać zmian i ma zielone światło od zarządu, by nie tylko raportować, ale też tworzyć długo- i krótkoterminowe strategie oparte na bardziej odpowiedzialnych rozwiązaniach, innowacjach, polityce zakupowej i środowi-

► MALOWANIE NA ZIELONO:

By zapobiec budowaniu fałszywego wizerunku, należy zwiększać świadomość ekologiczną wśród firm i konsumentów.

(FOT. ADOBE STOCK)

skowej. Ponadto taki zespół angażuje się w różnego rodzaju inicjatywy wspierające m.in. ochronę ekosystemów czy ambitne cele transformacyjne, jak prowadzone przez UNEP/GRID-Warszawa programy Re-Generacja i Climate Leadership – wskazuje Michał Purol, dyrektor ds. zrównoważonego rozwoju w UNEP/GRID-Warszawa.

...po nowemu

Pod koniec 2022 r. przyjęto regulację w sprawie sprawozdawczości dotyczącej zrównoważonego rozwoju przedsiębiorstw – CSRD (ang. Corporate Sustainability Reporting Directive). Obecnie koniecznością raportowania objęte są wyłącznie duże spółki giełdowe będące jednostkami zainteresowania publicznego, zatrudniające powyżej 500 pracowników i spełniające jeden z dwóch warunków finansowych: 85 mln zł sumy aktywów bilansu na koniec roku obrotowego lub 170 mln zł przychodów netto ze sprzedaży towarów i produktów za rok obrotowy. Celem regulacji jest większa transparentność w zakresie działań dotyczących zrównoważonego rozwoju, w tym wpływu na klimat, środowisko, pracowników czy społeczność lokalną. Pierwsza sprawozdawczość według nowych zasad powinna dotyczyć roku obrotowego rozpoczynającego się 1 stycznia 2024 r. lub po tej dacie.

– Raport za rok 2025 będą zobowiązane przedstawić wszystkie duże spółki spełniające dowolne dwa z trzech

kryteriów: powyżej 250 pracowników, suma bilansowa powyżej 20 mln EUR lub roczne przychody powyżej 40 mln EUR. Spowoduje to wzrost firm raportujących z poziomu około kilkuset do ponad 3500. Kolejne lata przyniosą również raportowanie małych i średnich przedsiębiorstw oraz wybranych spółek z siedzibą poza Unią Europejską, posiadających na terenie UE jednostkę zależną lub oddział – mówi Michał Purol.

Coraz więcej podmiotów będzie zobowiązanych raportować zgodnie z wymogami Europejskich Standardów Raportowania Zrównoważonego Rozwoju (ESRS). Będą to najważniejsze wytyczne dotyczące wpływu przedsiębiorstw w obszarach środowiskowym, społecznym oraz ładu korporacyjnego. Prace nad ESRS jeszcze trwają, ale już dzisiaj wiadomo, że w opracowaniu jest 12 standardów, w tym dwa przekrojowe, pięć środowiskowych, cztery społeczne i jeden dotyczący ładu korporacyjnego.

ESG kontra greenwashing

Eksperti uważają, że żeby zapobiec budowaniu fałszywego wizerunku, należy zwiększać świadomość ekologiczną wśród firm i konsumentów. W przedsiębiorstwach – po to, aby w całym łańcuchu wartości można było podejmować bardziej zrównoważone decyzje prowadzące do realnych zmian. Natomiast wśród odbiorców – po to, aby ich uodpornić i przekazać wiedzę

Organizator

Patroni honorowi

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Ministerstwo Infrastruktury

Ministerstwo Rozwoju i Technologii

ie w zapomnienie

umożliwiająca ocenę produktów i tego, czy dana firma działa odpowiedzialnie, czy wyłącznie się na taką promuje. Ponadto korzystanie przez przedsiębiorstwa z wiedzy eksperckiej umożliwia dokładną analizę wpływu środowiskowego oraz komunikację z konsumentem bez tworzenia błędnych przekazów.

– Sięganie po greenwashing będzie stawało się coraz trudniejsze, bo po pierwsze w raportowaniu liczą się konkretne dane, które również będą wymagane w związku z kolejną dyrektywą dotyczącą łańcuchów wartości – CSDD. Po drugie – zgodnie z wchodzącą od 2024 r. dyrektywą CSRD raporty firm będą podlegały obowiązkowemu audytowi, a po trzecie – właśnie trwają prace m.in. nad unijną dyrektywą dotyczącą oświadczeń środowiskowych, która ma dodatkowo ograniczyć działania z zakresu greenwashingu (Green Claims Directive). Projektowana dyrektywa ma na celu zapobieganie publikacji nieprawidłowych i niejasnych oznaczeń środowiskowych produktów – wyjaśnia Agnieszka Kłopotowska.

Dodatkowo nowe przepisy zobowiązują państwa członkowskie do wdrożenia sankcji za nieprawidłową realizację obowiązków raportowych, w tym kar finansowych. Ponadto ujednolicony standard raportowania danych niefinansowych ma ułatwić inwestorom i innym interesariuszom porównywanie danych z obszaru ESG w interesujących ich firmach. To wszystko może wpłynąć na bardziej wiarygodne przedstawianie działań przedsiębiorstw z zakresu zrównoważonego rozwoju.

– Firmy starają się bardziej odpowiedzialnie podchodzić do swoich działań i zachodzących procesów. Trudno jednak ocenić, jak wiele danych nadal pozostanie ukrytych, jak ma to miejsce np. w kontekście raportowania śladu węglowego w tzw. zakresie 3 dotyczącym emisji gazów cieplarnianych w całym łańcuchu wartości. Firmy nierzadko prezentują te dane, które przedstawiła do tej pory konkurencja lub które pokazują stosunkowo niskie wartości, jeżeli chodzi o emisje. Dlatego nie jestem przekonany, by samo raportowanie zapobiegło budowaniu fałszywego zielonego wizerunku, ale z pewnością otworzy oczy na wiele problemów związanych z presją przedsiębiorstw m.in. na środowisko czy społeczeństwo – twierdzi Michał Purol. ©

Marta Maj
m.maj@pb.pl • 22-333-99-99

KOMENTARZ PARTNERA

Holistyczne podejście do wyników

MILENA BADORA-CHORAŻEWICZ
dyrektorka ds. raportowania ESG w Grupie Żabka

Aspekty związane ze środowiskiem, społeczeństwem oraz ładem korporacyjnym (ESG), choć obecnie zyskują na popularności, nie są wcale nowym zjawiskiem. W większości firm dane te były dotychczas raportowane zgodnie z wymogami raportowania w poszczególnych obszarach funkcjonalnych. Zmianę w podejściu do raportowania wymuszają w dużej mierze obowiązujące i nadchodzące regulacje, a także rosnąca presja interesariuszy instytucjonalnych, w tym instytucji finansowych i inwestorów. Od 2018 r. obowiązek raportowania niefinansowego w Polsce dotyczy wciąż relatywnie wąskiej grupy jednostek zainteresowania publicznego, które spełniają dwa z trzech kryteriów określonych w Ustawie o rachunkowości. Ma to zmienić Dyrektywa CSRD (Corporate Sustainability Reporting Directive), która od 2025 r. (raport przygotowany za rok obrotowy 2024), na przestrzeni czterech kolejnych lat, nałoży obowiązki raportowe na ok. 3000 podmiotów w Polsce, w zależności od kryteriów, które spełniają. Dla większości spółek będzie to zupełnie nowe podejście w kontekście raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju.

Ogromną zaletą, jaką niesie za sobą raportowanie niefinansowe, jest holistyczne podejście do wyników organizacji i spojrzenie na nie również w kontekście danych finansowych. Kluczowe w procesie raportowania jest zrozumienie istotnych aspektów z perspektywy spółki na bazie oceny podwójnej istotności – wpływ, jakie organizacja wywiera na otoczenie, ale także ryzyka i szansa, jakie niesie prowadzenie działalności w otaczającej nas rzeczywistości. W kolejnym kroku spółki powinny zdefiniować, jakie informacje powinny zaraportować. Z perspektywy danych ważne jest określenie ich źródła, a także mechanizmów kontrolnych zapewniających kompletność i rzetelność. Takie podejście pozwoli z powodzeniem przygotować się do niezależnej usługi atestacyjnej, która choć teraz nie jest obligatoryjna, w znaczący sposób usprawnia procesy raportowania, a także podnosi wiarygodność raportowanych informacji niefinansowych.

Ostatnią kwestią jest podejście do zarządzania ESG i pracy z informacją niefinansową na bieżąco. Odpowiednio modelowana struktura zapewnia zaangażowanie organizacji w realizację celów, a umocowanie odpowiedzialności za raportowanie niefinansowe w najwyższej kadrze zarządzającej wspiera raportowanie ESG w sposób odzwierciedlający rzeczywiste działania i wpływy spółki w obszarze zrównoważonego rozwoju. Dodatkowo ujednolicenie standardów raportowania ma docelowo zwiększyć przejrzystość raportowanych danych oraz zapewnić porównywalność podmiotów. ©

Partnerzy

żabka group

LPP

emitel

JSW SA

GAE system

OGŁASZA
PRZETARG PUBLICZNY PISEMNY NR 3/OB-DG/2023 NA SPRZEDAŻ RZECZY RUCHOMYCH NIEKONCESJONOWANYCH

Nr poz. przet.	Nazwa rzeczy ruchomych niekoncesjonowanych	Ilość poz. przet.	Nr fabryczny	Rok prod.	Cena wywoławcza netto (zł) za poz. przet.
1-6	Samochód ciężarowo-osobowy wysokiej mobilności marki HONKER 2000	6	SUL24243440001771	2004	15 000,00
			SUL24243440001775	2004	
			SUL24243440001843	2004	
			SUL242424Y0000830	2000	
			SUL24243440001789	2004	
			SUL24244450002049	2005	
			ZFA2440007147410	2002	5 000,00
7	Samochód małej ładowności ogólnego przeznaczenia FIAT DUCATO 10 2,0 JTD	1			7 000,00
8	Kontenery - pakiet zawierający 2 poz. asort. w tym: kontener socjalny 5950x2520x2630 mm - 1 szt., kontener socjalny 5970x2520x2610 mm - 1 szt.	1	x	x	
9	Sprzęt służby medycznej - pakiet zawierający 14 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: sterylizatory, szafa lekarska, szafa do narzędzi, zestaw G-13, zestaw W-1, zestaw W-2 itp.	1	x	x	3 200,00
10	Sprzęt służby medycznej - pakiet zawierający 78 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: aparat do sztucznego oddechu, ciśnieniomierze, kozetka, inhalatory tlenowe, zestaw B-2 szyny itp.	1	x	x	3 000,00
11	Lampa SOLLUX LUMINA - jezdna	1	SL-44/10/07	2007	2 000,00
12	Trenażer eliptyczny INSPORTLINE SEG7516	1	x	x	2 500,00
13	Sprzęt sportowy - pakiet zawierający 3 poz. asort. w tym: bieżnia BH G6410 XENON - 1 szt., bieżnia PLIANT 3312Q38 - 1 szt., bieżnia PLIANT POWER RUNNER - 1 szt.	1	4002470 LA539-1024	x	2 000,00
14	Wioślarz KETTLER COACH E	1	x	x	1 200,00
15	Sprzęt służby kulturalno-oświatowej - pakiet zawierający 83 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: radiomagnetofony, bindownice, wieże, nagrywarka DVD itp.	1	x	x	2 500,00
16	Sprzęt służby żywnościowej - pakiet zawierający 6 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: smażalnik do pączków, dystrybutor talerzy, kuchenka gazowa 4-palnikowa itp.	1	x	x	2 000,00
17	Sprzęt warsztatowy - pakiet zawierający 52 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: czujniki zegarowe, filtry do oczyszczania wody, imadła, lutownica, szlifierka stołowa, mikrometry itp.	1	x	x	1 800,00
18	Sprzęt informatyczny - pakiet zawierający 31 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: drukarki KYO, komputery Lenovo (bez dysków twardej), monitor Samsung itp.	1	x	x	1 700,00
19	Trzewiki - pakiet zawierający 2 poz. asort., w tym: trzewiki stary wzór (duże rozmiary) - 15 par, zestaw przyrządów do konserwacji obuwia - 15 szt.	1	x	x	1 200,00
20	Sprzęt ogrodniczy - pakiet zawierający 7 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: kosy spalinowe HUSQVARNA i piły STIHL różnego typu	1	x	x	1 200,00
21	Saksofon tenorowy B WELTKLANG	1	44101/75	x	1 000,00
22	Lira dzwoniczowa dwurzędowa J.HADULA	1	R-81	x	700,00
23	Bęben wielki - marszowy SŁOWIK 28	1	x	x	250,00
24	Klimatyzator MDV MSR1-24HRN1	1	14365407036	1986	400,00
25-27	Komplet oprzyrządowania remontowego do pojazdu STAR-3 skrzynia nr 1	3	x	x	280,00
28-29	Zestaw stolarsko-ciesielski nr XI-12 pakiet zawierający 2 zestawy (niekompletne)	2	x	x	280,00
			x	x	280,00
30	Zestaw stolarsko-ciesielski nr XI-12 (niekompletny)	1	x	x	280,00
31-34	Filtr do oczyszczania wody przenośny FPW-300	4	210722312066		250,00
			166277	x	
			x	x	
35	Żuraw DS-0104R na samochodzie JELCZ-325 (udźwieg 10 t)	1	20082	1990	25 000,00
36-38	Podwozie pojazdu marki STAR 200 (po demontażu części specjalnej)	3	61515	1987	8 000,00
			71409	1989	
			58831	1987	
			00740	1994	
39	Samochód ciężarowo-osobowy wysokiej mobilności marki TARPAN 4012 (pojazd po dachowaniu)	1			5 000,00
40	Zestaw indywidualny mechanika samochodowego - pakiet w ilości 4 szt.	1	x	x	250,00
41	Kompresor HAPPY 25/15	1	40068	x	200,00
42	Naczepa kontenerowa HLS-200 ładowność (ładowność 8 t)	1	6628/86	1986	15 000,00
43	Naczepa niskopodwoziowa NS-180 ZREMB (ładowność 18 t)	1	324	1985	15 000,00
44	Przyczepa transportowa dużej ładowności D-83/D-830 (ładowność 10 t)	1	14006	1985	9 000,00
45	Szafy chłodnicze - pakiet zawierający 2 poz. asort., w tym: szafa mroźnicza o pojemności 700 l - 1 szt., zamrażarka Z-40 o pojemności 400 l - 1 szt.	1	x	x	1 000,00
46-48	Zbiornik z tworzywa do transportu MPS ZTSZT2B (pojemność 2 m³)	3	780913	x	1 000,00
			780925	x	
			781243	x	
			A200W0261571	1988	
			A200W77757	1992	12 000,00
51-52	Skrzynia ładunkowa do pojazdu marki STAR nr kat. 663.18.201	2	x	x	800,00
53	Skrzynia ładunkowa do pojazdu marki STAR nr kat. 673.00.206	1	x	x	800,00
54	Urządzenie do napełniania gaśnic GP1/GP2 - pakiet w ilości 2 szt.	1	x	x	50,00
55	Butle - pakiet zawierający 5 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym butle acetylenowe, powietrzne, tlenowe różnego typu	1	x	x	300,00
56	Sprzęt informatyczny - pakiet zawierający 9 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym: monitory i notebooki DELL (bez dysków twardej) różnego typu	1	x	x	900,00
57	Wózek unoszący widłowy WPR-5-WPR-8-WPR-10	1	x	x	400,00
58	Sprzęt magazynowo - warsztatowy - pakiet zawierający 3 poz. asort. w tym: prostownik TCE 12 80/30 - 1 szt., wózek transportowy platformowy 110x600mm - 1 szt., pojemnik siatkowy 400x800x400 mm - 2 szt.	1	x	x	400,00
59	Wytwornica acetylenowa WA-1D	1	x	x	100,00
60	Samochód ogólnego przeznaczenia małej ładowności LUBLIN-3324	1	SUL332412Y0042696	2000	2 500,00
61-65	Skrzynia ładunkowa do pojazdu marki STAR nr kat. 673.00.206	5	x	x	800,00
66-72	Skrzynia ładunkowa do pojazdu marki STAR nr kat. 663.18.201	7	x	x	800,00
73	Sprzęt informatyczny - pakiet zawierający 15 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym: notebooki (bez dysków twardej), monitory, tablet (bez dysku twardego) itp.	1	x	x	800,00
74	Agregat sprężarkowy AHS 11.3R-40	1	Brak numeru	x	2 500,00
75	Przyczepa transportowa średniej ładowności D-633 (ładowność 6 t)	1	1485	1990	8 000,00
76	Przyczepa transportowa średniej ładowności D-50 (ładowność 6 t)	1	2903	1986	6 000,00
77-79	Wózek unoszący widłowy WPR-1-1250	3	P-15668	x	300,00
			PT-05	x	
			Brak numeru	x	
80	Wózek unoszący widłowy WRU-2000	1	16815	x	300,00
81	Wózek unoszący widłowy PT-2748J	1	Brak numeru	x	300,00
82	Prostowniki i szafa - pakiet zawierający 4 poz. asort. w tym: prostownik BZA-24/10 - 1 szt., prostownik selenowy BMZ 120/25 - 1 szt., prostownik selenowy BZA 60/25 - 1 szt., szafa warsztatowa 2100x1350x500mm - 1 szt.	1	x	x	500,00
83	Samochodowy przyrząd diagnostyczny SD-70	1	x	x	300,00
84-85	Skrzynia ładunkowa do pojazdu marki STAR nr kat. 673.00.206	2	x	x	800,00
86	Młot DM-240 z urządzeniem SP-13B	1	IN 13544	1989	1 000,00
87	Wytwornica acetylenowa przenośna WA-2	1	4606	1980	50,00
88	Montażownica do opon BOXER KING 100	1	07974920	1997	4 000,00
89	Zbiornik cysterny paliwowej 4,5 m³	1	x	x	2 900,00
90	Części zamienne do pojazdów marki FIAT i RENAULT MEGANE - pakiet zawierający 124 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: tarcze hamulcowe, zestaw rozrządu, tuleje zawieszenia itp.	1	x	x	2 500,00
91	Wyważarka do kół CEMB-L	1	983511	1998	1 500,00
92	Plug do odsnieżania PO-641	1	Brak numeru	x	1 500,00
93	Części zamienne do pojazdów marki KAMAZ - pakiet zawierający 17 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: krzyżaki wałów, tuleje zawieszenia, zestawy naprawcze zwrotnicy itp.	1	x	x	1 000,00
94	Spawarka transformatorowa CEN 160A	1	x	x	600,00
95	Diagnoskop samochodowy GS 3105 bez wózka	1	932525	1993	50,00
96	Autobus pasażerski AUTOŠAN H-06.10.03 (24 miejsca siedzące)	1	SUADW1PPPW5510149	1998	9 000,00
97	Brona zębowa 4000x4000x5500mm	1	x	1971	500,00
98	Ciągnik siodłowy JELCZ 417D	1	2833	1989	17 000,00
99	Glebożyzarka zawieszana U500/1-1,6	1	Brak numeru	x	4 000,00
100	Plug rolniczy 3 skibowy	1	7755	1981	2 500,00
101	Rozsiewacz nawozów i wapna RNW-3/N035/	1	01061	1981	8 000,00
102	Strugarka wyrówniarka DŠZA-40	1	Brak numeru	x	6 000,00
103	Ścinacz zielonek Z302/1 "ORKAN 2A"	1	15501	1987	1 000,00
104	Samochód ratowniczo-gaśniczy JELCZ 325 GCBA 6/32	1	09784	1985	19 000,00
105	Pompy - pakiet zawierający 2 poz. asort. w tym: pompa 40PJM90 - 2 szt., pompa 50 PM-160 - 1 szt.	1	x	x	500,00
106	Produkt MPS - Olej ochronny przed korozją SENT VV-L-800 SENTINEL - pakiet zawierający 2183,2 kg (produkt pełnowartościowy)	1	x	x	28 000,00
107	Produkt MPS - Olej turbinowy do samolotów i śmigłowców TURBONYCOIL 600 - pakiet zawierający 1606,74 kg (produkt pełnowartościowy)	1	x	x	19 000,00
108	Produkt MPS - Olej turbinowy do silników myśliwców TURBONYCOIL 160 - pakiet zawierający 594,42 kg (produkt pełnowartościowy)	1	x	x	6 000,00
109	Urządzenia warsztatowe i akcesoria służby czołgowo-samochodowej - pakiet zawierający 14 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: kompresory, myjkę ciśnieniową, prostownik selenowy, płyty nadkanałowe, szorowarka itp.	1	x	x	2 500,00
110	Mikrobus FORD TRANSIT V 185 300	1	WF0PXXBDFP4Y01031	2004	7 000,00

ODDZIAŁ REGIONALNY AMW

w Bydgoszczy

ul. Gdańska 163a, 85-915 Bydgoszcz

tel. (+48 52) 525 78 05, fax: (+48 52) 525 78 25

e-mail: bydgoszcz@amw.com.pl; www.amw.com.pl

NIP: 5261038122 REGON: 011263946 BDO: 000001319

Nr poz. przet.	Nazwa odpadu	Ilość (kg/pakiet)	Cena jednostkowa wywoławcza netto (zł/kg; zł/pakiet)
111	Samochód ciężarowo-osobowy wysokiej mobilności marki Mercedes 290 GD	1	40 000,00
112-115	Zespół spalinowo - elektryczny AB-1-P/30M-1R na ramie (1 kW, 230 V, 50 Hz)	4	1 000,00
116	Wytaczarka do bębnow hamulcowych TO-1615	1	2 500,00
117-119	Silnik wysokoprężny do pojazdu marki STAR 266 typ S-359 nr kat.359-50-220	3	2 500,00
120	Podstawa uniwersalna pod silnik SW-680 S-359	1	300,00
121	Wiertarka pionowa WED-32	1	6 000,00
122-133	Zbiornik stalowy do przechowywania produktów MPS ZSP-50 (pojemność 50 m ³ -odgazowane)	12	25 000,00
134	Zbiornik stalowy do przechowywania produktów MPS ZSP-25 (pojemność 25 m ³ -odgazowane)	1	15 000,00
135-140	Zbiornik stalowy do przechowywania produktów MPS ZSP-100 (pojemność 100 m ³ -odgazowane)	6	45 000,00
141	Zbiorniki - pakiet zawierający 3 poz. asort., w tym: zbiornik paliwa stalowy 3 m ³ - 5 szt., zbiornik powietrza 4000l METALO-PORT - 1 szt., zbiornik stalowy 1250x1250mm 1,5 m ³ - 3 szt.	1	5 000,00
142	Agregat sprężarkowo powietrzny WAN-ED	1	2 000,00
143	Agregat sprężarkowy ASG-16B	1	2 000,00
144	Obrabiarka do drewna DYSC	1	3 900,00
145-146	Prostownik EPK 24/70	2	600,00
147	Spawarka wirująca EWPA 500	1	600,00
148	Strugarka poprzeczna PAB-40	1	1 000,00
149	Tokarka do metalu TUS	1	3 000,00
150	Zgrzewarka do folii WCZ G-500	1	11 000,00
151	Zestaw hydroforowy WILO COR-4MVIE806-2G/VR-W MS	1	300,00
152	Materiały meblowe - pakiet zawierający 10 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: drążek ubraniowy, zamek meblowy, zasuwka meblowa, prowadnice rolkowe itp.	1	40 000,00
153	Materiały budowlane - pakiet zawierający 18 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: kręgi uszczelniające, skrzynka odpływowa, koryta uszczelniające itp.	1	7 000,00
154	Materiały budowlane - pakiet zawierający 16 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: denko rynny PCV, gwóźdź budowlany, rura preizolacyjna, rura PE rynna dachowa, rura spustowa itp.	1	80 000,00
155	Sprzet biurowy - pakiet zawierający 6 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym: drukarka RICOH, kserokopiarki różnego typu	1	65 000,00
156	Urządzenia warsztatowe - pakiet zawierający 13 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: frezarka do gniazd zaworowych, szlifierka do gniazd zaworowych, wiertarka B-8, sterowany próbnik ciśnienia sprężarki itp.	1	400,00
157	Samochód ciężarowo-osobowy wysokiej mobilności marki HONKER 2000	1	10 000,00
158	Sprężarki - pakiet zawierający 2 poz. asort., w tym: sprężarka powietrza WAN-E i sprężarka powietrza WAN-N	1	15 000,00
159	Przyczepa transportowa średniej ładowności D-46 (ładowność 3,5 t)	1	5 800,00
160	Samochód ogólnego przeznaczenia małej ładowności LUBLIN III 3322	1	5 500,00
161	Wciągarka jednobębnowa do pojazdu marki STAR 266 nr. kat. 444-52-287	1	2 800,00
162	Urządzenie rolkowe RH-30E	1	700,00
163	Pojemnik siatkowy UIE 1200x800x800 mm - pakiet w ilości 678 szt.	1	1 200,00
164	Pojemnik siatkowy UIC 1200x800x960mm - pakiet w ilości 272 szt.	1	65 000,00
165	Pojemniki siatkowe: pakiet zawierający 2 poz. asort., w tym: pojemnik siatkowy składany 502 - 120 szt., pojemnik siatkowy składany 503 - 38 szt.	1	28 000,00
166	Przyczepa do wózka transportowego typ WCN-2	1	23 000,00
167	Skrzynia rozdzielcza do pojazdu marki KRAZ nr kat.257-1800020-W2	1	4 500,00
168-171	Skrzynia biegów do pojazdu marki STAR 266 nr kat.101-00-1654 - pakiet w ilości 5 szt.	4	3 000,00
172-173	Skrzynia biegów do pojazdu marki STAR 266 nr kat.101-001-639 - pakiet w ilości 4 szt.	2	1 200,00
174	Sprzet warsztatowy - pakiet zawierający 5 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: próbnik wtryskiwaczy ciśnienia otwarcia, stół z wanną, ściągacz do montażu i demontażu opon itp.	1	1 400,00
175	Sprężarka 150-103-4TP	1	600,00
176	Materiały konstrukcyjne - pakiet zawierający 25 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: pręty aluminiowe i stalowe, rury aluminiowe i miedziane itp.	1	25 000,00
177	Części zamienne do pojazdów marki FIAT DUCATO, FORD TRANSIT - pakiet zawierający 13 poz. asort. (wg oddzielnego wykazu), w tym m.in.: tuleje, końcówka drążka, rozrząd, klocki hamulcowe itp.	1	450,00
178	Stanowisko do badań dielektrycznych 2300x1570x360 mm	1	100,00
Nr poz. przet.	Nazwa odpadu	Ilość (kg/pakiet)	Cena jednostkowa wywoławcza netto (zł/kg; zł/pakiet)
179	Odpady spawalnicze (kod odpadu 12 01 13)	164,00	0,60
	Złom metali żelaznych (kod odpadu 16 01 17)	14 618,00	1,00
	Złom aluminiowy (kod odpadu 17 04 02)	6,00	6,00
	Złom żelaza i stali (kod odpadu 17 04 05)	148 353,50	1,00
	Złom mieszaniny metali (kod odpadu 17 04 07)	170,00	3,00
	Zużyte kable inne niż wymienione w 17 04 10 (kod odpadu 17 04 11)	3 199,10	6,00
180	Zużyte opony (nienadające się do bieżnikowania lub dalszego użytkowania pochodzące z samochodów osobowych i ciężarowych) (kod odpadu 16 01 03)	10 212,00	1,00
	Zużyte opony (opony lotnicze nienadające się do bieżnikowania lub dalszego użytkowania) (kod odpadu 16 01 03)	324,00	0,01
181	Odpadowy papier i tektura (zużyte nieaktualne mapy, zużyte książki) (kod odpadu 19 12 01)	55 934,20	0,20
182	Odpadowe trociny, wióry, scinki, drewno, płyta wiórowa i formir (kod odpadu 03 01 05) - pakiet o masie 7 000,00 kg	1	7,00
183	Odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów (wybrukowane ogrodzenie betonowe, płyty betonowe) (kod odpadu 17 01 01) - pakiet o masie 5 000,00 kg	1	3,00

- Otwarcie ofert nastąpi w dniu 01.06.2023 r. o godz. 12.00 w siedzibie Agencji Mienia Wojskowego Oddział Regionalny w Bydgoszczy, ul. Gdańska 163a.
- Mienie z poz. 1-183 wystawione do przetargu dostępne jest do obejrzenia w dniach 24 i 25.05.2023 r. o godz. 9.00 - 14.00 w następujących miejscach:
  - poz. 1-34 Magazyn OR AMW Bydgoszcz, • poz. 35-41 11 WOG Bydgoszcz, • poz. 42-45 1 BLog Bydgoszcz, • poz. 46-48 1 RBLLog SM Gardeja, • poz. 49-65, 71, 72 12 WOG Toruń, • poz. 66-70, 73-85 12 WOG Toruń - GZ Inowrocław, • poz. 86 13 WOG Grudziądz - Chelmo, • poz. 87-95 13 WOG Grudziądz, • poz. 96 31 WOG Zgierz, • poz. 97-103 31 WOG Zgierz - Leźnica Wielka, • poz. 104, 105 14 WOG Poznań - Dolaszewo, • poz. 106-108 1 RBLLog - SM Dolaszewo, • poz. 109 32 BLT Łask, • poz. 110-121 1 RBLLog Wąlc - Skład Grudziądz - Grupa, • poz. 122-141 1 RBLLog Wąlc - Skład Maksymilianowo, • poz. 142-150 3 RBLLog Kraków - WWSM Kutno, • poz. 151-154 11 WOG Bydgoszcz, • poz. 155-162 1 RBLLog - Skład Toruń, • poz. 163-175 3 RBLLog - Skład Galkówkę, • poz. 176, 177 1 RBLLog - RWT Bydgoszcz, • poz. 178 1 RBLLog - WTL Toruń, • poz. 179 jednostki wojskowe z terenu województwa: kujawsko-pomorskiego (Bydgoszcz, Toruń) oraz wielkopolskiego (Dolaszewo), • poz. 180 jednostki wojskowe z terenu województwa: kujawsko-pomorskiego (Toruń) oraz łódzkiego (Gucin, Kutno), • poz. 181 WWSM Piła, 31 WOG Zgierz, 32 BLT Łask, • poz. 182 RZL Bydgoszcz, • poz. 183 11 WOG Bydgoszcz.
- Adresy ww. jednostek organizacyjnych oraz dane kontaktu zostały zamieszczone na stronie internetowej www.amw.com.pl, w zakładce „Uzbrojenie i sprzęt wojskowy - Sprzet wojskowy i wyposażenie - Sprzedaż przetargowa”, oraz dostępne są u organizatora przetargu.
- Osoby zainteresowane oględzinami proszone są o kontakt telefoniczny ze wskazanymi w ww. wykazie osobami.
- Nabywca zobowiązany jest do odebrania mienia z pozycji 1-183 w terminie do dnia 14.06.2023 r.
- Oferent zobowiązany jest złożyć ofertę na wszystkie odpady wyszczególnione w danej pozycji przetargowej - dotyczy poz. 179-183.
- Szczegółowy wykaz mienia oferowanego w poz. 9, 10, 15-18, 20, 55, 56, 73, 90, 93, 109, 152-156, 174, 176, 177, 179-183 do wglądu na stronie internetowej - www.amw.com.pl, u organizatora przetargu i w miejscu jego składowania.
- Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wpłacenie wadium w wysokości 10% ceny wywoławczej na wybrane pozycje przetargowe określone w formularzu ofertowym. Wadium należy wpłacić przelewem na konto Agencji Mienia Wojskowego w Banku Gospodarstwa Krajowego 0/Toruń, nr konta 10 1130 1075 0002 6129 7320 0012, podając w tytule przelewu nr i datę przetargu, nazwę oferenta oraz numery wybranych pozycji przetargowych.
- Oferenci, którzy wpłacili wadium zostaną dopuszczeni do udziału w przetargu pod warunkiem jego zaksięgowania na koncie bankowym sprzedawcy - AMW, najpóźniej w przeddzień terminu przetargu.
- Oferent traci złożone wadium i prawa wynikające z wyboru jego oferty, jeżeli:
  - nie uiszczy ceny nabycia w terminie 7 dni od dnia zawiadomienia go o przyjęciu jego oferty (tj. środki nie zostaną zaksięgowane w terminie 7 dni na koncie bankowym organizatora przetargu),
  - uchyli się od zawarcia umowy sprzedaży (tj. nie odbierze zawiadomienia o przyjęciu jego oferty lub nie przekaże organizatorowi przetargu podpisanej umowy sprzedaży, jeżeli wymagana jest przez organizatora przetargu).

- Wadium złożone przez oferentów, których oferty nie zostały przyjęte, będzie zwrócone nie później niż w ciągu 5 dni roboczych od daty zakończenia przetargu. Wadium złożone przez nabywcę ulega zarachowaniu na poczet ceny nabycia.
- Do przetargu na poz. 179-183 mogą przystąpić przedsiębiorcy, którzy dołączą do oferty potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie dokumentów potwierdzających uprawnienia w zakresie gospodarowania odpadami, a także oświadczenie w zakresie transportu odpadów. Wykaz dokumentów i oświadczeń wymaganych do udziału w przetargu oraz warunki sprzedaży odpadów, określone zostały w Ogólnych Warunkach Sprzedaży.
- Na poz. 183 oferty mogą składać również osoby fizyczne lub jednostki organizacyjne niebędące przedsiębiorcami, na zasadach określonych w Ogólnych Warunkach Sprzedaży.
- Od produktów z poz. 106-108 został odpłacony podatek akcyzowy w należnej wysokości.
- Ofertę należy złożyć (przesłać/doręczyć) w kancelarii Oddziału w Bydgoszczy, ul. Gdańska 163A, w terminie do dnia 01.06.2023 r. do godziny 9.00.
- Oferta powinna zostać zapakowana w sposób uniemożliwiający jej przypadkowe otwarcie oraz opisana w sposób jednoznacznie wskazujący jej charakter i przeznaczenie. Oferta powinna znajdować się w zamkniętej (zaklejonej), nieprzezroczystej kopercie, na której oferent umieszcza:
  - nazwę (imię i nazwisko) i adres oferenta;
  - nazwę i adres organizatora przetargu;
  - dopisek: „Przetarg nr 3/08-DG/2023 – nie otwierać przed 01.06.2023 r. do godziny 12.00”.
- Oferta powinna być złożona na „Formularzu ofertowym” obowiązującym u organizatora przetargu i zawierać:
  - dane identyfikujące oferenta oraz jego dane kontaktowe;
  - oferowaną cenę netto dla wybranej/ych pozycji przetargowej/ych i warunki zapłaty;
  - oświadczenie oferenta, że zapoznał się ze stanem przedmiotu podlegającego przetargowi;
  - wszystkie wymienione w formularzu oświadczenia i dokumenty;
  - wykaz osób upoważnionych do reprezentowania oferenta w przetargu (upoważnienia - jeżeli są wymagane).
- Formularz ofertowy oraz Ogólne Warunki Sprzedaży, wzór umowy sprzedaży i upoważnienia można pobierać w siedzibie Oddziału w Bydgoszczy od dnia 17.05.2023 r. do dnia 31.05.2023 r., w godz. 8.00 - 14.00 oraz w dniu 01.06.2023 r., w godz. 7.00 - 9.00 pok. nr 206 lub ze strony internetowej - www.amw.com.pl, w zakładce „Uzbrojenie i sprzęt wojskowy - Sprzet wojskowy i wyposażenie - Sprzedaż przetargowa”.

- Ogólne Warunki Sprzedaży stanowią integralną część ogłoszenia o przetargu i zawieranych umów sprzedaży w trybie przetargu.
- Oferenci składając ofertę oświadczają, że zostali im doręczone, zapoznali się i akceptują Ogólne Warunki Sprzedaży.
- Na wybrane przez organizatora przetargu pozycje przetargowe, zawarta zostanie pisemna umowa sprzedaży, która wyłącza stosowanie Ogólnych Warunków Sprzedaży tylko w zakresie uregulowanym w niej w sposób odmienny. Pisemna umowa sprzedaży może zawierać dodatkowe uregulowania nie ujęte w Ogólnych Warunkach Sprzedaży.
- Oferta niezłożona na formularzu ofertowym obowiązującym u organizatora przetargu, niekompletna bądź niezawierająca wszystkich informacji wymaganych treścią ogłoszenia i Ogólnych Warunków Sprzedaży, zostanie odrzucona.
- W razie ustalenia, że kilku Oferentów zaofiarowało tę samą cenę, prowadzący przetarg postanawia o kontynuowaniu przetargu w formie licytacji między tymi Oferentami, wyznaczając jednocześnie termin i miejsce licytacji lub występuje pisemnie do Oferentów o złożenie dodatkowej oferty cenowej. Zawiadomienie Oferenta o przyjęciu oferty oznacza zawarcie umowy sprzedaży w trybie przetargu.
- Organizator przetargu zastrzega sobie prawo przesunięcia terminu rozpoczęcia przetargu, wycofania z przetargu poszczególnych pozycji przetargowych oraz unieważnienia przetargu bez podania przyczyny i bez możliwości dochodzenia jakichkolwiek roszczeń oraz odszkodowań przez uczestników przetargu na każdym etapie przetargu.
- Do sprzedaży rzeczy ruchomych niekoncesjonowanych stosuje się odpowiednie przepisy ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2022 r. poz. 931, z późn. zm.) oraz wydanych na jej podstawie aktów wykonawczych.
- W przypadku przekroczenia terminu odbioru mienia lub odstąpienia od umowy sprzedaży przez nabywcę, Sprzedawca nalicza stosowne kary umowne, określone w Ogólnych Warunkach Sprzedaży lub w pisemnej umowie sprzedaży.
- Wymagane przez RODO informacje dotyczące przetwarzania Państwa danych osobowych zostały zamieszczone na stronie internetowej www.amw.com.pl w zakładce: „Uzbrojenie i sprzęt wojskowy - Informacje - Polityka prywatności”, dostępne są w siedzibie Oddziału Regionalnego AMW w Bydgoszczy oraz zostaną przekazane w momencie pozyskiwania danych osobowych.
- Szczegółowe informacje dotyczące oferty bezprzetargowej sprzedaży rzeczy ruchomych niekoncesjonowanych i sklepu internetowego AMW zamieszczone są na stronie internetowej www.amw.com.pl
- Szczegółowe informacje: poz. 1-178 e-mail: m.kiciński@amw.com.pl, tel. 52 525 78 93, e-mail: m.jaroszewicz@amw.com.pl, tel. 52 525 78 23, poz. 179-183 e-mail: a.wenska@amw.com.pl, tel. 52 525 78 92 od poniedziałku do piątku w godz. 8.00-14.30.

Kredyt ekologiczny: miliony na zielone innowacje

MŚP będą mogły spłacić dotacją część kapitałową kredytu ekologicznego. Warto, aby odpowiednio przygotowały się do najbliższych edycji naboru

Dorota
Zawiślińska

d.zawiślińska@pb.pl ☎ 22-333-99-99

Komitet Monitorujący program Fundusze Europejskie dla Nowoczesnej Gospodarki zatwierdził kryteria wyboru projektów dotyczącą m.in. konkursu „Kredyt ekologiczny”. Jeszcze w maju przedstawiciele Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK) ogłoszą pierwszą edycję naboru, natomiast drugą – w sierpniu. Na każdy konkurs przeznaczają po 333 mln zł. Kredyt ekologiczny łączy finansowanie bezzwrotne w formie dotacji z dłużnym. Jego beneficjentami będą MŚP, a także dwie nowe kategorie przedsiębiorstw. Chodzi o firmy typu small mid-cap i mid-cap. Są to przedsiębiorstwa o średniej kapitalizacji, niebędące MŚP i zatrudniające odpowiednio: do 499 i do 3 tys. pracowników.

– To bardzo dobra wiadomość, że przedstawiciele BGK dopuszczają do udziału w konkursie wspomniane dwie nowe kategorie firm. Większe spółki często mają spore potrzeby dotyczące zwiększania efektywności energetycznej prowadzonego biznesu – mówi Anna Zaleska, starszy menedżer w Crido.

Audyt energetyczny

Agnieszka Wykrzykowska, senior menedżer w Grant Thornton, zwraca uwagę, że inwestycje, które będą mogły liczyć na finansowe wsparcie, muszą być związane z modernizacją dotychczas posiadanej przez przedsiębiorcę infrastruktury i przyczynić się do

zwiększenia energooszczędności procesów produkcyjnych firmy.

– Możliwe będzie też sfinansowanie projektów dotyczących unowocześnienia linii technologicznych, budynków, a także stworzenia lub zmodernizowania instalacji OZE wykorzystywanej na własny użytek. Konieczność realizacji takich przedsięwzięć będzie musiała wynikać z przeprowadzonego wcześniej audytu energetycznego. Natomiast warunkiem otrzymania dofinansowania będzie uzyskanie efektywności energetycznej projektu na poziomie 30 proc. – wyjaśnia Agnieszka Wykrzykowska.

Anna Zaleska podkreśla, że wspomniane dofinansowanie będzie miało postać premii ekologicznej. Umożliwi ona częściową spłatę zaciągniętego przez przedsiębiorcę kredytu w banku komercyjnym.

– Wysokość tej premii będzie mogła sięgać nawet 70 proc. wartości kosztów kwalifikowalnych projektu. Będzie zależała od wielkości firmy i lokalizacji inwestycji – tłumaczy starszy menedżer w Crido.

Zauważa, że wymagane minimum oszczędności tzw. energii pierwotnej w ramach projektu to 30 proc. w stosunku do tego, co uwzględnił jego zakres tematyczny.

– Co w sytuacji, gdy dużo wniosków o dofinansowanie otrzyma pozytywną ocenę? Wówczas każdy z nich będzie miał wyliczaną punktację według określonego schematu. Chodzi o stosunek poziomu oszczędności energii pierwotnej wynikającej z audytu energetycznego do wartości wydatków kwalifikowalnych przedsięwzięcia – podkreśla Anna Zaleska.

Jak dodaje, przedsiębiorca będzie mógł przeznaczyć kredyt z premią ekologiczną

ISTOTNY WYMÓG:

Warunkiem otrzymania dofinansowania z BGK będzie uzyskanie efektywności energetycznej projektu na poziomie 30 proc.

[FOT. ADOBE STOCK]

m.in. na wydatki związane z zakupem robót i materiałów budowlanych w celu poprawy efektywności energetycznej budynków. W grę wchodzi też wymiana środków trwałych na energooszczędne i modernizacja linii technologicznych.

Anna Zaleska zwraca uwagę także na konieczność przeprowadzenia – przed złożeniem wniosku o dofinansowanie – audytu energetycznego.

Bezpieczna forma wsparcia

Grzegorz Karwatowicz, prawnik w kancelarii SWK Legal, uważa, że kredyt ekologiczny jest ciekawą i bezpieczną formą wsparcia dla przedstawicieli biznesu.

– Nawet jeśli przedsiębiorca straci szansę na premię ekologiczną, czyli refundację czę-

ści kapitałowej kredytu, to i tak będzie miał zapewnione finansowanie projektu. Inaczej wygląda sytuacja w przypadku stwierdzenia jakichkolwiek nieprawidłowości w ramach przedsięwzięcia dofinansowanego tylko w formie dotacji. Wówczas firma może stracić źródło finansowania – podkreśla Grzegorz Karwatowicz.

Radzi, aby wnioskodawcy rzetelnie sporządzili audyt energetyczny. Wynikające z niego rekomendacje powinny być możliwe do wdrożenia.

– Dofinansowanie z kredytu ekologicznego pokryje koszty przedsięwzięcia prowadzącego do szeroko rozumianej efektywności energetycznej. Przedsiębiorca będzie musiał udowodnić możliwość jej osiągnięcia – konkluduje Grzegorz Karwatowicz. © P

Co można zyskać w rekrutacji dzięki psychometrii

Firmy poświęcają dużo czasu i pieniędzy na znalezienie odpowiedniego pracownika. Jak testy psychometryczne mogą pomóc zoptymalizować poszukiwania?

Celem pracodawców jest efektywna rekrutacja – dlatego wykorzystują różne metody, które pozwolą im pozyskać pracownika z najbardziej pożądanymi umiejętnościami. Jedną z nich są badania psychometryczne, czyli testy przeprowadzane na kartce papieru lub komputerze, które pozwalają określić cechy

osobowości i umiejętności konkretnej osoby. Stosowane są one głównie w pierwszych etapach rekrutacji, w celu zawężenia grona osób najlepiej pasujących do stanowiska pracy. Obejmują kilka obszarów tematycznych, umożliwiając ocenę inteligencji, umiejętności numerycznych, werbalnych i logicznych.

– W dużych międzynarodowych organizacjach takie testy są standardem. Zwiększając się świadomość polskich pracodawców na temat kosztów, jakie generuje rotacja spowodowana niedopasowaniem kandydata do zespołu, obowiązku i samej organizacji, powoduje, że jeszcze nieśmiało, ale coraz czę-

ściej sięgają po psychometrię – mówi Katarzyna Janusz, dyrektor HR w firmie Pivotal Polska.

Szybsza selekcja

Testy psychometryczne przygotowuje psycholog bądź zespół badaczy składający się np. z socjologa, statystyka, trenera karier i psychometry. Osoby poddawane badaniom powinny wyrazić pisemną zgodę na ich przeprowadzenie oraz otrzymać pełną informację o przebiegu procesu: celu testu, jego formule i konsekwencjach. Przedsiębiorstwo przeprowadzające badanie nie może udostępnić wniosków osobom postronnym, a kandydaci mają prawo wglądu do ich wyników.

– Zadaniem testów jest przyspieszenie selekcji kandydatów oraz wsparcie rekrutera w podjęciu obiektywnej decyzji co do danego aplikującego. Długofalowo mają obniżyć w firmie rotację wynikającą z niedopasowania kandydata do stanowiska pracy – mówi Filip Sobel, prezes firmy Staffly.

Według ekspertów narzędzie to można wykorzystywać podczas kwalifikacji do każdej branży. Dobór odpowiedniego testu zależy od obowiązków, jakie miałby wykonywać potencjalny kandydat.

– W IT, sektorze naukowym i tych, w których niezbędne są umiejętności techniczne i technologiczne, będziemy badali

rozumowanie logiczne, zaś testy umiejętności wykorzystamy przy ocenie szybkiego reagowania na nowe zadania, np. w dziale finansowym. Sprzedaż i marketing cechują się pracą pod presją czasu, dlatego nimi sprawdzimy zdolności do szybkiej adaptacji w zmieniającym się środowisku i kompetencje komunikacyjne – wylicza Katarzyna Janusz.

Dlaczego CV nie wystarcza

Niektórzy kandydaci zamieszczają w dokumentach aplikacyjnych dane, których wiarygodność może budzić wątpliwości. Podczas ich weryfikacji oraz w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej zespół rekrutujący bazu-

je wyłącznie na swoich odczuciach. Zdarza się, że aplikująca osoba ma bogate doświadczenie, a mało wyraziste CV, które obniża jej wartość. Dlatego standardową procedurę dobrze jest urozmaicać dodatkowymi narzędziami rekrutacyjnymi.

– Decyzja o wyborze kandydata na podstawie rozmowy i dokumentów nie daje gwarancji, że to najbardziej odpowiednia i kompetentna osoba. Testy psychometryczne są obiektywne i ograniczają do minimum przypadkowość. Dlatego dzięki weryfikacji i oszacowaniu potencjału kandydaty na podstawie badania wszyscy aplikujący mają równe szanse – konkluduje Katarzyna Janusz. [MM] © P

WEBINARIUM

Jakie rozwiązania podatkowe wspierają B+R

Jakie są zachęty inwestycyjne dla działalności B+R i na jakie ulgi podatkowe mogą liczyć firmy? Kim są innowacyjni pracownicy i czym jest IP Box? Czym jest porozumienie inwestycyjne inwestorów z Ministerstwem Finansów? Tego wszystkiego dowiedzą się przedstawiciele firm podczas bezpłatnego webinarium organizowanego przez Polską Agencję Inwestycji i Handlu

(PAIH) oraz Ministerstwo Finansów pt. „Rozwiązania podatkowe wspierające badania i rozwój w przedsiębiorstwach”. Seminarium rozpocznie się 23 maja o godz. 11 i będzie prowadzone w formule online. Skierowane jest do firm z różnych branż zainteresowanych działalnością badawczo-rozwojową. Liczba miejsc jest ograniczona. Szczegóły: www.paih.gov.pl. [JAK]

PulsFirmy

Jak chronić firmowe dane

Czy stosowanie przez MŚP zabezpieczania poczty mejlowej pomaga unicestwić ataki hakerów?

Eksperti od cyberochrony wskazują, że jednym z najskuteczniejszych sposobów wyłudzenia pieniędzy od firm jest atak typu BEC (ang. business email compromise), czyli przeprowadzany za pomocą poczty elektronicznej. Oszuści podszywają się pod pracownika przedsiębiorstwa, jego klienta lub kontrahenta.

W większości przypadków napaściny koncentrują swoje wysiłki na pracownikach mających dostęp do finansów firmy. Podstępnie nakłaniają ich do wykonania przelewów lub ujawnienia poufnych informacji. Cyberprzestępcy stosują socjotechnikę w wiadomościach mejlowych, natomiast rzadko zamieszczają w nich załączniki lub linki – tłumaczy Mateusz Ossowski, menedżer w firmie Barracuda Networks.

Ponadto, jak dodaje, oszuści często wykorzystują przejęte konta do wysyłania mejla, którego celem jest przekonanie jego odbiorcy, że wiadomość pochodzi od zaufanej osoby lub firmy. Chodzi o nakłonienie go do ujawnienia danych uwierzytelniających, przelania pieniędzy lub zalogowania się na prawdziwe konto w imieniu atakującego.

Jak ochronić firmę przed wspomnianymi atakami?

Oszuści robią wszystko, by ominąć tradycyjne zabezpieczenia. Dlatego przedsiębiorcy są zmuszani do stosowania nowych rodzajów ochrony. Najbardziej rozpowszechnione rozwiązanie polega na blokowaniu złośliwych wiadomości, w tym spamów, ataków phishingowych na dużą skalę, a także złośliwego oprogramowania i wirusów. Niestety, niektóre z wymienionych ataków mogą sprostać takiemu zabezpieczeniu – zauważa Mateusz Ossowski.

Aby uchronić firmę przed atakami socjotechnicznymi, warto zdecydować się na ochronę skrzynek mejlowych, która bazuje na tzw. interfejsach API. Umożliwiają one ich integrację.

To rozwiązanie umożliwia wgląd w komunikację mejlową każdej osoby zatrudnionej w przedsiębiorstwie. Wykorzystując sztuczną inteligencję, system tworzy schemat tożsamości każdego użytkownika. Kiedy dzieje się coś odbiegającego od normy, co nie zgadza się z tym schematem, sztuczna inteligencja oznacza takie wydarzenia jako potencjalnie niebezpieczne – wyjaśnia menedżer z Barracuda Networks. [DZ] © P

OGŁOSZENIE 46630

DYREKTOR ODDZIAŁU REGIONALNEGO W WARSZAWIE AGENCJI MIENIA WOJSKOWEGO

podaje do publicznej wiadomości wyciąg z ogłoszenia o pierwszym (I) ustnym przetargu nieograniczonym Nr 54/2023 na najem nieruchomości, stanowiącej lokal użytkowy o nr ewid. 2U-64, usytuowany częściowo na parterze i w piwnicy budynku wielomieszkaniowego, zarządzanego przez wspólnotę mieszkaniową, położonego w Warszawie w dzielnicy Mokotów przy ul. Raclawickiej 27, zlokalizowanym na dz. ew. 61 o pow. 0,1087 ha z obrębem 1-01-26, KW nr WA2M/00046644/1.

Umowa najmu na czas nieoznaczony. Wywoławczy miesięczny czynsz – 3 000 zł netto.

Wadium – 5 000 zł, którego termin wpłaty upływa w dniu 31.05.2023 r.

(pod uwagę brana jest data wpływu środków na rachunek bankowy Oddziału)

Przetarg odbędzie się w dniu 06.06.2023 r. o godz. 10:00. Przetarg zostanie przeprowadzony w siedzibie Oddziału Regionalnego w Warszawie Agencji Mienia Wojskowego przy ul. Chelmskiej 9 (parter, sala nr 005).

Ogłoszenie o przetargu, zawierające wszelkie szczegóły oraz warunki przystąpienia do przetargu wywieszono od dnia 17.05.2023 r. do dnia 31.05.2023 r. na tablicy ogłoszeń Oddziału Regionalnego w Warszawie Agencji Mienia Wojskowego przy ul. Chelmskiej 9 oraz Urzędu Dzielnicy Mokotów m. st. Warszawy przy ul. Rakowieckiej 25/27 oraz opublikowano w dniu 17.05.2023 r. na stronie internetowej www.amw.com.pl i w Biuletynie Informacji Publicznej. **Dodatkowe informacje:** 22 326 10 65 lub 22 326 10 10 (centrala).

Oddział Regionalny w Warszawie
04-247 Warszawa • ul. Chelmska 9,
tel.: +48 22 326-10-10 • fax: +48 22 326-10-01
e-mail: warszawa@amw.com.pl • www.amw.com.pl

OGŁOSZENIE 46629

WÓJT GMINY JAROSŁAW

podaje do publicznej wiadomości wyciąg z ogłoszenia o przetargu ustnym nieograniczonym na niżej wymienione nieruchomości stanowiące własność Gminy Jarosław.

OGŁASZA I - nieograniczony przetarg ustny w dniu 20.07.2023 r. w Urzędzie Gminy Jarosław, ul. Piekarska 5, pok. Nr 19, II piętro na sprzedaż:

- o godz. 9.00 - na sprzedaż nieruchomości budowlanej niezabudowanej, położonej w obrębie MAKOWISKO – oznaczonej w operacie ewidencji gruntów jako działka nr 111 o pow. 0,4409 ha – uwidoczniona w KW PR1J/00055650/5 – wg Miejscowego Planu Zagospodarowania Przemysłowego położona jest częściowo w konturze o symbolu 1P/U - tereny produkcyjno-usługowe, częściowo położona jest w konturze o symbolu 3KDD - tereny drogi publicznej dojazdowej – klasy D i częściowo położona jest w konturze o symbolu 1.KDG.3 - tereny dróg publicznych
Cena wywoławcza wynosi 127 000,00 zł brutto – wadium wynosi 15 000,00 zł.

- o godz. 9.10 - na sprzedaż nieruchomości budowlanej niezabudowanej, położonej w obrębie MAKOWISKO – oznaczonej w operacie ewidencji gruntów jako działka nr 112 o pow. 0,9688 ha – uwidoczniona w KW PR1J/00055650/5 – wg Miejscowego Planu Zagospodarowania Przemysłowego położona jest częściowo w konturze o symbolu 1P/U - tereny produkcyjno-usługowe i częściowo położona jest w konturze o symbolu 1.KDG.3 - tereny dróg publicznych
Cena wywoławcza wynosi 361 000,00 zł brutto – wadium wynosi 40 000,00 zł.

- o godz. 9.20 - na sprzedaż nieruchomości budowlanej niezabudowanej, położonej w obrębie MAKOWISKO – oznaczonej w operacie ewidencji gruntów jako działka nr 113 o pow. 4,9078 ha – uwidoczniona w KW PR1J/00055650/5 – wg Miejscowego Planu Zagospodarowania Przemysłowego położona jest częściowo w konturze o symbolu 1P/U - tereny produkcyjno-usługowe.
Cena wywoławcza wynosi 2 746 000,00 zł brutto – wadium wynosi 300 000,00 zł.

Warunkiem przystąpienia do przetargu jest wniesienie w pieniądzu wadium do dnia 14.07.2023 r. na rachunek bankowy Gminy Jarosław w Banku BNP Paribas S.A. Oddział Jarosław Nr 03 2030 0045 1110 0000 0094 6480 - podając miejscowość i nr działki na którą jest wpłacane wadium (decyduje data wpływu wadium na konto Gminy Jarosław).

Pełna treść ogłoszenia o przetargach została wywieszona na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy Jarosław, ul. Piekarska 5, 37-500 Jarosław, na tablicach ogłoszeń w miejscowościach w których są położone nieruchomości do sprzedaży a ponadto pełna treść ogłoszenia o przetargach została opublikowana na stronie internetowej Gminy Jarosław <https://gminajaroslaw.pl> - w zakładce ogłoszenia i w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Jarosław <https://bip.gminajaroslaw.pl> w zakładce - Przetargi/2Przetargi na nieruchomości.

Dokumentacja geod. prawna dotycząca nieruchomości jest do wglądu w Urzędzie Gminy Jarosław, ul. Piekarska 5, 37-500 Jarosław, pok. 29, w godz. 8-14-tej, tel. (16) 624-86-31.

Wójt Gminy Jarosław zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargów bez obowiązku podania przyczyny.

OGŁOSZENIE 46604

OBWIESZCZENIE WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Zgodnie art. 27a ust. 1, w związku z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (Dz. U. z 2022 r. poz. 273 ze zm.), niniejszym zawiadamiam, że w dniu 23 kwietnia 2023 r. zostało wszczęte postępowanie w sprawie wniosku o zmianę decyzji Nr 35/SPEC/2021 Wojewody Mazowieckiego z dnia 9 kwietnia 2021 r. o ustaleniu lokalizacji strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej dla inwestycji pn.:

inwestor: Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A.
ul. Warszawska 165, 05-520 Konstancin Jeziorna

inwestycja: „budowa linii 400 kV Kozienice-Miłosna”

Adres zamierzenia inwestycyjnego:
województwo mazowieckie,
powiat kozienicki,
gmina Magnuszew, jednostka ew. nr 140706_2
0014 Grzybów
działki ew. nr: 64/7, 63/6, 62/2, 62/4, 61/7, 61/8

Stosownie do treści art. 7 ust. 1 ww. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, informuję, że akta przedmiotowej sprawy znajdują się do wglądu w Wydziale Infrastruktury Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, pl. Bankowy 3/5, 00-950 Warszawa, gdzie do czasu wydania orzeczenia, strony mogą się zapoznać z materiałem dowodowym w niej zgromadzonym.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 pkt 2 ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, doręczenie zawiadomienia na adres wskazany w katastrze nieruchomości jest skuteczne.

Zawiadomienie, zgodnie z art. 49 Kpa uważa się za dokonane po upływie 14 dni, od dnia publicznego ogłoszenia w niniejszej sprawie.

Data publicznego obwieszczenia: 17 maja 2023 r.

WI-1.747.4.5.2021.JK/DW zm.2

OGŁOSZENIE 46631

WYCIĄG Z OGŁOSZENIA O PRZETARGU

RG.6840.1.2022.AW

BURMISTRZ MSZCZONOWA

ogłasza IV publiczny przetarg pisemny nieograniczony

NA SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI GRUNTOWEJ położonej w Mszczonowie, oznaczonej jako działka ew. nr 90/13 o pow. 2,2296 ha

I. Przedmiot przetargu:

Działka ew. nr 90/13 o pow. 2,2296 ha położona w Mszczonowie, stanowiąca własność Gminy Mszczonów, dla której Sąd Rejonowy w Żyrardowie V Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę wieczystą PL1Z/00030764/4. W miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego obejmującym fragment miasta Mszczonowa zatwierdzonym Uchwałą Nr XLVI/373/14 Rady Miejskiej w Mszczonowie z dnia 21 maja 2014 roku (Dz. Urz. woj. Mazowieckiego z 2014 roku, poz. 6686), przedmiotowa działka przeznaczona jest pod tereny obiektów produkcyjnych, składów, magazynów i zabudowy usługowej z wyłączeniem usług oświaty i ochrony zdrowia oraz opieki społecznej i innych o podobnym charakterze (dyspozycja planu 1P/U). Dnia 23 lutego 2022 roku podjęto Uchwałą Nr XLII/381/22 Rady Miejskiej w Mszczonowie, na mocy której dla działki 90/13 został wyznaczony Obszar IIIa celem przystąpienia do zmiany planu zagospodarowania przestrzennego. Zmiana dotyczyć ma wykluczenia w przeznaczeniu ww. Obszaru IIIa działalności związanej z gospodarowaniem odpadami.

II. Forma przetargu

Przetarg pisemny nieograniczony mający na celu wyłonienie podmiotu, który nabędzie prawo własności nieruchomości pod obiekty produkcyjne, magazynowe, magazynowe lub usługowe z wyłączeniem działalności związanej z gospodarowaniem odpadami.

III. Cena wywoławcza nieruchomości

Cena wywoławcza działki wynosi **3.562.000,00 zł netto** (słownie: trzy miliony pięćset sześćdziesiąt dwa tysiące złotych i 00/100).
Do ceny wylicytowanej w przetargu zostanie doliczony podatek od towarów i usług (VAT 23%).

IV. Termin i miejsce przetargu

Przetarg odbędzie się w dniu **20 lipca 2023 roku o godz. 14:00** w siedzibie Urzędu Miejskiego w Mszczonowie, Pl. Piłsudskiego 1, I piętro, Sala konferencyjna.

V. Termin składania ofert

Oferty w zaklejonej kopercie uniemożliwiającej identyfikację Oferenta z napisem „Przetarg na sprzedaż nieruchomości - dz. ew. nr 90/13 w Mszczonowie” należy składać w Biurze Podawczym Urzędu Miejskiego w Mszczonowie, Pl. Piłsudskiego 1 lub korespondencyjnie na adres: Urząd Miejski w Mszczonowie, Pl. Piłsudskiego 1, 96-320 Mszczonów **do dnia 14 lipca 2023 roku do godz. 15:00.**

O przyjęciu oferty decyduje data wpływu oferty do siedziby Urzędu Miejskiego w Mszczonowie.

Przetarg może się odbyć, chociażby wpłynęła tylko jedna oferta spełniająca warunki określone w ogłoszeniu o przetargu.

VI. Wysokość wadium, forma, termin i miejsce jego wniesienia

Wysokość wadium wynosi 179.000,00 zł (słownie: sto siedemdziesiąt dziewięć tysięcy złotych i 00/100). Wadium winno być wniesione w pieniądzu na konto Urzędu Miejskiego w Mszczonowie PKO Bank Polski S.A. nr: 08 1020 1042 0000 8502 0349 0448 do dnia 14 lipca 2023 roku.

Za dzień wniesienia wadium uważa się datę jego wpływu na konto bankowe Urzędu Miejskiego.

VII. Informacja o miejscu wywieszenia i publikacji ogłoszenia o przetargu oraz dane adresowe, pod którymi można uzyskać szczegółowe informacje dotyczące przetargu

Ogłoszenie o przetargu wywieszono na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Miejskiego w Mszczonowie oraz opublikowano na stronie internetowej www.bip.mszczonow.pl w zakładce „Nieruchomości Gminy-Ogłoszenie o przetargach na zbycie nieruchomości”, a także na stronie internetowej www.mszczonow.pl w zakładce „Samorząd-Nieruchomości Gminy- Ogłoszenie o przetargach na zbycie nieruchomości”. Informacje dotyczące przetargu oraz nieruchomości będącej przedmiotem przetargu można uzyskać w godzinach pracy Urzędu Miejskiego w Mszczonowie, Plac Piłsudskiego 1, II piętro pok. 23 lub pod numerem telefonu (46) 858-28-56.

Burmistrz Mszczonowa
mgr inż. Józef Grzegorz Kurek

Coraz więcej dłużników wśród firm

Klienci niepłacący na czas są problemem ośmiu na 10 firm. Przedsiębiorcy poświęcają średnio 82 dni w roku, aby odzyskać należne pieniądze.

Przedsiębiorstwa borykają się z galopującą inflacją, rosnącymi stopami procentowymi i dłużnikami. Według przedsiębiorców na poprawę sytuacji będzie trzeba jeszcze poczekać. Jak wynika z raportu Intrum „European Payment Report”, 72 proc. firm przewiduje, że wysoka inflacja potrwa jeszcze przez rok lub dłużej.

Koszty prowadzonej działalności i wysoka inflacja odbijają się na kondycji finansowej polskich firm. Muszą one poświęcać średnio 82 dni w roku na odzyskanie zaległych pieniędzy od klientów. 62 proc. badanych przedsiębiorców przyznało, że z tego powodu mają problem z płaceniem dostawcom w terminie. Ponad połowa (56 proc.) zapewnia, że mimo chęci szybko wywiązania się ze zobowiązań nie jest w stanie tego zrobić. Równocześnie siedmiu na 10 przedsiębiorców przyznało, że terminowe płatności są istotne z punktu widzenia budowania zaufania u kontrahentów i dostawców.

Problemem firm jest również luka płatnicza, czyli czas pomiędzy wskazanym na fakturze terminie zapłaty a datą przelewu. Wzrosła ona w ciągu roku w sektorze B2C do 10 dni (w 2022 r. było to dziewięć dni), a w B2B do 15 dni (wzrost z 11). Największy problem występuje w budżetówce – podmioty działające w sektorze publicznym płacą średnio po 69 dniach, a luka płatnicza, choć zmalała z zeszłorocznych 22 dni do 17, jest wciąż wysoka.

Najwyższym priorytetem dla firm w 2023 r. jest poprawa płynności finansowej (78 proc. wskazań). Równie duże znaczenie ma cięcie kosztów (74 proc. odpowiedzi), z kolei nieco ponad połowa przedsiębiorców (54 proc.) stawia na rozwój działalności.

Wydatki i brak płynności finansowej to największe bóle biznesu. Skalę problemu pokazuje zainteresowanie finansowaniem zewnętrznym w celu zachowania konkurencyjności. Chce po nie sięgać 42 proc. firm.

Wzmocnienie płynności finansowej w praktyce oznacza ograniczenie zjawiska opóźnionych płatności. Spośród 73 proc. firm pytanym przez Intrum, które stwierdziły, że podejmują kroki w tym kierunku, zdecydowanie najpopularniejszym rozwiązaniem jest skupienie się na wczesnych zaległościach, jak wskazuje 74 proc. badanych, a nie odkładanie problemu niepłacących klientów w czasie. Z naszego doświadczenia współpracy zarówno z mniejszymi firmami, jak i dużymi korporacjami wynika, że wtedy są największe szanse na odzyskanie należności, a klienci firm mogą wcześniej cieszyć się życiem wolnym od długów – zaznacza Krzysztof Krauze, prezes Intrum.

Sześciu na 10 ankietowanych (61 proc.) badanych uważa, że rosnąca inflacja będzie miała wpływ na terminowe regulowanie zobowiązań przez klientów w najbliższych 12 miesiącach. Podobny odsetek – 62 proc. przedsiębiorców – zakłada, że skoro już teraz ich klienci mają problem z wywiązaniem się z zobowiązań, to w najbliższym czasie wzrośnie liczba kontrahentów robiących przelewy po terminie. [JAK] © P

Wystąpienia publiczne: na co zwracać uwagę

Jak opanować sztukę przemawiania do wielu osób? Czy każdy menedżer może osiąść tę umiejętność?

Marta Maj

m.maj@pb.pl ☎ 22-333-99-99

Prelekcja na konferencji, udział w debacie, prezentacja w pracy, a nawet przemowa do grona pracowników mogą wywołać niepokój i stres. Dla większości z nas zabranie głosu przed grupą ludzi nie jest łatwe. Aby zmniejszyć treść, warto poznać metody operowania głosem lub tajniki mowy ciała. Jednak czy każdy może się ich nauczyć?

Fakty i mity

Czy aby umiejętnie występować publicznie, trzeba mieć talent? Eksperti od sztuki prezentacji twierdzą, że nie. Według nich to kwestia głównie ciężkiej pracy i treningu, a na doskonalenie tej zdolności potrzeba czasu. Dobrym przykładem jest znany film „Jak zostać królem”, który ukazuje przemianę króla Jerzego VI Windsora – od osoby opanowanej lękiem przed przemową do krasomówcy.

– Jeszcze nie spotkałam osoby, która nie mogłaby nauczyć się przemawiać publicznie, choć nie mogę wykluczyć, że takie przypadki mogą się zdarzyć. Występowanie przed ludźmi to wyćwiczona zdolność, podobnie jak bieganie czy gotowanie. Na to, czy dobrze wypadniemy podczas wystąpienia, składa się wiele czynników: nasze przygotowanie, kondycja psychofizyczna, rodzaj odbiorcy oraz to, czy znamy podstawowe zasady przemawiania – mówi Magdalena Biedniak, trenerka wystąpień publicznych.

Konieczność zabierania głosu publicznie i wygłaszania przemów do szerokiego grona – na żywo lub online – wpisana jest w obowiązki osób na wielu stanowiskach. I tak np. od prezesów czy członków zarządu oczekuje się wystąpień dotyczących np. planów czy kondycji ich spółek. To nierozdzielnie wiąże się z koniecznością poznania sztuki wystąpień publicznych.

– Paradoksem jest to, że ci, którym nieobce są zasady prezentacji, ćwiczą kilkakrotnie więcej niż osoby, które uważają, że jej nie potrafią. Dlaczego? Bo wiedzą, że efekt nie zależy tylko od ich umiejętności, lecz od przygotowania. Bardzo ważne jest także to, w jaki sposób mówimy. Kilkadziesiąt lat temu udowodniono naukowo, że mowa ciała odpowiada za większość – od 60 do 90 proc. – przekazu. Jeśli ktoś się jąka, mówi monotonna albo cicho, to choćby mówił najładniejsze rzeczy, uspi albo w minutę zirytuje odbiorców – wskazuje Magdalena Biedniak.

Ewentualne niedogodności

Specjaliści wskazują, że wystąpienia online są zdecydowanie bardziej skomplikowane,

▶ TRENING

CZYNI MISTRZA:

Eksperti przekonują, że sztuki prezentacji można się nauczyć. Na odbiór wystąpienia składa się wiele czynników: przygotowanie, kondycja psychofizyczna, rodzaj odbiorcy oraz znajomość podstawowych zasad przemawiania. [FOT. ADOBE STOCK]

bowiem wymagają więcej wysiłku w celu utrzymania uwagi słuchaczy. Przemawianie do np. kilkunastu awatarów wyświetlonych na ekranie zamiast wizerunku prawdziwych twarzy również jest dla mówcy trudne i nienaturalne. Różnica w poziomie odczuwania stresu może zależeć także od stawki wystąpienia. Dla wielu osób przemowa przed stuosobową załogą w pracy będzie mniej stresująca niż ta przed trzema inwestorami, którzy mogą pomóc sfinansować działania firmy.

Co ciekawe, z raportu z badań naukowców z uniwersytetów Stanford, Northwestern oraz Michigan dotyczącego dynamiki seminariów ekonomicznych i odbioru ich treści w zależności od płci osoby prezentującej, wynika, że kobiety są znacznie surowiej oceniane przez słuchaczy. Podczas seminariów, które posłużyły za próbę badawczą, prelegentkom zadawano więcej pytań oraz przerywano ich prezentacje już w pierwszych minutach. Do doświadczonych kobiet naukowców padało średnio o trzy i pół pytania więcej, a do tych, które były na początku drogi naukowej – ponad sześć pytań więcej w porównaniu do mężczyzn na tym samym etapie kariery. To pokazuje, że dla kobiet wystąpienia publiczne mogą stanowić trudniejsze wyzwanie.

Porady praktyków

Jak przygotować się do wystąpienia publicznego? Eksperti polecają zapoznanie się z podstawowymi zasadami mowy ciała. Zachęcają do przećwiczenia swojej przemowy na głos, nawet kilkadziesiąt razy. Wskazują bowiem, że za lwią część stresu

wystąpieniem w wielu przypadkach odpowiada słabe przygotowanie.

Przed dniem przemowy konieczna jest odpowiednia regeneracja: wyspanie się oraz utrzymanie względnie dobrej kondycji fizycznej. Ułatwi to opanowanie stresu. Warto skorzystać także z ćwiczeń uspokajających, takich jak np. wolne oddychanie.

– Im częściej trenuję wystąpienia, tym bardziej stają się zwyczajne. Jednak mimo to w moim przypadku trema nigdy nie znikła. Zawsze na kilka chwil, bezpośrednio przed wystąpieniem, potrzebuję czasu dla siebie, by skierować myśli na odpowiedni tor. To zawsze pomaga mi skoncentrować się i zapanować nad stresem. Dodatkowym ćwiczeniem jest wypowiadanie głośno i wyraźnie alfabetu, co pozwala rozgrzać struny głosowe. Motywująca muzyka jest również bardzo przydatna do wygenerowania pozytywnych emocji i radzenia sobie z ewentualną treścią – radzi Alicja Gackowska, prezes zarządu firmy Eco5Tech.

W wielu przypadkach na początku kariery na stanowisku prezesa szkolenie z wystąpień publicznych nie jest traktowane jako priorytet. Jednak im więcej sytuacji, w których trzeba reprezentować sprawę spółki na forum publicznym, tym częściej prezeski i prezesi podejmują współpracę z trenerami od wystąpień publicznych – nawet jeżeli do tej pory na myśl o przemawianiu odczuwali raczej pozytywne niż negatywne emocje. Wszystko po to, aby ich przemowy były bardziej profesjonalne. Warto więc rozważyć również taką drogę – poza podejmowaniem samodzielnych ćwiczeń w tym zakresie. © P

Urbanizacja

Smart city – to się opłaca

Inteligentne rozwiązania przynoszą miastom oszczędności. Na przykład efektywne zarządzanie oświetleniem może zmniejszyć wydatki na ten cel o 60 proc. – pokazała ankieta Orange Polska. Do upowszechnienia rozwiązań smart niezbędna jest edukacja

– Polskie miasta mają szansę czerpać wymierne korzyści z dynamicznie rozwijających się technologii smart city. Ich zastosowanie przekłada się na oszczędności w budżetach miejskich, ograniczenie wykorzystania zasobów naturalnych, a także na komfort mieszkańców – mówiła Małgorzata Ciechomska, dyrektorka smart city w Orange Polska, podczas prezentacji wyników ankiety przeprowadzonej wśród 77 małych, średnich i dużych miast.

Rosnące ceny energii elektrycznej i niepewna sytuacja geopolityczna powodują, że rozwiązania smart nie są fanaberią czy modą, lecz stają się wręcz koniecznością.

Pionierzy smart city

Nowoczesne narzędzia nie są przeznaczone wyłącznie dla dużych aglomeracji.

– Z naszego doświadczenia wynika, że to raczej niewielkie, ale sprawnie zarządzane miejscowości są pionierami smart city w Polsce. W Orange Polska mamy już na to ponad sto dowodów – informowała Małgorzata Ciechomska. Operator wdrożył już inteligentne rozwiązania w ponad stu miastach.

Z ankiety Orange, wynika, że największymi wyzwaniem dla miast są ekologia i produkcja zielonej energii, a także nadmierne zużycie energii elektrycznej. Na dalszych pozycjach znalazły się efektywne zarządzanie infrastrukturą miejską, utraty wody czy bezpieczeństwo.

Dobra wiadomość jest taka, że działać na rzecz poprawy sytuacji można od razu, poczynając od najprostszych rzeczy.

– Dziś jedna piąta energii na świecie zużywana jest do oświetlania ulic. Jeśli nie zadbamy o koszty i efektywność, energii zabraknie. W Polsce mamy 3,3 mln latarni. Ekspertki szacują, że 3 mln nadaje się do wymiany. To latarnie starej generacji: sodowe, rtęciowe. Zużywają mnóstwo prądu i są nieefektywne – mówiła Daria Drabik, ekspertka smart city w Orange Polska.

Wymiana na lampy LED-owe zmniejszyłaby zużycie energii nawet o ponad 60 proc.

Jest też inny ważki problem – przedsiębiorstwa wodociągowe tracą nawet do 80 proc. wody, która zwyczajnie wycieka z sieci. Mogą temu zapobiec technologie smart city. Efekty przynosi również odpowiedzialne korzystanie z zasobów.

– Inteligentne zarządzanie samymi tylko fontannami pomogło Barcelonie zaoszczędzić aż 0,5 mln dol. rocznie. Ta kwota robi wrażenie – mówiła Daria Drabik.

Przeszkody w rozwoju miast inteligentnych

Polskie ośrodki mają sporo do zrobienia. Ankieta Orange wskazuje, że 13 proc. miast nie ma w ogóle strategii rozwoju, a co piąte z tych, które ją posiadają, nie uwzględnia aspektów związanych ze smart city. Aż 54 proc. nie ma planów z tym związanych na kolejne trzy lata. Tymczasem, aby skutecznie skorzystać z inteligentnych rozwiązań, trzeba myśleć o ich wdrażaniu strategicznie i długofalowo.

Wśród największych przeszkód we wdrażaniu nowych rozwiązań są – zda-

niem ankietowanych miast – ograniczone budżety samorządów.

– Drugą kwestią to braki kadrowe, brak osób odpowiedzialnych za wdrażanie rozwiązań, czasem brak wiedzy i umiejętności. Technologie są nowe, cały czas się zmieniają. Trzeba się doszkaląć i na bieżąco przyswajać wiedzę. Trzecią rzeczą to trudności w przeprowadzeniu procedury zamówień publicznych – informowała Daria Drabik.

Michał Sobilo, koordynujący przeprowadzenie ankiety, podkreślał, że konieczna jest znajomość potrzeb mieszkańców. Tymczasem cztery na dziesięć miast tego nie bada.

– Mieszkańcy miast rozwiniętych, które wdrażały rozwiązania smart city i mierzyły efekty zmian, wskazywali średnio o połowę większe zadowolenie z życia w mieście – informował Michał Sobilo.

Istotnym elementem jest edukacja. Mieszkańcy powinni mieć wiedzę o tym, jaką wartość mogą przynieść tego typu projekty. Akcje uświadamiające pomogłyby przełamać bariery w rozwoju nowych technologii w krajowych ośrodkach miejskich.

– Istotną jest też rola ustawodawcy. Można ułatwić barierę wejścia i pozyskiwanie środków na tego typu inicjatywy, oferując programy zachęcające do inwestycji – mówił Michał Sobilo.

Inteligentne przejście

Jedną z form promocji rozwiązań smart city i budowania świadomości tego, jakie korzyści niesie wykorzystanie nowych technologii, był konkurs „Inteligentne przejście” zorganizowany przez Orange Polska w partnerstwie z firmą Alumast. Wystartowało w nim blisko 40 miast. O wygranej decydowały głosy mieszkańców. Przypisano im odpowiednie wagi, proporcjonalnie do liczebności danej aglomeracji. Dzięki temu mniejsze i więk-

► LEPSZE MIASTA:

W konkursie „Inteligentne przejście” zorganizowanym przez Orange Polska w partnerstwie z Alumast zwyciężyły 3 miasta – Świdwin, Iława i Rybnik. Ich mieszkańcy już wkrótce przekonają się, że nowe technologie naprawdę mogą usprawnić funkcjonowanie miast.

[FOT. ARC]

sze ośrodki miały równe szanse w głosowaniu.

Główną nagrodą były bezpieczne i inteligentne przejścia dla pieszych. Zwycięzcami zostały Świdwin, Iława i Rybnik.

– Bardzo nas ucieszyło zarówno tak duże zaangażowanie mieszkańców miast, jak i oddolne inicjatywy promujące konkurs. Docierały do nas sygnały, że w promocję zaangażowali się dyrektorzy szkół i przedszkoli, lokalni aktywiści, a nawet księża. Pojawiały się wpisy w mediach społecznościowych, drukowane były plakaty, a na ulicach wolontariusze z tablicami zachęcali do głosowania i tłumaczyli zasady, na przykład seniorom. To bardzo budujące, że konkurs wzbudził takie zainteresowanie – komentowała Daria Drabik.

Jak działa inteligentne przejście? Czujniki ruchu wykrywają pieszego już z odległości kilkunastu metrów i natychmiast aktywują świetlną i dźwiękową sygnalizację ostrzegawczą. Specjalny system doświetlania sprawia, że przechodzący są lepiej widoczni dla kierowców. Z kolei sygnały dźwiękowe ostrzegają mniej uważnych pieszych, że zbliżają się do pasów.

– Nowe technologie naprawdę mogą usprawnić funkcjonowanie miast. Cieszymy się, że już wkrótce przekonają się o tym mieszkańcy trzech miast, które zostały laureatami konkursu – podsumowała Daria Drabik.

PARTNEREM PUBLIKACJI JEST
ORANGE POLSKA

Oto najlepsze konta oszczędnościowe

Biorąc pod uwagę oczekiwane zakończenia cyklu podwyżek stóp procentowych, samo utrzymanie oferty oszczędnościowej byłoby uznane za sukces, tymczasem w kilku bankach oprocentowanie kont wzrosło

Po kilku miesiącach regularnej poprawy oprocentowania kont oszczędnościowych w marcu 2023 r. dało się zauważyć pierwsze pogorszenie. Coraz większa pewność ekonomistów w kwestii dalszych ruchów RPP spowodowała, że banki mniej chętnie walczyły o pieniądze klientów. Wydawało się, że na depozytach lepiej już nie będzie i warto sięgać po produkty oszczędnościowe, dopóki ich oprocentowanie nie znalazło się zbyt blisko zera.

Teraz jednak sytuacja znowu się zmieniła, a instytucje odświeżyły najpierw ofertę lokat, a potem kont oszczędnościowych. Nie tylko przywrócono wysokie oprocentowanie

i bardziej atrakcyjne warunki znanym już produktom, ale zaproponowano też nowe, również dla stałych klientów. Tego typu ruchy z pewnością są zaskoczeniem, ale oszczędzający raczej nie powinni narzekać. Przygotowaliśmy zestawienie najlepszych kont oszczędnościowych z podziałem na oferty dla wszystkich oraz wyłącznie nowych klientów. Brałimy pod uwagę przede wszystkim oprocentowanie i okres obowiązywania, ale również konieczność spełnienia dodatkowych i często uciążliwych wymogów. © P

Mikołaj Śmiłowski, m.smilowski@pb.pl ☎ 22-333-99-99

DLA NOWYCH KLIENTÓW

Nest Konto Oszczędnościowe – Nest Bank – 8,25 proc.

Odświeżona oferta Nest Banku ma słodko-gorzki smak. Jej oprocentowanie zostało wywinowane z 7,5 proc. do najwyższego na rynku poziomu, natomiast dostępność została ograniczona do nowych klientów, którzy spełnią kilka dodatkowych warunków. Będą musieli utworzyć konto osobiste i przez kolejne dwa miesiące dwukrotnie zapewnić wpływ 2 tys. zł oraz dokonać trzech transakcji kartą. Może to przyćmić takie korzyści jak trzymiesięczny okres trwania promocyjnego oprocentowania, kapitalizacja miesięczna i darmowe przelewy wewnętrzne. Granica wpłaty to 50 tys. zł.

Konto Oszczędnościowe – Citi Handlowy – 8,1 proc.

Jeden z najnowszych produktów wprowadzony w ramach nowej strategii Citi Handlowego, który porzucił aktualizowanie oferty standardowej i sięgnął po ofertę promocyjną, zgodnie z obecnym trendem rynkowym. Oprócz wysokiego oprocentowania uwagę przyciąga czteromiesięczny okres trwania i limit wpłaty

(100 tys. zł). Aby uzyskać każdy z tych przywilejów, należy wpłacić na ROR co najmniej 2 tys. zł i dokonać transakcji kartą na kwotę co najmniej 100 zł.

Otwarte Konto Oszczędnościowe w ofercie Bonus na start – ING Bank Śląski – 7 proc.

Oferta jest skierowana głównie do nowych klientów, natomiast dotychczasowi również mogą z niej skorzystać, jeżeli po 25 kwietnia 2023 r. nie korzystali z oferty oszczędnościowej. Za obowiązuje przez trzy miesiące oprocentowanie promocyjne dla kwot nie większych niż 600 tys. zł bank nie oczekuje żadnych dodatkowych czynności – obejście się nawet bez konta osobistego i nowych środków. Kapitalizacja odbywa się dopiero na koniec okresu, a oprocentowanie w ofercie standardowej to 1,5 proc. O ból głowy może przyprawić sposób naliczania oprocentowania promocyjnego, który dodatkowo motywuje oszczędzających do wstrzymania się przed wcześniejszą wypłatą pieniędzy. Bank co miesiąc nalicza odsetki wynikające z oprocentowania standardowego, a po trzech miesiącach wypłaca odsetki wynikające z oprocentowania podwyższenia do 7 proc.

Bank	Oprocentowanie (w proc.)	Maksymalna wpłata (w tys. zł)	Konto osobiste	Dodatkowe czynności
Nest Bank	8,25	50	tak	tak
Citi Handlowy	8,10	100	tak	tak
ING Bank Śląski	7,00	100	nie	nie
Bank Pekao	7,00	100	tak	nie
mBank	8,00	50	tak	tak

Źródło: Banki, Bankier.pl

Konto Oszczędnościowe – Bank Pekao – 7 proc.

Dawny lider zestawienia obniżył oprocentowanie, ale zachował takie atuty jak 183 dni obowiązywania, limit wpłaty sięgający 100 tys. zł oraz kapitalizację miesięczną. Wystarczy darmowe konto osobiste, status nowego klienta lub stałego, jeśli saldo na wszystkich rachunkach w ostatnich trzech miesiącach 2022 r. nie przekraczało 2 tys. zł. Dużo do życzenia pozostawia standardowa oferta, która zaczyna obowiązywać po upływie promocyjnej i daje tylko 2 proc. w skali roku.

Moje Cele – mBank – 8 proc.

Wysokie oprocentowanie zdaje się maleć, gdy spojrzymy na warunki wymagane, aby je

otrzymać. W teorii skierowane jest do nowych i obecnych klientów, natomiast obecni nie mogą mieć historii depozytowej dla okresu po 1 lutego 2023 r., chyba że w II półroczu 2022 r. wykonali 15 transakcji kartą miesięcznie, zapewnili miesięczny wpływ na konto osobiste co najmniej 2 tys. zł, płacili Blikiem i nie mieli konta mKonta Intensive. To tylko początek – po otrzymaniu promocyjnego oprocentowania trzeba się upewnić, że w każdym miesiącu suma wpływów na konto oszczędnościowe była większa od sumy obciążeń o minimum 100 zł. Oszczędzać można bowiem nie tylko przez jednorazową wpłatę na rachunek, ale też zaokrąglanie kwoty lub pobieranie określonego procentu od każdej transakcji na koncie osobistym.

DLA WSZYSTKICH KLIENTÓW

Elastyczne Konto Oszczędnościowe – VeloBank – 8 proc.

Oferta skierowana do wszystkich klientów, jednak tylko dla kwot wpłaconych po 4 kwietnia 2023 r. Warunki konto ma dość atrakcyjne, ponieważ oprócz stosunkowo wysokiego limitu kwot – sięgającego 200 tys. (między 200 a 400 tys. zł oprocentowanie to 6 proc.), dostępne są bezpłatne przelewy wewnętrzne w bankowości elektronicznej, a kapitalizacja jest comiesięczna. Okres trwania promocyjnego oprocentowania to trzy miesiące, po których kurczy się ono do standardowego 1,5 proc. dla kwot poniżej 100 tys. zł, 3 proc. dla kwot między 100 a 400 tys. zł oraz 6 proc. dla kwot między 400 tys. a milionem.

Konto Max Oszczędnościowe – Santander Bank – 8 proc.

Jeden z najnowszych produktów oszczędnościowych na rynku. Santander Bank, który do

niedawna proponował 2 proc. dla kwoty poniżej 100 tys. zł, teraz daje 8 proc. na okres do końca czerwca 2023 r. przy kapitalizacji miesięcznej i jednym darmowym przelewem miesięcznie. Konto osobiste jest wymagane, jeśli chcemy z oferty skorzystać przez internet – jeśli w oddziale czy telefonicznie, nie będzie potrzebne. Konieczna będzie jednak nowa kwota wpłacona po 3 marca.

Konto Oszczędnościowe Profit – Bank Millennium – 7,5 proc.

Nowe środki to tylko jedno z wielu wymagań, jakie przed oszczędzającymi stawia Millennium. Żeby otrzymać najbardziej atrakcyjną wersję produktu, trzeba nie tylko posiadać konto osobiste, ale też dokonać pięciu transakcji kartą lub Blikiem w ciągu miesiąca kalendarzowego – w przypadku niespełnienia tego warunku oprocentowanie spada do 6 proc. Maksymalna wpłata to 300 tys. zł, a kapitalizacja jest miesięczna. Okres obowiązywania promocji to 91 dni, potem oprocentowanie spada do 1,25 proc. dla

Bank	Oprocentowanie (w proc.)	Maksymalna wpłata (w tys. zł)	Konto osobiste	Dodatkowe czynności
Velo Bank	8,0	200	nie	nie
Santander Bank	8,0	100	nie/tak*	nie
Bank Millennium	7,5	300	tak	tak
PKO BP	7,5	brak	tak	nie
Santander Consumer Bank	7,0	50	nie	nie

* zależy od sposobu założenia

Źródło: Banki, Bankier.pl

środków poniżej 100 tys. zł i 1,5 proc. dla kwot między 100 a 250 tys. zł.

Konto Oszczędnościowe PLUS – PKO BP – 7,5 proc.

Kapitalizacja miesięczna i brak jakichkolwiek limitów wpłat są zadośćuczynieniem za krótki okres obowiązywania oprocentowania, który trwa 60 dni. Bank wymaga nowych kwot wpłaconych po 27 kwietnia 2023 r. oraz konta osobistego. Ponadto daje 2 proc. w skali roku w ofercie standardowej do 28 września

2023 r., po którym proponuje symboliczne 0,5 proc.

Rachunek oszczędnościowy – Santander Consumer Bank – 7 proc.

Nowy oferta Santander ma jedne z najbardziej przystępnych zasad obowiązywania. Dostępna dla wszystkich klientów i środków poniżej 50 tys. zł nie wymaga konta osobistego, żadnych transakcji czy regularnych wpłat, nie wiąże się z prowizją, nawet za przelewy zewnętrzne. Dostępna jest do 23 sierpnia 2023 r.

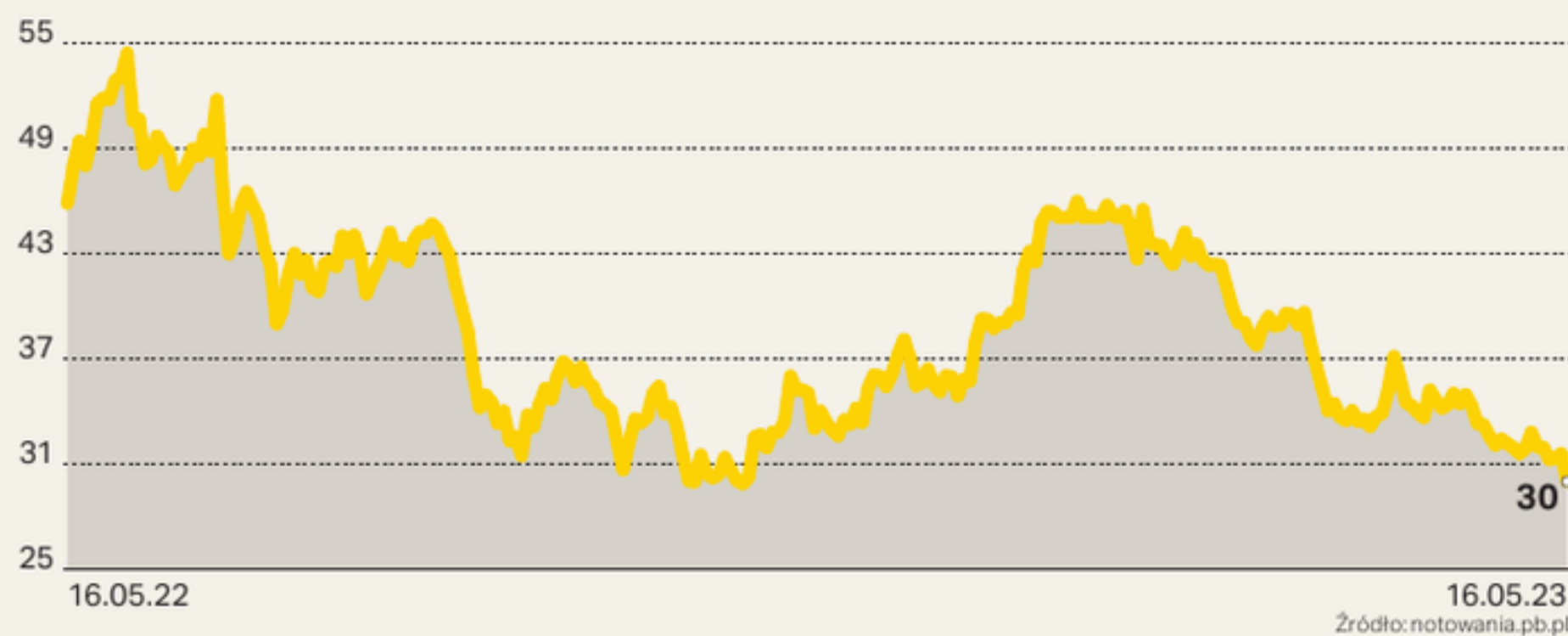
3,3

mln Tyle osób uczestniczy w pracowniczych planach kapitałowych. W porównaniu z lutym ich liczba wzrosła o 820 tys. [KZ]

PulsInwestora

W dołku

► Grupa Azoty – kurs w zł

Źródło: notowania.pb.pl

GIEŁDA

Słaby popyt doskwiera Azotom

Niska sprzedaż i import spoza Unii podbijają straty Azotów, a spółce nie pomagają nawet spadające ceny gazu. Sytuacja może się poprawić dopiero w III kwartale.

Tak dużej straty w Azotach nie spodziewał się chyba nikt. Ujemna EBITDA sięgająca 401 mln zł to nie tylko gorzej od konsensusu prognoz analityków, ale także więcej niż w poprzednim kwartale, kiedy strata sięgnęła 296 mln zł.

– Spodziewaliśmy się 375 mln zł straty EBITDA, więc jest trochę gorzej niż zakładaliśmy. Natomiast konsensus zakładał 103 mln zł straty. Zapewne jakieś zaburzenie w optyce wyników mogła wywołać kwota przyznanego wsparcia z NFOŚ w wysokości 234 mln zł – mówi Michał Kozak, analityk Trigon Domu Maklerskiego.

Grupa Azoty podała, że przychody w I kwartale wyniosły 3,9 mld zł, a strata netto sięgnęła 555 mln zł. Tymczasem konsensus zakładał przychody w wysokości 4,06 mld zł i stratę 253 mln zł. Rok temu firma miała znacznie lepsze wyniki – w I kwartale 2022 r. przychody przekraczały 6,8 mld zł, EBITDA wynosiła 1,34 mld zł, a zysk netto 882 mln zł.

Straty we wszystkich segmentach

W trzech kluczowych segmentach Azotów marża EBITDA była ujemna – w agro wyniosła minus 5,9 proc., w chemii minus 7,2 proc., a w tworzywach minus 28 proc. Jednym z powodów jest słaby popyt.

– W nawozach, chemii i tworzywach widać większe zatowarowanie klientów, słabszy popyt i próby ratowania sytuacji przez spółkę przez ograniczenia produkcyjne. W każdym z segmentów widać odkładanie zakupów

na później. Klienci, którzy dostrzegali ryzyko podażowe w zeszłym roku, mocniej uzupełnili zapasy, a teraz odkładają zakupy, obserwując korektę cen surowców. Podobny efekt, ale w dużo mniejszej skali, można zaobserwować na rynku sody kalcynowanej i szkła płaskiego, czyli w biznesie Ciechu – mówi Michał Kozak.

Na segment nawozów negatywnie wpływa rosnący w UE import mocznika, po tym jak Rada Europejska w grudniu zawiesiła cła. W chemii rosła sprzedaż jedynie siarki na eksport, a firma zmuszona była ograniczyć produkcję melaminy. Import negatywnie wpływał także na tworzywa, gdzie spadała zarówno cena, jak i wolumen sprzedaży poliamidu naturalnego.

– Do tego dochodzi prawdopodobnie nietrafiona polityka zabezpieczenia cen gazu, w przeciwieństwie do zeszłego roku, kiedy ceny surowca mocno rosły. Teraz sytuacja się odwróciła – spółka nie radzi sobie z dynamiką spadających cen gazu i energii – mówi Michał Kozak.

Wobec spadków cen energii słabo wypadł także segment energetyka.

– Szacowaliśmy o 70 mln zł mniejszą stratę na energetyce, która wyniosła minus 107 mln zł EBITDA, przy stracie na odsprzedaży energii elektrycznej. Biorąc pod uwagę korektę na cenie surowca w I kwartale 2023 r., można zakładać, że ten kwartał był pod tym względem wyjątkowy, a wyniki w kolejnych kwartałach w segmencie powinny być lepsze – mówi Michał Kozak.

Kowenanty zagrożone

Trudno spodziewać się, aby sytuacja finansowa spółki znacząco poprawiła się w II kwartale, ale Azoty liczą, że nastąpi to w III kwartale. Dlatego spółka w komunikacie poinformowała, że nie wyklucza możliwości przekroczenia dopuszczalnego poziomu wskaźnika dług netto/

EBITDA na koniec pierwszego półrocza.

– Ostrzeżenie spółki dotyczące możliwości przekroczenia wskaźnika dług netto do EBITDA w II kwartale 2023 r. jest zgodne z naszymi oczekiwaniami, jednak ma negatywny wydźwięk i nie przez wszystkich mogło zostać zdyskontowane w ostatnich tygodniach. Banki zapewne poczekają na efekty inwestycji, która ruszy pod koniec roku, i zobaczą, ile ona doda do wyniku, stąd możliwe negocjacje warunków kowenantowych – mówi Michał Kozak.

Ta inwestycja to Polimery Police, której stan zaawansowania przekracza 99 proc. Pod koniec kwietnia dostarczono do niej 1 tys. ton propylenu, aby przetestować instalacje. Mają one docelowo produkować do 437 tys. ton propylenu rocznie, a budżet projektu wynosi 1,8 mld USD.

– W II kwartale nie oczekujemy rewolucji, straty powinny być niższe, biorąc pod uwagę m.in. ograniczenia produkcji. Z drugiej strony II kwartał nie będzie zawierał już pozytywnego efektu jednorazowego w kwocie 234 mln zł. Polimery Police pewnie dopiero w IV kwartale tego roku lub I kwartale przyszłego roku w istotny sposób będą kontrybuować do wyników. Czeka na start tej inwestycji – mówi Michał Kozak.

Jednak zanim to nastąpi, oczekiwania rynkowe będą musiały dostosować się do sytuacji spółki.

– Konsens na cały rok wydaje się wysoki. My oczekujemy tylko 550 mln zł, a oczekiwania rynkowe powinny zostać zrewidowane. Na razie utrzymujemy nastawienie negatywne, z rekomendacją „sprzedaj” – mówi Michał Kozak.

On sam wycenia akcje spółki na 29,9 zł, a ich kurs od początku roku spadł o 24 proc. do około 30 zł. ©

Marek Muszyński
m.muszynski@pb.pl ☎ 22-333-99-99

Rekomendacje

Analityk poleca akcje Relpolu

Kurs Relpolu, notowanego na GPW producenta przekładników magnetycznych, wzrósł niemal o 6 proc. po publikacji aktualizacji rekomendacji od analityków DM BDM.

W raporcie z 16 maja o godz. 8.55 Krzysztof Pado, analityk DM BDM, podniósł zalecenie z „trzymaj” do „kupuj”, a cenę docelową z 5,62 do 8,03 zł. „Spółce w ostatnich miesiącach udało się ustabilizować sytuację po stronie produkcyjnej, mniej odczuwalna staje się presja po stronie kosztowej. Po stronie popytowej trudniejsze otoczenie w przemyśle i budownictwie czy ucięcie

sprzedaży do Rosji udaje się rekompensować przez dobrą koniunkturę w branży OZE czy wzrost popytu z kierunku azjatyckiego (Bliski Wschód)” – napisał w uzasadnieniu Krzysztof Pado.

Jak podkreśla, ryzykiem dla spółki jest ewentualne dalsze umocnienie złotego do euro, jednocześnie jednak firma dobrze pozycjonuje się w idei nearshoringu i transformacji energetycznej. „Uważamy, że rynek nie dyskontuje w obecnej wycenie możliwej ścieżki poprawy wyników przez spółkę” – dodał Krzysztof Pado. [KZ] ©

OGŁOSZENIE

4 6 6 2 5

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

IF-AB.7840.2.25.2023.MN
(pop. IF-AB.7840.5.3.2023.MN)

Wrocław, dnia 12 maja 2023 r.

OBWIESZCZENIE WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Na podstawie art. 10 ust. 1, art. 13 ust. 1, ust. 3 i ust. 4 oraz pkt 11 załącznika do ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2022 r., poz. 273, z późn. zm.), art. 82 ust. 3 pkt 5a ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 682, z późn. zm.) oraz art. 49 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tekst jednolity: Dz. U. z 2023 r., poz. 775)

zawiadamiam,

że na wniosek Inwestora – Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., ul. Warszawska 165, 05-520 Konstancin – Jeziorna, działającego przez pełnomocnika Pana Grzegorza Kapłańskiego, w dniu 12 maja 2023 r. Wojewoda Dolnośląski wydał decyzję Nr 29/23 zatwierdzającą projekt zagospodarowania terenu i projekt architektoniczno – budowlany oraz udzielającą pozwolenia na budowę strategicznej inwestycji w zakresie sieci przesyłowej dla zamierzania budowlanego:

„Rozbudowa stacji elektroenergetycznej SE Mikułowa o dodatkowe pole liniowe 400 kV nr 7 wraz z infrastrukturą niezbędną do jego funkcjonowania” przewidzianego do realizacji na działce nr 340, AM-1, obręb 0005 Mikułowa, jedn. ewid. 022505_2 Sulików w ramach zadania „Budowa linii 400 kV Mikułowa – Świebodzice oraz rozbudowa stacji 400/220/110 kV Mikułowa i stacji 400/220/110 kV Świebodzice”.

W myśl art. 25 ust. 1 ustawy o przygotowaniu i realizacji strategicznych inwestycji w zakresie sieci przesyłowych, decyzja podlega natychmiastowemu wykonaniu.

W związku z powyższym, zgodnie z art. 49 Kodeksu postępowania administracyjnego, wskazuję dzień 17 maja 2023 r. – data ukazania się obwieszczenia na tablicy ogłoszeń Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, Urzędu Gminy Sulików, w Biuletynach Informacji Publicznej, na stronach podmiotowych wymienionych Urzędów oraz w prasie o zasięgu ogólnopolskim. Zawiadomienie niniejsze po upływie czternastu dni od wskazanego powyżej terminu uważa się za dokonane ze skutkiem prawnym z dniem 31 maja 2023 r.

Od decyzji przysługuje odwołanie do Głównego Inspektora Nadzoru Budowlanego za pośrednictwem Organu wydającego decyzję w terminie 14 dni od dnia, w którym nastąpiło obwieszczenie o jej wydaniu w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim we Wrocławiu. Zawiadomienie w drodze publicznego obwieszczenia uważać się będzie za dokonane z dniem 31 maja 2023 r. Rozpoczęcie biegu terminu do wniesienia odwołania nastąpi z dniem 1 czerwca 2023 r. Odwołanie powinno zawierać zarzuty odnoszące się do decyzji, określać istotę i zakres żądania będącego przedmiotem odwołania oraz wskazywać dowody uzasadniające żądanie.

W trakcie biegu terminu do wniesienia odwołania strona może zrzec się prawa do wniesienia odwołania wobec organu administracji publicznej, który wydał decyzję. Z dniem doręczenia organowi administracji publicznej oświadczenia o zrzeczeniu się prawa do wniesienia odwołania przez ostatnią ze stron postępowania, decyzja staje się ostateczna i prawomocna.

Strony postępowania będą przyjmowane wyłącznie po uprzednim umówieniu terminu wizyty telefonicznie lub emaliowo:

– (71) 340-67-75 (email: m.nowak@duw.pl).

PulsInwestora

Stopy zwrotu — krótki dystans (1T, 1M, 3M)

AKCJI POLSKICH	Data	Zmiana tydzień [%]	Zmiana miesiąc [%]	Zmiana 3 mies. [%]
1. QUERCUS Iev (Parasolowy SFIO)	05-15	2.6	9.1	7.0
2. Beta ETF WIG20lev Portfelowy FIZ	05-15	2.6	8.7	6.7
3. Goldman Sachs Indeks Odpowiedzialnego Inwestowania A205-12	05-12	3.0	7.8	5.7
4. Goldman Sachs Indeks Odpowiedzialnego Inwestowania	05-12	3.0	7.8	5.6
5. AGIO Akcji Małych i Średnich Spółek (USD)	05-10	2.9	7.5	19.3
AGIO Akcji Małych i Średnich Spółek (EUR)	05-10	3.8	7.4	17.2
PZU Akcji Polskich (EUR) (PZU FIO Parasolowy)	05-15	3.2	6.8	14.2
Generali Korona Akcje (Generali Fundusze FIO)	05-12	2.3	6.8	6.0
Goldman Sachs Polski Odpowiedzialnego Inwestowania	05-12	2.4	6.4	7.1
Goldman Sachs Akcji (Goldman Sachs FIO)	05-12	2.6	6.3	6.0
Skarbiec Akcja (Skarbiec FIO)	05-15	1.8	5.7	9.9
Allianz Spółek Dywidendowych	05-15	0.9	5.2	13.7
Allianz Polskich Akcji (Allianz Duo FIO)	05-15	1.7	4.7	9.4
Esaliens Akcji (Esaliens Parasol FIO)	05-12	3.6	4.6	6.3
Beta ETF WIG20TR Portfelowy FIZ	05-15	1.4	4.6	4.5
Rockbridge Neo Akcji A1 (Rockbridge Neo FIO)	05-15	1.9	4.5	4.9
Rockbridge Neo Akcji (Rockbridge Neo FIO)	05-15	1.9	4.5	4.8
AGIO Akcji Małych i Średnich Spółek (AGIO SFIO)	05-10	2.9	4.4	12.4
Rockbridge Akcji (Rockbridge FIO Parasolowy)	05-15	1.9	4.2	5.5
Allianz Selektywny (Allianz FIO)	05-15	2.2	4.2	9.2
VIG / C-QUADRAT Akcji (VIG / C-QUADRAT FIO)	05-15	0.9	4.2	7.9
Beta ETF WIGtech Portfelowy FIZ	05-15	1.5	4.1	3.7
VIG / C-QUADRAT Akcji A (VIG / C-QUADRAT FIO)	05-15	0.8	4.0	7.6
Generali Akcje Małych i Średnich Spółek	05-12	2.0	4.0	11.7
Investor Fundamentalny Dywidend i Wzrostu	05-15	1.8	3.9	8.3
PKO Akcji Rynku Polskiego A1 (Parasolowy FIO)	05-15	1.6	3.9	5.1
AGIO Akcji PLUS (AGIO PLUS FIO)	05-15	1.2	3.9	11.1
PKO Akcji Rynku Polskiego A2 (Parasolowy FIO)	05-15	1.6	3.9	5.1
PKO Akcji Rynku Polskiego A3 (Parasolowy FIO)	05-15	1.6	3.9	5.1
PKO Akcji Rynku Polskiego (Parasolowy FIO)	05-15	1.6	3.9	5.1
Credit Agricole Akcyjny (Credit Agricole FIO)	05-15	1.6	3.9	7.3
inPZU Akcje Polskie 0 (inPZU SFIO)	05-15	1.7	3.9	5.2
inPZU Akcje Polskie (inPZU SFIO)	05-15	1.7	3.9	5.2
Santander Prestiz Akcji Polskich	05-15	1.5	3.8	7.6
Noble Fund Akcji Polskich (Noble Funds FIO)	05-15	1.6	3.8	5.2
Pekao Akcji - Aktywna Selekcja (Pekao FIO)	05-15	1.9	3.7	6.9

Stopy zwrotu — krótki dystans (1T, 1M, 3M)

OBLIGACJI	Data	Zmiana tydzień [%]	Zmiana miesiąc [%]	Zmiana 3 mies. [%]
1. AGIO Kapitał (USD) (AGIO SFIO)	05-10	0.4	4.4	7.5
2. AGIO Kapitał (EUR) (AGIO SFIO)	05-10	1.3	4.3	5.6
3. Superfund Spokojna Inwestycja Plus (EUR)	05-15	2.1	3.7	8.5
4. Esaliens Obligacji (Esaliens Parasol FIO)	05-12	0.5	3.2	5.0
5. Millennium Obligacji Globalnych (EUR)	05-15	1.5	3.1	7.3
Rockbridge Obligacji Korporacyjnych (USD)	05-15	0.2	2.8	9.9
Rockbridge Obligacji 2 (Rockbridge FIO Parasolowy)	05-15	-0.0	2.4	3.8
Goldman Sachs Obligacji A2 (Goldman Sachs FIO)	05-12	0.4	2.3	-
Goldman Sachs Obligacji (Goldman Sachs FIO)	05-12	0.3	2.2	2.9
Pekao Dłużny Aktywny	05-15	0.0	2.2	3.2
Generali Obligacje Aktywne (Generali Fundusze SFIO)	05-12	0.1	2.1	3.4
Pocztowy Obligacji (Pocztowy SFIO)	05-15	0.2	2.0	3.2
Santander Prestiz Obligacji Skarbowych	05-15	-0.0	2.0	3.2
Santander Obligacji Skarbowych (Santander FIO)	05-15	-0.0	2.0	3.2
Rockbridge Lokata Plus (Rockbridge FIO Parasolowy)	05-15	0.1	2.0	11.2
Generali Korona Obligacje (Generali Fundusze FIO)	05-12	0.3	2.0	3.1
Superfund Spokojna Inwestycja Plus (USD)	05-15	0.6	1.9	9.6
Franklin Elastycznego Dochodu (FT FIO)	05-12	0.2	1.9	3.4
Ipopema Obligacji (Ipopema SFIO)	05-15	0.3	1.9	3.2
Allianz Obligacji Dynamiczny (Allianz Duo FIO)	05-15	0.1	1.9	3.7
Ipopema Dłużny (Ipopema SFIO)	05-15	0.0	1.9	2.2
Franklin Elastycznego Dochodu B (FT FIO)	05-12	0.2	1.9	3.3
Goldman Sachs Indeks Obligacji (Goldman Sachs FIO)	05-12	0.3	1.8	2.6
ALIOR Obligacji (ALIOR SFIO)	05-15	-0.0	1.8	3.1
QUERCUS Obligacji Skarbowych (Parasolowy SFIO)	05-15	-0.2	1.8	3.7
Allianz Polskich Obligacji Skarbowych A2 (Allianz FIO)	05-15	-0.1	1.7	3.1
Noble Fund Obligacji (Noble Funds FIO)	05-15	0.0	1.7	3.2
PKO Obligacji Długoterminowych A1	05-15	-0.0	1.7	3.3

Stopy zwrotu — krótki dystans (1T, 1M, 3M)

STABILNEGO WZROSTU	Data	Zmiana tydzień [%]	Zmiana miesiąc [%]	Zmiana 3 mies. [%]
1. Esaliens Senior FIO	05-12	1.3	3.4	5.1
2. Generali Stabilny Wzrost (Generali Fundusze FIO)	05-12	1.1	3.4	4.3
3. Goldman Sachs Stabilnego Wzrostu	05-12	1.0	3.4	3.5
4. Allianz Stabilnego Inwestowania (Allianz Duo FIO)	05-15	0.6	2.7	6.0
5. Allianz Stabilnego Wzrostu (Allianz FIO)	05-15	0.5	2.5	5.7
Rockbridge Stabilnego Wzrostu	05-15	0.5	2.3	3.6
Pekao Stabilnego Wzrostu (Pekao FIO)	05-15	0.6	2.3	4.6
Credit Agricole Stabilnego Wzrostu	05-15	0.3	2.3	4.4
Rockbridge Neo Stabilnego Wzrostu	05-15	0.7	2.2	3.0
Investor Zabezpieczenia Emerytalnego (Investor FIO)	05-15	0.4	2.1	3.8
Skarbiec III Filar (Skarbiec FIO)	05-15	0.4	1.9	4.2
Millennium Stabilnego Wzrostu (Millennium FIO)	05-15	0.2	1.8	4.0

Stopy zwrotu — długi dystans (6M, 12M, 3Y)

AKCJI POLSKICH	Data	Zmiana 6 mies. [%]	Zmiana 12 mies. [%]	Zmiana 3 lata [%]
1. AGIO Akcji Małych i Średnich Spółek (USD)	05-10	47.9	41.2	118.7
2. mBank Innowacji PL (mBank FIO)	05-15	27.8	39.5	56.3
3. AGIO Akcji Małych i Średnich Spółek (EUR)	05-10	35.7	35.7	115.7
4. BNP Paribas Małych i Średnich Spółek	05-15	28.3	32.8	132.0
5. AGIO Akcji Małych i Średnich Spółek (AGIO SFIO)	05-10	31.2	31.9	116.1
Skarbiec Akcja (Skarbiec FIO)	05-15	19.1	26.0	37.5
Ipopema Małych i Średnich Spółek (Ipopema SFIO)	05-15	21.8	25.4	-
Beta ETF SWIG80TR Portfelowy FIZ	05-15	26.0	25.1	-
Skarbiec Małych i Średnich Spółek (Skarbiec FIO)	05-15	17.7	24.4	41.1
Goldman Sachs Polski Odpowiedzialnego Inwestowania	05-12	17.5	24.2	47.5
AGIO Akcji PLUS (AGIO PLUS FIO)	05-15	22.2	24.0	77.8
Santander Akcji Małych i Średnich Spółek	05-15	26.0	23.2	82.7
Rockbridge Akcji Małych i Średnich Spółek (USD)	05-15	26.1	22.8	17.8
Pekao Dynamicznych Spółek (Pekao FIO)	05-15	20.7	22.5	65.3
Millennium Dynamicznych Spółek (Millennium FIO)	05-15	21.4	22.3	51.9
Rockbridge Neo Akcji Małych Spółek A1	05-15	24.4	21.6	-
Allianz Selektywny (Allianz FIO)	05-15	17.9	21.4	64.2
Rockbridge Neo Akcji Małych Spółek	05-15	24.3	21.3	60.9
PZU Akcji Polskich (EUR) (PZU FIO Parasolowy)	05-15	22.8	21.2	-
VIG / C-QUADRAT Akcji (VIG / C-QUADRAT FIO)	05-15	15.6	21.1	-
QUERCUS Agresywny (Parasolowy SFIO)	05-15	20.3	21.1	101.1
Allianz Spółek Dywidendowych	05-15	23.0	20.5	62.6
Goldman Sachs Akcji (Goldman Sachs FIO)	05-12	15.4	20.5	44.6
Generali Akcje Małych i Średnich Spółek	05-12	24.6	20.3	45.6
ALIOR Akcji (ALIOR SFIO)	05-15	22.1	20.0	-
Goldman Sachs Indeks Odpowiedzialnego Inwestowania A2	05-12	15.7	19.8	34.8
PZU Akcji PLUS (AGIO PLUS FIO)	05-15	20.5	19.8	51.3
PZU Akcji Małych i Średnich Spółek	05-15	20.5	19.8	51.3
VIG / C-QUADRAT Akcji A (VIG / C-QUADRAT FIO)	05-15	14.8	19.6	-
Goldman Sachs Indeks Odpowiedzialnego Inwestowania	05-12	15.6	19.5	33.9
Credit Agricole Akcyjny (Credit Agricole FIO)	05-15	17.8	18.7	62.7
Pekao Akcji - Aktywna Selekcja (Pekao FIO)	05-15	14.8	18.4	52.3
Generali Korona Akcje (Generali Fundusze FIO)	05-12	15.2	18.3	35.5
Santander Prestiz Akcji Polskich	05-15	18.0	18.2	61.0
Millennium Akcji (Millennium FIO)	05-15	15.9	18.1	38.4
BNPP Akcji (BNPP FIO)	05-15	16.3	17.5	57.6

Stopy zwrotu — długi dystans (6M, 12M, 3Y)

OBLIGACJI	Data	Zmiana 6 mies. [%]	Zmiana 12 mies. [%]	Zmiana 3 lata [%]
1. Rockbridge Obligacji 2 (Rockbridge FIO Parasolowy)	05-15	20.8	33.7	17.9
2. Rockbridge Obligacji Korporacyjnych (USD)	05-15	19.2	24.0	10.8
3. Rockbridge Lokata Plus	05-15	37.9	19.6	16.0
4. Superfund Spokojna Inwestycja Plus (USD)	05-15	17.2	18.0	13.5
5. Pekao Dłużny Aktywny	05-15	12.3	17.6	-
PZU Energia Konserwatywny	05-15	11.3	16.6	17.7
AGIO Kapitał (USD) (AGIO SFIO)	05-10	19.9	16.5	18.0
Rockbridge Obligacji (Rockbridge FIO Parasolowy)	05-15	9.0	16.1	3.4
Santander Obligacji Skarbowych (Santander FIO)	05-15	12.5	15.2	-2.1
ALIOR Obligacji (ALIOR SFIO)	05-15	11.5	15.1	-5.2
Santander Prestiz Obligacji Skarbowych	05-15	12.3	14.7	-2.4
Rockbridge Obligacji Korporacyjnych	05-15	8.9	14.7	8.7
Allianz Polskich Obligacji Skarbowych A2 (Allianz FIO)	05-15	11.0	14.6	-
Allianz Obligacji Dynamiczny (Allianz Duo FIO)	05-15	12.0	14.2	-9.6
Millennium Obligacji Globalnych (USD)	05-15	15.2	13.8	8.4
Pekao Obligacji - Dynamiczna Alokacja 2 (Pekao FIO)	05-15	9.1	13.3	0.5
Allianz Polskich Obligacji Skarbowych (Allianz FIO)	05-15	10.3	13.2	-6.0
Superfund Spokojna Inwestycja Plus (EUR)	05-15	11.2	13.0	12.9
Pekao Obligacji - Dynamiczna Alokacja FIO	05-15	8.7	12.7	1.9
mBank Obligacji (mBank FIO)	05-15	10.0	12.6	-3.7
SG&B Dłużny (Generali Fundusze SFIO)	05-12	9.8	12.4	-8.7
Franklin Elastycznego Dochodu (FT FIO)	05-12	11.0	12.3	-
QUERCUS Obligacji Skarbowych (Parasolowy SFIO)	05-15	11.2	12.2	-12.1
Generali Obligacje Aktywne (Generali Fundusze SFIO)	05-12	12.9	12.1	-15.1
VIG / C-QUADRAT Obligacji (VIG / C-QUADRAT FIO)	05-15	8.7	12.1	-
Goldman Sachs Obligacji (Goldman Sachs FIO)	05-12	10.7	12.1	-1.1
AGIO Kapitał (EUR) (AGIO SFIO)	05-10	10.0	11.9	16.4
Pekao Obligacji Plus (Pekao FIO)	05-15	8.4	11.9	-0.7

Stopy zwrotu — długi dystans (6M, 12M, 3Y)

STABILNEGO WZROSTU	Data	Zmiana 6 mies. [%]	Zmiana 12 mies. [%]	Zmiana 3 lata [%]
1. Rockbridge Stabilnego Wzrostu	05-15	11.0	16.4	10.6
2. Pekao Stabilnego Wzrostu (Pekao FIO)	05-15	12.1	16.4	15.7
3. Credit Agricole Stabilnego Wzrostu	05-15	12.7	15.0	12.3
4. Goldman Sachs Stabilnego Wzrostu	05-12	11.3	14.4	10.4
5. Allianz Stabilnego Wzrostu (Allianz FIO)	05-15	12.5	14.2	16.2
Esaliens Senior FIO	05-12	12.9	14.1	5.7
Generali Stabilny Wzrost (Generali Fundusze FIO)	05-12	14.2	13.8	3.0
Skarbiec III Filar (Skarbiec FIO)	05-15	10.9	13.3	-13.6
Millennium Stabilnego Wzrostu (Millennium FIO)	05-15	10.0	12.0	10.4
Allianz Stabilnego Inwestowania (Allianz Duo FIO)	05-15	10.9	10.9	9.8
Santander Stabilnego Wzrostu (Santander FIO)	05-15	10.5	10.4	8.8
PZU Stabilnego Wzrostu Mazurek	05-15	10.1	10.2	-0.6

REKLAMA

Subfundusz/Fundusz	Data	Wycena [PLN]	Zmiana [%]	Zmiana w br. [%]
QUERCUS Global Growth	2023-05-15	128,80	0,37	16,66
QUERCUS Agresywny	2023-05-15	268,02	-0,20	14,90
QUERCUS Iev	2023-05-15	37,43	-0,21	13,56
QUERCUS Gold	2023-05-15	69,74	0,10	10,91
QUERCUS Stabilny	2023-05-15	125,18	-0,48	9,24
QUERCUS Obligacji Skarbowych	2023-05-15	70,58	-0,59	7,28
QUERCUS Multistrategy FIZ	2023-04-28	1 623,30	1,15	6,84
QUERCUS Dłużny Krótkoterminowy	2023-05-15	82,90	0,02	5,47
QUERCUS Ochrony Kapitału	2023-05-15	167,48	0,05	4,56
QUERCUS Global Balanced	2023-05-15	128,59	0,16	3,63
QUERCUS Silver	2023-05-15	93,37	0,48	1,33
QUERCUS Short	2023-05-15	59,89	0,08	-4,15

Nowe odcinki podcastu w każdy piątek

Ponad 1300 rozmów

Słuchaj na pb.pl/dosluchania lub w swojej aplikacji podcastowej

Na podcasty zaprasza

BNP PARIBAS

REKLAMA

KONFERENCJA

Prawo dla PR-owców

Przewodnik prawny dla PR-owców i działów komunikacji

4 lipca 2023 | WARSZAWA

Naucz się współpracować z dziennikarzami zgodnie z prawem

Sprawdź, jakie działania prawne możesz zastosować po wybuchu afery medialnej

Poznaj wyzwania PR-owe związane z fake newsami

Sprawdź, jak wykorzystać nowe technologie w komunikacji

Poznaj szczegółowe regulacje współpracy

Zgłoś udział na stronie: konferencje.pb.pl

Partner merytoryczny

Słusarek Kubicki Pieczyk

WALUTY

Co wpływa na kurs dolara?

Warto wiedzieć, jakie czynniki gospodarcze, polityczne i socjologiczne decydują o kursie amerykańskiej waluty i dlaczego jest ona taka ważna

Mikołaj
Śmiłowski

m.smilowski@pb.pl 22-333-99-99

Nie bez powodu dolar zwany jest królem świata walut. Jego status na rynkach finansowych wynika z tego, jak często jest używany. Według danych Międzynarodowego Funduszu Walutowego ponad 40 proc. światowego długu wyemitowane zostało w dolarze, a 60 proc. aktywów rezerwowych banków centralnych to dolary. Ponadto wiele instrumentów finansowych jest denominowanych w amerykańskiej walucie, podobnie jak surowce i inne towary.

Dlaczego dolar jest ważny

Powodem rażącej przewagi dolara nad innymi walutami jest przede wszystkim stabilność gospodarki Stanów Zjednoczonych. To dzięki niej waluta cieszy się popularnością w czasach zawieruchy rynkowej, globalnych napięć i kryzysu. Renoma dolara jako bezpiecznej przystani, czyli aktywa, które inwestorzy skupują w czasach niepewności, to czynnik, który ma kluczowe znaczenie z perspektywy całego rynku walutowego.

Mocny dolar osłabia handel międzynarodowy, ponieważ to w nim denominowana jest większość dóbr. Uderza też w większość światowych walut, szczególnie z rynków wschodzących jak Polska, narażonych na wyższe koszty obsługi długu czy zakupu surowców i dóbr zagranicznych. Sytuacja jest szczególnie trudna, gdy umocnienie amerykańskiej waluty zbiegnie się z kryzysem gospodarczym i inflacją, tak jak w 2022 r.

Słaby dolar ma natomiast odwrotny wpływ na rynki finansowe i pozytywnie oddziałuje zarówno na siłę większości walut, jak również na sytuację gospodarczą mniejszych krajów. Zwiększa siłę nabywczą w handlu międzynarodowym oraz lokalny popyt na dobra, ułatwia obsługę długu i walkę z inflacją.

Nic więc dziwnego, że inwestorzy stale obserwują kurs dolara w parze z głównymi walutami oraz monitorują informacje rynkowe, wypatrując wydarzeń, które mogłyby istot-

nie zmienić notowania. Istnieje kilka podstawowych czynników, które bezpośrednio wpływają na zachowanie amerykańskiej waluty. Nie zawsze łatwo jest je jednak odczytać.

Polityka monetarna

W Stanach Zjednoczonych Rezerwa Federalna realizuje politykę monetarną, która opiera się przede wszystkim na podwyżkach lub obniżkach stóp procentowych. Jeśli np. Fed zdecydował się obniżyć stopy i dokonać luzowania ilościowego poprzez skup długoterminowych aktywów, takich jak obligacje, dolar się osłabia.

Niskie stopy oznaczają bowiem większą dostępność kredytu – konsumenci zadłużają się i wydają więcej, a na rynku pojawia się coraz więcej pieniądza, co skutkuje jego deprecjacją. Ponadto spada rentowność obligacji skarbowych, przez co inwestorzy chętniej kupują aktywa za granicą, gdzie potencjalne stopy zwrotu są większe. To dodatkowo osłabia dolara w stosunku do innych walut.

Analogicznie jeśli stopy procentowe w Stanach Zjednoczonych rosną, a bank centralny wycofuje pieniądź z rynku poprzez zacieśnianie ilościowe, sprzedaż zgromadzonych instrumentów dłużnych i redukcję bilansu, dolar się umacnia, a większość zagranicznych walut osłabia.

Polityka Fedu jest kluczowa. Dolar reaguje na kwestie dotyczące płynności – przy jej braku umacnia się, a przy nadmiarze osłabia. Dobrym przykładem tego zjawiska był początek pandemii. Dolar najpierw gwałtownie zyskał, aby później mocno stracił, gdy Fed rozpoczął dodruk pieniądza – mówi Marek Rogalski, analityk DM BOŚ.

Jeśli chodzi o monitorowanie decyzji bankierów centralnych, duże znaczenie mają nie tylko faktyczne działania, ale zapowiedzi oraz oczekiwania rynku. Szczególną wagę inwestorzy przykładają do wypowiedzi przewodniczącego Fedu oraz szefów lokalnych oddziałów Rezerwy Federalnej. Zwracają uwagę na to, co mają do powiedzenia w kwestii kolejnych działań i interpretacji najnowszych danych.

W ostatnich kwartałach decyzyje amerykańskich bankierów

► **WYJĄTKI SIĘ ZDARZAJĄ:** Łukasz Zembik, analityk Oanda TMS Brokers, ostrzega, że dolar nie zawsze zyskuje w momencie wzrostu awersji do ryzyka. Na przykład podczas kryzysu bankowego w marcu 2023 r. osłabił się względem innych walut, ponieważ rynek zakładał, że problemy instytucji finansowych skłonią Fed do mniejszych podwyżek stóp. (FOT. WM)

były mocno uzależnione od danych gospodarczych, dlatego również je traderzy z rynku walutowego obserwują z zacięciem. Następnie dane inflacyjne, z przemysłu oraz z rynku pracy zestawiane są z oczekiwaniami ekonomistów.

Przez wiele lat kluczową informacją był raport NFP o zmianie zatrudnienia w sektorze pozarolniczym, publikowany w pierwszy piątek miesiąca. Fed niegdyś uzależniał swoją politykę od sytuacji na rynku pracy i w większym stopniu dbał o wzrost gospodarczy niż o stabilność cen. Obecnie najważniejsze role odgrywa inflacja, ponieważ to właśnie ona jest główną bolączką amerykańskiej gospodarki. Działania Fedu determinują odczyty wskaźników CPI oraz PPI – mówi Łukasz Zembik, analityk Oanda TMS Brokers.

Skala popytu

Kiedy Stany Zjednoczone eksportują produkty oraz usługi, naturalnie podnosi to popyt na dolara, ponieważ to za jego pośrednictwem zagraniczni kupujący muszą dokonać płatności. Ponadto zarówno rząd USA, jak i wiele dużych spółek emituje obligacje denominowane w dolarze, skupowane przez inwestorów. To samo dotyczy się amerykańskich akcji i innych instrumentów finansowych notowanych za oceanem.

Dolar jest walutą rezerwową na świecie, co oznacza, że to

analizują dane eksportowe, sytuację w poszczególnych sektorach rynku finansowego, ale też wydarzenia geopolityczne i nastroje giełdowe.

Coraz większą rolę w kształtowaniu siły dolara odgrywa pozycjonowanie inwestorów spekulacyjnych na kontraktach terminowych. Raporty agencji CFTC są podstawowym źródłem wiedzy o nastrojach na rynku walutowym. Skrajne wykupienie lub wyprzedanie dolara może sugerować, że trend niebawem ulegnie zmianie. Ważną informacją jest również to, czy pozycjonowanie zmieniło się z dodatniego na ujemne lub odwrotnie, bo to często sugeruje zmianę postrzegania dolara przez inwestorów – dodaje Łukasz Zembik.

Nie tylko Stany Zjednoczone

Z perspektywy polskich inwestorów na kurs dolara wpływ ma przede wszystkim siła amerykańskiej waluty, natomiast zdarzają się sytuacje, w których to złoty ma również coś do powiedzenia. Zgodnie z teorią zacieśniania polityki pieniężnej przez RPP powinno umacniać złote. Oddziaływanie polskich bankierów na kurs waluty jest zwykle jednak nikome – jeśli zarówno w Polsce, jak i w USA rosną stopy oraz oczekiwania wobec kolejnych ruchów, złoty będzie się osłabiać, tak jak to było w 2022 r.

W kwestii kursu USD/PLN decyzyje oraz oczekiwania wobec polskich bankierów mają znaczenie wtedy, gdy dolar słabnie w stosunku do euro. Taką właśnie sytuację możemy obserwować w 2023 r. – gdy Fed skłania się ku zakończeniu podwyżek, a Europejski Bank Centralny (EBC) nadal ma w zanadru kilka ruchów w górę. Naturalnie kurs EUR/USD rośnie, co ma pozytywne przełożenie na nastawienie do walut rynków wschodzących, takich jak złoty.

W tego typu środowisku jastrzębia polityka RPP wspomaga umocnienie się złotego do większości walut, nie tylko dolara, ale też euro czy funta brytyjskiego. Warto więc obserwować nie tylko amerykańską walutę i wszelkie powody jej siły, ale też działania EBC i oczekiwania wobec euro oraz komunikację RPP i czynniki gospodarcze mogące zmienić stanowisko polskich bankierów. © P

„Puls Biznesu”

Tel. 22-333-99-99, fax 22-333-99-98
ul. Kijowska 1, 03-738 Warszawa,
e-mail: puls@pb.pl

redaktor naczelny:
Grzegorz Nawacki
g.nawacki@pb.pl

zastępcy redaktora naczelnego:
Marcin Goralewski
m.goralewski@pb.pl
Łukasz Korycki
lkorycki@pb.pl

Puls Firmy:
Sylwester Sacharczuk
s.sacharczuk@pb.pl

Puls Inwestora:
Kamil Zatoński
k.zatonski@pb.pl

dyrektor artystyczny:
Tomasz Młynarski
tmlynarski@pb.pl

fotoredakcja:
Grzegorz Kawecki
g.kawecki@pb.pl

Bonnier Business (Polska)
Sp. z o.o.

prezes:
Patricia Deyna

Subscription Strategy Director:
Joanna Urbaniak
j.urbaniak@pb.pl

Chief Revenue Officer:
Jan Rójewski
j.rojewski@pb.pl
tel. 22-333-99-74

dyrektor marketingu i eventów:
Karolina Kowalska
k.kowalska@pb.pl
tel. 22-333-99-01

Obsługa prenumeraty:
0-801-801-771, 812 812 971
(pn.-pt. w godz. 8-16)
prenumerata@pb.pl, fax 812 812 999
Zamówienia na prenumeratę przyjmują też
jednostki kolportażowe Ruch, prywatni kolporterzy
(Kolporter, Garmond Press, GLM, AS Press)
oraz urzędy pocztowe. ISSN 1427-6852.
Za treść ogłoszeń nie odpowiadamy.

Drukarnia: ZPR Media S.A.
ul. Jubilerska 10, 04-190 Warszawa

Copyright: Bonnier Business (Polska) sp. z o.o.

Ostrzeżenie: kłopotanie, powielanie,
przedruk lub reprodukcja gazety
w całości lub w części
jest możliwa wyłącznie po uzyskaniu
pisemnej zgody wydawcy.

© — znak zastrzeżenia praw autorskich
® — znak odmienności
© — dwa znaki przy artykule oznaczają możliwość
jego dalszego wykorzystania tylko i wyłącznie
po uiszczeniu opłaty zgodnie z cennikiem
lprenumerata.pb.pl i w zgodzie z Regulaminem
korzystania z artykułów prasowych
(www.pb.pl/prawa).

Regulamin znajdziesz na stronie
pb.pl/subskrypcja/licencja

Zaprenumeruj „Puls Biznesu”

www.pb.pl/subskrypcja

22 333 98 32 / 801 801 771

prenumerata@pb.pl

Szukasz danych i analiz?

www.pb.pl/analizy

Zdobądź wiedzę

www.pb.pl/konferencje

TOMASZ
starszy el

N

- Czym jest fundacja rodzinna? Dla kogo jest dobra, kiedy należy rozważyć jej założenie
- Czy naturalnym następcą musi być członek rodziny
- Zarządzanie kryzysem i nagła sukcesja. Jak się uczyć i wyciągać wnioski
- Jak skutecznie przekazać majątek w ramach testamentu

HOTEL SPA
DR IRENA ERIS
WZGÓRZA
DYLEWSKIE

1-2 CZERWCA 2023 R.

INTEGRALNOŚĆ • WSPÓŁPRACA • KONTROLA

III FORUM NA WZGÓRZACH

BIZNES RODZINNY

Więcej informacji na

konferencje.pb.pl

Henryk Orfinger
Przewodniczący
Rady Nadzorczej
Dr Irena Eris S.A.

dr n. med.
Małgorzata Adamkiewicz
Wiceprezes zarządu
Adamed Pharma

Ewelina Grzelak
Doradca Firm
Rodzinnych
PwC Polska

Adam Rozwadowski
Prezes zarządu
Enel-Med

Artur Kazienko
Prezes zarządu
Kazar Group

Henryk Owsiejew
Przewodniczący
Rady Nadzorczej
Małow

Organizator:

Partnerzy:

Partnerzy Merytoryczni:

